

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Meier, Nicolai.; udgivne af Nicolai Meier.

Levende Vandstrømme : Christelige

Fortællinger fra det virkelige Liv

Kjøbenhavn : J. Frimodt, 1898

V, 178 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

5.134.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 5 8°

1 1 05 0 8 03362 8

+Rex

Levende Vrienden

Wij hebben de eer u te verzoeken

aan te komen

op zaterdag 17 Mei

om 10 uur 's ocht.

aan te komen

om 10 uur 's ocht.

aan te komen

om 10 uur 's ocht.

aan te komen om 10 uur 's ocht.

aan te komen

Levende Vandstrømme.

Christelige Fortællinger fra det virkelige Liv,

udgivne af

Nicolai Meier,

Sognepræst i Kjerteminde.

Kjøbenhavn.

J. Frimodts Forlag.

Trykt hos J. Jørgensen & Co. (M. A. Hannover).

1898.

„Hvo, som troer paa mig, af hans Liv skal, som
Skriften siger, flyde levende Vandstrømme.“

(Joh. Ev. 7, 38).

Indhold.

Nr.		Side
1.	„Hvorfor har Herren gjort saaledes?“ (5. Mos. 29, 24)	1
2.	„Gud gav ham et helt andet Hjerte“ (1. Sam. 10, 9) . . .	2
3.	„Herre, Du har talet det“ (2. Sam. 7, 29) . . .	5
4.	„Du er Manden“ (2. Sam. 12, 7)	7
5.	„Det er ifkun Læbers Ord“ (2. Kong 18, 20) . . .	9
6.	„Da han kom i Angst, bad han“ (2. Krøn. 33, 12) . . .	12
7.	„Skal Du bespotte, og Ingen bestæmme Dig?“ (Job 11, 3)	15
8.	„Herrens Haand har gjort dette“ (Job 12, 9) . . .	16
9.	„Agt paa Guds underfulde Ting“ (Job 37, 14) . . .	19
10.	„Dødens Skygges Dal“ (Psalme 23, 4)	21
11.	„Det er godt at takke Herren“ (Psalme 92, 2) . . .	24
12.	„Selvedes Angst har fundet mig“ (Psalme 116, 3) . . .	26
13.	„Jeg skal ikke dø, men leve og fortælle Herrens Gjerninger“ (Psalme 118, 17)	29
14.	„Af Herren er dette sket“ (Psalme 118, 23)	33
15.	„Kjære Herre, frels dog!“ (Psalme 118, 25) . . .	37
16.	„Herren er din Skygge“ (Psalme 121, 5)	42
17.	„Herrens Velsignelse gjør rig“ (Ordspr. 10, 22) . . .	44
18.	„Et Ord i rette Tid“ (Ordspr. 15, 23)	46
19.	„Kjærlighed er stærk som Døden“ (Højsangen 8, 6) . . .	47
20.	„Kanaans Tungemaal“ (Esajas 19, 18)	51

Nr.		Side
21.	„Mit Ord skal ikke komme tomt tilbage“ (Esajas 55, 11)	54
22.	„Funden af dem, som ikke ledte“ (Esajas 65, 1)	57
23.	„Førend de raabe, vil jeg svare“ (Esajas 65, 24)	59
24.	„Jeg vil give Fred paa dette Sted“ (Haggai 2, 9)	63
25.	„Salige ere de Sagtmodige“ (Matth. 5, 5)	66
26.	„Bliver som Børn!“ (Matth. 18, 3)	69
27.	„Ve det Menneſſe, ved hvilket Forargelſe kommer“ (Matth. 18, 7)	73
28.	„For Gud ere alle Ting mulige“ (Matth. 19, 26)	78
29.	„Den tro og snilde Tjener“ (Matth. 24, 45) ..	81
30.	„Dit Maal røber Dig“ (Matth. 26, 73)	83
31.	„Dine Synder ere Dig forladne“ (Marc. 2, 5). ..	86
32.	„Hundrede Fold igjen“ (Marc. 10, 30)	89
33.	„De vidſte ikke, hvad de ſkulde ſvare“ (Marc. 14, 40) ..	92
34.	„De Karſke have ikke Læge behov“ (Luc. 5, 31). ..	94
35.	„Ve Eder, I Rige!“ (Luc. 6, 24)	97
36.	„Forlader, ſaa ſkal Eder forlades!“ (Luc. 6, 37) ..	100
37.	„Hvo, ſom vil komme efter mig, ſkal fornægte ſig ſelv“ (Luc. 9, 23)	102
38.	„Jeg kjenſer Eder ikke!“ (Luc. 13, 25)	105
39.	„Tro i det Lidet“ (Luc. 19, 17)	107
40.	„Gaf bort og ſynd ikke mere!“ (Joh. 8, 11) ..	110
41.	„Jeg er Verdens Lys“ (Joh. 8, 12)	114
42.	„Hvorfor tro I mig ikke?“ (Joh. 8, 46)	116
43.	„Vær ikke vantro, men troende!“ (Joh. 20, 27) ..	119
44.	„Det er Guds Røſt“ (Apoſtl. Gjern. 12, 22) ..	122
45.	„Saligt er det at give“ (Apoſtl. Gjern. 20, 35) ..	125
46.	„Værer glade i Haabet!“ (Rom. 12, 12)	127
47.	„Bliver Ingen Noget ſkyldige!“ (Rom. 13, 8). ..	130
48.	„Hvers Gjerning ſkal blive aabenbar“ (1. Cor. 3, 13)	132
49.	„Ingen ſe paa ſit Eget!“ (1. Cor. 10, 24) ...	135
50.	„Jeg er fylſt med Trøſt“ (2. Cor. 7, 4)	136
51.	„En glad Giver“ (2. Cor. 9, 7)	138
52.	„Værer hverandres Byrde!“ (Gal. 6, 2)	141

Nr.		Side
53.	„Fader os ikke blive trætte“ (Gal. 6, 9)	144
54.	„Det er en Guds Gave“ (Eph. 2, 8)	147
55.	„Han døde for os“ (1. Thessf. 5, 10)	149
56.	„Herren er trofast“ (2. Thessf. 3, 3)	151
57.	„En god Jesu Christi Tjener“ (1. Tim. 4, 6)	153
58.	„En Rod til alt Ondt“ (1. Tim. 6, 10)	156
59.	„Troens fulde Forvisning“ (Hebr. 10, 22)	160
60.	„Han frygtede ikke for Kongens Brede“ (Hebr. 11, 27)	162
61.	„Broderfjærligheden blive ved!“ (Hebr. 13, 1)	165
62.	„Raster al Eders Sorg paa ham!“ (1. Pet. 5, 7)	168
63.	„Tro indtil Døden“ (Aabenb. 2, 10)	170
64.	„Se, jeg staaer for Døren og banker“ (Aabenb. 3, 20)	173
65.	„Jeg hørte en stærk Røst“ (Aabenb. 12, 10)	176

Disse Fortællinger have, for de flestes Vedkommende dog med andre Overskrifter, oprindeligt været trykte i Aargangene 1893, 1894 og 1895 af „Den indre Missions Tidende“.

„Hvorfor har Herren gjort saaledes?“

(5. Mos. 29, 24).

Torriges Sommer — saaledes skrev en Præst i 1894 i Søndagsbladet „Christenbote“ — maatte jeg en Eftermiddag i brændende Solhede foretage en Vandring for at besøge en syg Kvinde, som endnu ikke havde lært meget i sin Videlsesskole og stadigt paany kom tilbage til det Spørgsmaal: Hvorfor dog Gud Herren sendte netop hende disse svære Videlser? Undervejs gik jeg og grundede paa, hvad jeg skulde sige til hende. Da viste Herren mig selv det Rigtige. Min Vej førte mig først ad en støvet Landevej hen til en af vore større Søer, for den bøjede af til Siden og førte mig ind til den Syges Hus, som laa i en Have. Idet jeg naaede hen til Søen, blev jeg opmærksom paa, at de langs Søens Bred voksende Alakander og deres ellers saa smukke grønne Blade vare ganske tilbækkede af Landevejsstøvet og saa' ud som visnede under Dagens brændende Sol.

Som nu mit Sind var optaget af dette Syn, hørte jeg pludselig en brusende Lyd, ledsaget af en taktfast Stønnen, og saa' snart en lille Dampers, som vor By havde anskaffet, for at dens Badegjæster ogsaa kunde have den Fornøjelse at foretage en Sejlstur en Gang imellem. Damperen bevægede sig fremad i ringe Afstand fra Kysten, og dens Hjul satte den forhen

rolige Overflade i saa voldsom Bevægelse, at Vandet slog heftigt imod Bredden. Selvfølgelig stilledes Bølgerne ved samme Lejlighed ogsaa hen over de støvede Aakander og deres Blade og duffede dem flere Gange ned i deres vaade Grav. Men saa snart Bølgeslaget var forbi, rejste Bladene og Blomsterne sig igjen, og se, nu stode de helt friske og prangede i deres prægtige grønne Farve, fuldstændigt rensede for Vandvejsens Støv, der havde sat sig paa dem.

Saaledes — tænkte jeg — gaaer det jo ogsaa os saa mangen en Gang i Livets Middagshede, naar Himmelens kolige, friske Morgendug er tørret hen og dunstet bort, og naar Verdenstravlhedens Støv lægger sig hen over vore Hjerter, da ser Alt bedrøveligt ud, og Djet finder ingensteds mere nogen rigtig Bedrøvelselse. O, hvor stor en Velgjerning er det da ikke af Herren, naar han sender os saadanne Trængselsbølger, som med deres rensende Vand skylle hen over vort Hjerte og vadske det graa Støv af og igjen sætte Hjertet i Stand til at indsuge Naadesolens Straaler, som Bladenes Overflade opfanger Solens Straaler.

Nu vidste jeg, hvad jeg skulde sige til den syge Kone, der ikke kunde forstaa, hvorfor hun skulde lide.

2.

„Gud gav ham et helt andet Hjerte.“

(1. Sam. 10, 9).

Den betjendte Pastor Fliedner i Madrid, der i mange Aar har udfoldet en velsignet Virksomhed for

at sprede Evangeliets Lys ud i det Mørke, som ruger over det store katholske Land Spanien, og for at samle Hjælp til denne sin Gjerning ofte har foretaget Rejser til forskjellige evangeliske Lande, ogsaa til Danmark, fortalte for nogle Aar siden i sine „Blade fra Spanien“ om en saadan Rejse, som han foretog til Amerika for ogsaa der at gjøre Hjerterne varme for den Sag, som han har viet sit Liv til. Vi skulle ikke her fortælle om Resultatet af hans Rejse, der forøvrigt var meget glædeligt, men kun meddele et lille Træk fra hans Overfart med Cunard-Damperen „Atlas“ fra Liverpool til Boston, der viser, at den tro Tjener ogsaa under Sørejsen har benyttet den kostbare Tid til at arbejde for Guds Rige.

„Vi havde“ — fortæller Fliedner — „i det Mindste 400 Udvandrere ombord; en Del af dem vare Tydskere, endnu flere vare Irlændere, men de Fleste vare Svenskere og Normænd. Jeg vilde gjerne tale Guds Ord til disse Mennesker, men da jeg bad Kaptajnen om Tilladelse til at gaa ned og holde en Gudstjeneste for dem, fik jeg et bestemt Afslag paa min Bøn.

„Jeg har en Gang,“ sagde Kaptajnen, „givet en romersk-katholsk Præst Lov dertil; men Resultatet blev saa megen Strid og Splid, at jeg fra den Tid af besluttede, at jeg aldrig mere vilde give en saadan Tilladelse. Ser De, jeg er selv Katholik, men jeg løber gjerne en hel Mil for at gaa af Vejen for en af vore Præster, naar jeg ser ham komme i det Fjerne.“

Her var altsaa Intet at gjøre, thi paa et Skib hersker Kaptajnen jo som uindskrænket Enevoldsregent, og hvad han siger, have Alle ubetinget at rette sig efter; det var mig klart, at jeg kunde kun opnaa den onskede Tilladelse, hvis jeg kunde vinde hans personlige Tillid og Venstab. Hvor glad blev jeg derfor ikke, da jeg opdagede, at han var en ivrig Skattpiller! Overfarten var temmelig stormfuld, saa at jeg ikke kunde tænke paa at tilbringe Tiden med at skrive; men

medens Skibet dansede paa Boverne, snart løftet højt i Vejret paa den skummende Kam af en Bølge, snart synkende ned i den dybe Vanddal, sad jeg paa Kap-tajnen's Sofa i hans Kahyt og spillede ivrigt Skaf med ham.

Før en halv Uge var forløben, vare vi de bedste Venner af Verden — og saaledes aabnede Gud en Dør for mig til Arbejde blandt Passagererne paa Mellemdækket. Da nemlig snart derefter et lille Barn, tilhørende en norsk Udvandrerfamilie, døde, bad Kap-tajnen selv mig om at gaa ned og trøste Forældrene. Dermed var Tjen brudt. Da jeg i Forvejen havde lidt Kjendskab til det norske Sprog, saa at jeg nogen-lunde kunde læse det, laante jeg af Udvandrerne et norsk Testament og læste deraf et Stykke for de be-drøvede Forældre og deres lille Søn Knud, som de endnu havde tilbage; derpaa tog jeg Skibstolken til Hjælp og bad med dem. Næste Dag, Klokken fem om Morgen, fandt Begravelsen Sted. Den lille Kiste, dækket af Skibsflaget, stod paa et Brædt, som ragede ud over Vandet; og da Ordene lode: „Saa overgive vi nu Havet dette Legeme til en sejerrig Opstandelse,“ sænkede Brædtet sig, og den lille Kiste gled langsomt ud i Dybet. O, hvor trøstefuldt er det dog ikke, at vi vide, at „ogsaa Havet skal give sine Døde tilbage.“

Fra nu af holdt jeg hver Aften nede i Skibs-rummet en Bibeltime, og den følgende Søndag holdt jeg to Gange Gudstjeneste, først paa Engelsk i vor Spisefal og derefter paa Tydsk og Norsk paa Mellem-dækket. En mere gribende Gudstjeneste end denne sidste har jeg aldrig oplevet. Hjemveen efter det gamle Fædreland, som man havde forladt, Uvissheden om, hvad der ventede i det nye Hjem, Stilheden midt paa det store Hav, Guds Røst til mangan en fortabt Søn — alt dette i Forening havde vidunderligt beredt Hjerterne. De gamle svenske Koner, de haandfaste, støtte Normænd, den let bevægelige Ungdom — Alle

maatte de efter Gudstjenesten hen og trykke min Haand, Mange endog med Taarer i Øjnene.

Derfor bare nogle af vore store Skibsrederere havde set dette Syn, da vilde de sikkert ikke nøjes med at sikre Udvandrerne Lægehjælp for Legemet, men ogsaa sende en Sjælesørger med paa Udvandrerfærdene. Men jeg takker Gud for disse Timer og for det Arbejde og den Bederkvælgelse, som de bragte mig."

3.

„Herre, Du har talet det.“

(2. Sam. 7, 29).

En eneste kristelig Livserfaring er mere værd end et helt Hundrede Forstandsbemærkninger, thi disse kunne maaske bestrides med to Hundrede Modbemærkninger, medens hin staaer uigjendrivelig fast for den, som har gjort den. Ved de saakaldte „Beviser for Guds Tilværelse“, hvor indlysende de end ere for en sand Christen, er sikkert endnu aldrig noget vantro Menneſte blevet omvendt, men den personlige Erfaring af den levende Gud, hvad enten han nu gav sig tilkjende igjennem en Bønshørelse eller igjennem en anklagende Samvittighed eller paa anden Maade, har bragt Tusinder af Menneſter til at gaa i sig selv og vende om fra deres Vejs Vildfarelse.

En saadan Erfaring meddelte for nogle Aar siden den fortræffelige Pastor Nind i Hamborg (død 1887), idet han den 5te Februar 1882 i det af ham udgivne Søndagsblad offentliggjorde et Brev, som en ung

Student nylig havde skrevet til ham, og som tydeligt gav tilkjende, at den lille Oplevelse, hvorom det handlede, havde havt afgjørende Betydning for Brevskriveren. Studentens Brev lød saaledes:

„For henimod et Aar siden skulde jeg op til Studentereksamen og tvivlede af gode Grunde meget stærkt om, at Udsaldet vilde blive godt. Jeg bad derfor mange Gange Herren om at give mig Mod og Uforsagthed før Examen og den fornødne Sindssro under samme. Og mine Bønner bleve hørte, thi jo nærmere den afgjørende Dag rykkede mig ind paa Livet, desto mere svandt min Angst, ihvorvel den Overbevisning voksede i mig fra Dag til Dag, at mine Rundstaber vare utilstrækkelige. Endelig skulde jeg den sidste Søndag før Examen blive fuldstændig befriet fra min Angstelse. Jeg gik den Dag i Kirke, lyttede ogsaa i Begyndelsen til Prædikenen, men snart vare mine Tanker igjen ved den forestaaende Examen. Atter og atter forelagde jeg mig selv paany det Spørgsmaal, om jeg vilde slippe igjennem eller ikke. Derpaa befkæftigede mine Tanker sig en Tid lang med min Faders sidste Brev, i hvilket han havde skrevet til mig, at jeg efter endt Examen skulde telegrafere enten „Ja“ eller „Nej“ til ham. Jeg sad nu og tænkte paa, at det korte „Nej“ kunde være langt nok, dersom jeg faldt igjennem, men at jeg derimod, hvis jeg bestod, ikke vilde nøjes med at telegrafere det blotte „Ja“, men vilde tilføje et „Gud ske Lov“. I samme Øjeblik, som min Sjæl slylede med disse Tanker, vendte jeg omsider igjen mit Blik op mod Prædikestolen og hørte da Præsten sige disse Ord: „Paa dette Spørgsmaal tør vi, Gud ske Lov, svare med et frydefuldt Ja“. Hvilket Spørgsmaal Præsten talte om i dette Øjeblik — derom havde jeg ikke den fjerneste Anelse, da jeg jo slet ikke havde fulgt med Prædikenen; men hvilket Spørgsmaal Gud igjennem sin Tjeners Mund havde givet mig Svar paa, det vidste jeg ganske

bestemt. Med Hjertet fuldt af Glæde forlod jeg hin Søndag Kirken; en Profeti var givet mig, som jeg ikke turde eller vilde foragte. Al min Angst var nu fuldstændigt forbi; uden mindste Betyrning saa' jeg den afgjørende Dag oprinde, og end ikke den Omstændighed kunde forstyrre min Sindsro, at det strax gik mig meget daarligt i det første Fag, i hvilket jeg netop troede at være rigtig sikker.

Kort at melde: Jeg fik min Examen, og om den end ikke bragte mig noget glimrende Examensvidnesbyrd, saa har den dog bragt mig en Erfaring, som er langt mere værd end en Smule Verdenshistorie."

4.

„Du er Manden.“

(2. Sam. 12, 7).

En nu afdød Generalsuperintendent (Biskop) for Provinzen Sachsen, Dr. Joh. Fr. Möller, fortalte en Gang følgende Oplevelse fra sine unge Dage:

„Medens jeg endnu var en ung Candidat, der ingen selvstændig Gjerning havde, men maatte nøjes med for en kortere Tid at være Hjælper hos Præster, der trængte til en Haandsrækning, havde jeg en Søndag holdt Formiddagsgudstjeneste i en lille Landsbh. Min Prædiken, der blev holdt over Jesu Ord: „I kunne ikke tjene Gud og Mammon“, havde angrebet Gjerrigheden og havde skildret baade den store Daarskab og den store Synd, som gjerrige Mennesker gjøre sig skyldige i.

Paa Vejen fra Kirken kom jeg til at følges med en Mand, der ligeledes kom fra Guds Hus. Han tiltalte mig venligt og sagde: „Hr. Candidat, idag har De holdt en udmærket Prædiken; om den vil der hele Ugen igjennem blive talt i Kroen og hos Kjøbmanden, hos Bageren og hos Bryggeren, og den bestemte Person, som De har afmalet, vil tænke paa denne Prædiken, indtil han lukker sine Djne for sidste Gang.“

„Hvilken Person?“

„Naa, naa,“ faldt min Vedsager mig i Talen med et smørret Smil om Munden, „stil Dem bare ikke saaledes an, som om De ikke kjendte den gamle, gjerrige Kornhandler, der sidder tilvenstre for Pillen, lige under Orgelet — ham med den graa Frakke. Alle hans Talemaader, alle hans Kneb og Snedigheder har De luret ham af, og i Deres Beskrivelse deraf truffet dem lige paa en Prik. Men alle Folk saa' da ogsaa under Prædikenen hen paa ham, og han sad der, i det ene Øjeblik hvid som Kridt og i det næste igjen rød som Blod.“

„Men kjæreste Ven,“ udbroød jeg, dybt forstræffet, „jeg forsikrer Dem: jeg kjender endnu slet ikke den Kornhandler, som De taler om; og jeg siger Dem: jeg har aldeles ikke sigtet til denne Mand, men havt Eder Alle for Øje, thi Gjerrigheden sidder os Alle i Kjødet og i Hjertet og er en Rod til alt Ondt paa Jorden.“

Men det lune Smil, som vedblev at spille om Mandens Mund, fortalte tydeligt nok, at han blev ved sin Mening, og da han derpaa tog Afsked med mig, var hans sidste Ord til min store Bedrøvelse dette: „Deres Prædiken var god og overensstemmende med Sandheden; men det, som De nu siger, det mener De ikke saaledes.“

Nu var jeg alene, og dybt ydmaghet, bedrøvet og nedbøjet over denne Slags Kirkegængere fortsatte jeg min Vej. Hvor mange Præster gjøre ikke lignende

sjørgelige Erfaringer — af, de fleste vel endog uden selv at ane det! Kjendte jeg Virkningerne af mine mange senere Prædikener, som jeg har holdt i Løbet af en lang Embedstid, hvilken Mængde Erfaringer af ovennævnte Art vilde jeg da ikke kunne fortælle om!”

5.

„Det er ikkun Læbers Ord.“

(2. Kong. 18, 20).

En engelsk Præst, George Palmer Davies, som indtil for faa Aar siden var Agent for det brittiske Bibelselskab i Berlin, fortæller følgende Historie, som han selv har oplevet:

For flere Aar siden maatte jeg i det brittiske Bibelselskabs Anliggender oftere besøge en større By ved Rhinen og opholde mig der i længere Tid. Jeg tog altid ind paa det samme Hotel og fik altid ved Middagsbordet min Plads, ikke blandt de Rejsende, men iblandt Stamgjæsterne. Alle disse kjendte jeg derfor af Udseende og Navn og indlod mig undertiden i en Samtale med dem. Under det Besøg, hvortil jeg her sigter, havde jeg til Nabo ved Bordet en Bygningsdirektør fra Berlin, der dengang var beskæftiget med et stort Byggeforetagende i den nævnte By, og lige overfor mig sad en Læge, en højt dannet Mand.

En Søndag, da jeg havde været til engelsk Guds-tjeneste, kom jeg først noget sent til Middagsbordet. Næppe havde jeg dog indtaget min Plads, før Berlinereren tilstalte mig med følgende Ord: „De har vel

sagtens været i Kirke! Det giver jeg mig nu aldrig af med, føler heller ingen Trang til det. Dog, det maa man lade Englænderne: om Søndagen bekjende de Kulør og ere gudelige!”

„Bah,” faldt Lægen ind, „med Englændernes Gudsfrugt er det kun saa som saa. Jeg har været i England og kjender godt hele Historien. Ganste vist gaa alle anstændige Folk hver Søndag i Kirke med Bibel og Bønebog i Haanden. Og saa jeg gik med, thi der var jo ikke Andet at tage sig for. Men der som Præsten troede, at de Bøger, som de unge Herrer og Damer holdt foran sig og tilsyneladende saa andægtigt læste i, vare Bønebøger, saa tog han storligen fejl. Nej, det var interessante Romaner, og Læsernes Tanker vare aldeles ikke i Himmelen, men helt nede paa Jorden.”

„Hvor længe var De i England?” spurgte jeg roligt Lægen.

„Otte Maaneder,” svarede han med stærk Betonning.

„Og jeg har været der i otte og tyve Aar,” bemærkede jeg; „og naar jeg sætter min 28aarige Erfaring imod Deres flygtige Sagttagelser og siger, at jeg — naar undtages mine tidligste Barneaar og alvorlige Sygdomstider — aldrig har oplevet nogen Søndag, hvor jeg ikke mindst én Gang var i Kirke, men at jeg aldrig har set det, som De saa', da er kun én Slutning mulig, nemlig denne: at De maa være kommen i Lag med en meget mærkelig Kreds af Mennesker, da De beærede mit Fædreland med Deres Nærværrelse.”

Nu brød Latteren løs igjen, denne Gang dog ikke over mig, men over Doktoren.

Da bruste Doktoren op og sagde: „Hvad er det for en Andagt, der kun lader sig forrette indenfor fire snevre Vægge. Mit Tempel er et andet. Jeg træder ud i Guds fri Natur, hvor den blaa Himmel udspænder sin Hvælving over mit Hoved, og Engene

brede deres grønne Tæppe under mine Fødder, hvor Skov og Bjerg danne Mur og Taarn, og hvor den brusende Flod og Vindenes Susen gjøre Orgeltjeneste; det er et Tempel, Gud og Mennesker lige værdigt — og der beder jeg."

Denne lille Tale holdt Doktoren i det mest formfuldendte Sprog, som jeg kun daarligt formaaer at gjengive, og med en Veltalenhed og Begejstring, der ikke kunde undlade at gribe og fængsle alle Tilhørerne.

"Har De været i dette Tempel idag?" spurgte jeg.

"Idag just ikke," svarede han forlegen; "jeg havde ikke Tid."

"Men maaste idag for otte Dage siden?" spurgte jeg videre.

"Nej, da var jeg der heller ikke," svarede han.

"Har De været der én Gang i Løbet af de sidste sex Maaneder?"

"Heller ikke det."

"De synes at gjøre en meget sparsom Brug af Deres Tempel," bemærkede jeg.

Doktoren tav, og de Andre lo.

Jeg fortsatte: "I mit ringe Tempel, hvor jeg har været idag, kan De ikke bede, det er Dem for snevert. Men i Deres herlige Tempel, i hvilket De ikke har været i de sidste sex Maaneder, der kan ogsaa jeg bede; det er ikke for stort for mig. Jeg vil nu gjøre Dem et Forslag. Om sex Uger haaber jeg at vende tilbage hertil for igjen at opholde mig her nogle Dage og vil indrette mig saaledes, at en af disse Dage bliver en Søndag. Jeg skal nok i Forvejen underrette Dem om mit Komme, og saa gaa vi To Søndag Formiddag fra den larmende By ud i Guds fri Natur, "hvor den blaa Himmel udspænder sin Hvælving over vore Hoveder, og Engene brede deres grønne Tæppe under vore Fødder, hvor Skov og Bjerg danne Mur og Taarn, og hvor den brusende Flod og Vindens Susen gjøre Orgel-

tjeneste." Undervejs ville vi ikke tale om Litteratur, Politik eller Lignende, men stille samle alle vore Tanker. Naar vi saa komme ud paa den grønne Eng, ville vi knæle sammen paa dens bløde Tæppe, tilbede Gud, som har skabt alle Ting, og som styrer Deres og min Livsgang, og love og prise ham for alt det Gode, han har gjort imod os. Vil De være med til det?"

"Nej," sagde han efter nogen Betænkning, "det vil jeg ikke!"

"Skade," svarede jeg, "at De, der har en saa udviklet Sans for Deres Tempels ophøjede Charakter, alligevel aldrig betræder det som en andægtig Beder."

Dette var mit sidste Ord. Men Ingen lo mere, thi der var nok Flere end Vægen, som følte sig trufne.

6.

„Da han kom i Angst, bad han.“

(2. Krøn. 33, 12).

„Hvo som ikke vil høre, maa føle," siger et gammelt Ord, og endnu den Dag idag er det ofte Tilfældet, at Folk i de gode Dage ere utilgængelige for de bedste Værdomme, men saa med Et saa Dnene op, naar Nøden bryder ind over dem og tager paa dem med sin haarde Haand. Herom fortæller den bekendte Forfatter, Pastor Keller, der tidligere har været Præst blandt de tyske Kolonister (Nybyggere) i Sydrusland, følgende Historie.

En russisk Handelsmand havde lejet en troende Kolonist til at kjøre for sig et langt Stykke Vej gjen-

nem den menneftetomme Steppe til den nærmeste Jernbanestation. De sad ved Siden af hinanden paa Vognsædet og passiarede om allehaande Ting. Talen faldt da ogsaa paa religiøse Emner, og Kjøbmanden begyndte at spotte over Troen paa en Gud, der skulde kunne høre Bønner, og bragte snart den uddannede Tydsker, der tilmed manglede Færdighed i det russiske Sprog, saaledes i Klemme, at Sidstnævnte sagde: „Maale mig med Dem i en Ordstrid kan jeg ikke, men jeg vil bevise Dem, at alt dette, som De ler ad — Gud, Bøn, Samvittighed og Dom — dog er virkelig sandt.“ Russeren lo endnu en Tid lang, derpaa talte han om noget Andet og glemte sin Spot. Hans Rejsesælle var imidlertid bleven taus og indefluttet. Bludselig pegede han paa et Slaantornekrat ved Vejen og sagde: „Der fandt man forrige Sommer en Kornhandler fra Rostoff med kløvet Pandeskæl.“ Forfærdet saa' Kjøbmanden hen imod Krattet, og uvilkaarlig greb hans Haand efter Brystlommen. „Naa, saa der har De Deres Penge,“ brummede Tydskeren og saa' paa ham med et skummelt Blik.

Atter fjørte de et Stykke Vej, da afbrød Rudsten Dødsstilheden med den Bemærkning: „I denne Dal bleve i Vinter to rige Jøder overfaldne, slaaede ihjel og udplyndrede.“ — „Forfærdeligt,“ sukkede Kjøbmanden og saa' sig sky om. Solen var netop gaaet ned, og et uhyggeligt Tusmørke bredte sig ud over den flade Steppe.

Bludselig standser Vognen. „Staa af!“ brøler Rudsten med hæst Stemme til sin Passager. Stræflagen adlyder Russeren. Derpaa springer ogsaa Kolonisten af Vognen, trækker sin lange Kniv frem og raaber med Tordenstemme: „Knæl ned og bed din sidste Bøn, før jeg skærer Halsen over paa Dig!“ — „For Guds Skyld, hav dog Medlidenhed med mig!“ skreg den Ulykkelige og faldt paa Knæ.

„Der er ingen Gud til, ingen Dom, ingen Samvittighed! Du maa dø, thi jeg har dine Penge behov!“

„Men betænk dog, at Sagen kommer ud blandt Folk!“

„Der kommer Intet ud! Intet Menneske kan bevise, om jeg om Natten har sat Dig af ved Jernbanestationen eller ikke! Desuden er jeg bekendt som en ærlig Mand, saa intet Menneske finder paa at fatte Mistanke til mig. Bered Dig nu til Døden — jeg har ingen Tid.“

Alle Fornuftgrunde, alle Bønner, alle Taarer vare forgjæves. Da begynder den Ulykkelige at bede under en Strøm af Taarer; han bekjender sin Synd for sin Gud, beder for sin Sjæl og anraaber den Almægtige om at antage sig hans unge Hustru og hans smaa uforsørgede Børn. Bludselig bliver han afbrudt, idet Manden, som staaer foran ham med den dragne Kniv, siger: „Ser Du, dersom jeg nu ikke troede paa Gud og paa den tilkommende Dom, og dersom jeg ikke selv gav mig af med at bede, saa kunde jeg nu rolig berøve Dig Livet. Men fordi jeg troer paa alt dette, fordi jeg frygter for den levende Gud, derfor lader jeg Dig leve. Nu — er der saa en Gud til?“

„Ja, der er en Gud til,“ stammede den Anselende med bævende Læber.

„Nu, saa har jeg altsaa bevist Dem det, som jeg lovede Dem. Stig nu op, min gode Mand; vi maa skynde os for ikke at komme for sent til Stationen.“

Paa Banegaarden vilde Kjøbmanden betale fem og thye Rubler ud over den afforderede Pris; men Tydsferen sagde: „Nej, jeg skal kun have Betaling for Kjørselen. Behold De Deres Penge og det, som De idag har lært i Undervisningstimen ude paa Steppen!“

7.

„Skal Du bespotte, og Ingen
beskæmme Dig?“

(Job 11, 3).

Fra den berømte, for faa Aar siden afdøde, amerikanske Præst Beecher's Liv fortælles følgende lille Træk, som fortjener at bevares:

Han og den berøgtede Vantroens Apostel Ingersoll vare en Dag sammen i et Selskab af lærde Folk. Ingersoll forsvarede med den ham egne Veltalenhed sin Vantro og spottede over Christentroen; Beecher tav. Tilslidst spurgte En af Selskabet:

„Pastor Beecher, har De Intet at sige til Troens Tre?“

„Nej, egentlig har jeg ikke Noget at sige,“ svarede denne, „da jeg under Deres Samtale sad og tænkte paa et høist bedrøveligt Skuespil, som jeg idag maatte se paa.“

„Hvad var det?“ spurgte Ingersoll.

„Na, da jeg idag færdedes nede i det lavest liggende Kvarter af Byen, saa' jeg en stakkels lam Mand, der kun med stort Besvær kunde bevæge sig fremad paa Krykker. Under store Anstrængelser og med Anvendelse af den yderste Forsigtighed søgte han at bane sig Vej tværs over Gaden, som paa Grund af manglende Brolægning i denne Tid er som et bundløst Morads. Som han nu netop var naaet midt ud i Uføret, sprang en kæmpestærk, rasende Bølle, der selv var overstænket med Snavs fra Hoved til Fod, løs paa ham, rev Krykkerne ud af hans Hænder, kastede dem langt bort

og lod den stakkels Krøbling ligge og vælte sig i Skarnet." Saaledes fortalte Beecher.

"Hvilket Uhyre af et Menneske!" udbrød Ingersjoll.

"Ja," sagde Beecher, idet han rejste sig fra sin Stol og strøg sit hvide Haar fra Panden, medens hans Blik, lynnende af hellig Midsjærhed, fæstede sig paa Ingersjoll: "Ja, Hr. Ingersjoll — og De er dette Uhyre. Den mennestelige Sjæl er i sig selv en elendig Krøbling; men den christne Tro laaner den Krykker, ved Hjælp af hvilke den kan komme igjennem Livets Morads. Deres Være er det, som river disse Krykker bort og lader den arme Sjæl ligge og vælte sig i Elendighedens og Fortvivlelsens Skarn. Det er Deres Bestilling. De frarøver den stakkels syge, døende Synder hans eneste Trøst — Religionen. Kun en Arkitekt kan opføre en pragtfuld Bygning, men enhver elendig Brandstifter kan forvandle den til Aske."

Disse Ord gjorde et saa dybt Indtryk paa alle Tilstedeværende, at en Fortsættelse af Samtalen var umulig. Selskabet skiltes ad i Taushed.

8.

„Herrens Haand har gjort dette.“

(Job 12, 9).

En bekjendt christelig Forfatter i Tydskland, Armin Stein, fortæller med følgende Ord „et ganske lille Stykke fra Herren vor Guds Regimente“, som han selv har erfaret i sin Ungdom:

„Som gift Mand turde jeg ikke mere risikere, hvad jeg forhen tillod mig, da jeg endnu var Ungkarl og kunde gjøre, hvad jeg vilde. Min kjære Hustru vilde nok ordentligt læse mig Terten, hvis jeg en skjønne Dag udtalte det Ønske, at jeg gjerne vilde holde mig en Rødhals (Rødkjælf), som — vel at mærke — ikke skulde sidde indespærret i et Bur, men flyde frit omkring i Stuen. Fra sit Husmoderstandpunkt har hun ogsaa ganske Ret, naar hun frabeder sig Sligt, thi et saadant lille Dyr besidder ikke fjerneste Spor af „Levemaade“, dets Begreber om Renlighed ere vidt forskjellige fra de menneskelige, og i sin Uforstand har det ingen Anelse om, hvor kostbar Berliner-sæbe er. Men som sagt, da jeg endnu var Ungkarl og i Husholdningsfager endnu ikke havde synderlig større Indsigt end en Rødhals, boede jeg sammen med en saadan Skabning, og vi To forstode hinanden meget godt, bedre end mange Mennesker.

Jeg havde fanget den om Efteraaret, da den paa Gjennemrejse havde valgt et Krat ved vor By til Hvilestation. Hele Vinteren havde den trofast holdt ud hos mig, og da Foraaret kom, erklærede den, at den ogsaa fremdeles vilde blive hos mig. Den var nemlig en Dag smuttet ud ad det aabne Vindue, og jeg var allerede fuld af Bedrøvelse over mit Tab, da jeg saa' den sidde paa Akazietræet udenfor mit Vindue; men — i næste Øjeblik var den igjen inde hos mig i Stuen og saa' paa mig, som om den vilde sige: „Det var kun Spøg.“

Nu havde jeg foruden mange andre Daarligheder ogsaa den Skabning at være en Gysover, det vil sige: Kirketaarnets Uhr maatte altid først slaa syv, før jeg kunde befemme mig til at gnide Sønnen af Djnene og løfte Benene ud af Sengen. Hver Aften besluttede jeg at ville nyde de dejlige Sommermorgener ved at staa tidligt op og, om muligt, en Gang oppe fra Bjerghøjderne fryde mig over det pragtfulde Skue,

som Solens Dpgang frembyder; men mine gode Forfætter bleve aldrig til Handling.

En Dag laa jeg saaledes og nød min søde Morgen-søvn, uagtet Solen allerede en Times Tid havde skinneth ind ad mit Sovestammervindue. Pludselig vaagnede jeg, idet jeg havde en Fornemmelse af, at Noget kradsede paa min Haand. Da jeg slog Øjnene op, saa' jeg min Rødhals, der var kommen fra Dagligstuen ind til mig i Sovestammeret og havde sat sig paa min højre Haand. Skjønt det var tidligt paa Morgenstunden, var Sønnen dog strax som vejret bort fra mine Øjne, og da det var en dejlig Morgen, stod jeg op, klædte mig paa og vilde netop gaa ned i Haven for at bade mig i den frydrede Morgenluft. Da løb der inde i Sovestammeret et vældigt Brag. Forsærdet rev jeg Døren op og saa' derind — da var der næppe Spor at se af min Seng: Loftet var sthyrtet ned over den og havde begravet den under hele Vognlæs af Murbrokker, Kalk og Træ.

Hvilke Tanker der i dette Øjeblik rørte sig i min Sjæl, kan Læseren nok forestille sig. Jeg gik langsomt tilbage til Dagligstuen: der sad min Rødhals paa sin Kvist og sang sin glade Sang. Det var en „Sang uden Ord“, men jeg forstod alligevel godt Teksten: „Herren, vor Gud, gjør ikke blot Vindene til sine Engle og gloende Ild til sine Tjenere — ogsaa en lille Rødhals kan udrette hans Befalinger, naar netop intet andet Sendebud er ved Haanden.“

9.

„Agt paa Guds underfulde Ting.“

(Job 37, 14).

„Den 24. Marts i indeværende Aar“ — saaledes skrev en Missionær Müllers Hustru i 1880 fra Bethlehem til et kristeligt Blad i sit Hjemland — „blev et Egtepar i Jerusalem, som paa Grund af sin store Fattigdom boede frit i en Lejlighed, der tilhører det græske Kloster, velsignet af Gud med Tvillinger. Dette var nær ved at være de fattige Forældre for meget af det Gode, og deres Hjerter vare fulde af Betynning for, hvorledes de skulde skaffe det Nødvendige til Børnenes Opdragelse. Omfider overtalte Hustruen sin Mand til at bære det ene af Børnene bort og lægge det foran det græske Klosters Dør: de kunde jo dog ikke, sagde hun, føde dem begge, da de allerede før denne Tilvæert til Familien ofte havde maattet sulte. Manden gik altsaa afsted med den stakkels lille Skabning en Time før Solopgang; men da han kom til Klosteret, laa der — allerede et Barn foran Døren. Han blev staaende lidt, og da en Tjenestepige lukkede op og saa' Barnet ligge der, sagde hun til ham: „Du har lagt Barnet her!“ Manden benægtede det og fortalte, at han tværtimod selv havde villet bringe et Barn. Da der nu udviklede sig en højroftet Ordstrid, kom ogsaa Klosterets Nonner tilstede, og disse dømte, at Manden maatte tage Barnet, medmindre han kunde sige, hvem der havde lagt det ved Døren. Dette kunde han ikke, og saaledes blev Barnet ham paatvunget med Magt af Politiet, som imidlertid var hidkaldt. Hvem formaaer at beskrive den

fattige Mands Bekymring: han vilde stille sig af med et Barn, men fik i Stedet derfor ét til, saa at hans Hustru nu ikke blot havde to, men endog tre nyfødte Børn at opføde!

Da han kom hjem og bragte den stakkels Hustru de to Børn, brød hun ud i høje Beklager. Imidlertid tog Manden det fundne Barn i nærmere Ojsyn. Det var indhyllet i et godt uldent Tæppe, og han sagde: „Se bare, her saa vi dog et Tæppe, som vi netop havde haardt Brug for!“ Hans Hustru tog Tæppet af Barnet, og se: et Papir faldt hende i Hænderne. Dette blev nu viist frem for Folk, som forstode at læse Skrift, og disse erklærede: „Det er en Bægel, udstedt paa Bankier B. i Jerusalem.“ Den fattige Mand gif nu hen til Bankieren og fortalte ham, hvorledes Papiret var kommet ham ihænde, hvorpaa Hr. B. skrev til Konnerne, til hvilke Bægen skulde udbetales som Vederlag for Barnets Optagelse i Klosteret. Nu vare Konnerne strax rede til at tage imod Barnet, men da de vilde afhente det, svarede den fattige Mand: „Baade Papiret og Barnet forblive i mine Hænder indtil videre!“

Sagen kom nu for den tyrkiske Domstol, og her blev Følgende oplyst: En af de mange Fremmede i Jerusalem drog hin Morgen ud paa en Udflugt til Seriko og Jordanfloden. Ved denne Lejlighed fik han Oje paa den stakkels lille Skabning, der laa hjælpeløs ved Klosterets Dør, hans Hjerte blev blødt, og han blev den barmhjertige Samaritan. Han hyllede altsaa det lille Bæsen ind i sit gode varme Tæppe, trak et Stykke Papir frem af sin Lommebog, udstedte i en Hast en Anvisning paa fire Hund Sterling (72 Kr.) som maanedlig Godtgjørelse til Konnerne, dersom de optog Barnet, og sat Papiret ind i Tæppets Folder.

Da Sagen kom for Paschaen, sagde han: „Vi maa vente, til den Herre, der har udstedt Anvisningen, kommer tilbage fra sin Rejse; han skal da afgjøre

Sagen." Og den gædmiide Herre traf den Afgjørelſe, at den fattige Mand ſkulde beholde det ham paatvungne Barn, og at han vilde give ham ikke fire, men ſex Pund Sterling (108 Kroner) om Maaneden for Barnets Forplejning. Han gif ogſaa ſelv hen i den fattige Mands Huſ; og da han ſaa' den ſtore Nød og Elendighed, ſom herſkede der, oplod han endnu en Gang ſin milde Haand og lod Manden indkjøbe det Nødvendigſte for ſig og ſit Huſ.

Gud velſigne ham derfor og lade de Børn, over hvilke han ſaa vidunderligt har ladet ſin Barmhjertheds Sol lyſe, vore op til ſin Ære!

10.

„Dødens Skygges Dal.“

(Pſalme 23, 4).

En Lørdag Aften — fortæller en Præſt i Skotland — ſad jeg i mit Studerekammer, da jeg fik Bud om, at en af de frommeſte Mænd i mit Sogn, en Hyrde, var Døden nær og ønskede at ſe mig. Uden at ſpilde et Øjeblik ilede jeg afſted hen over den vidtſtrakte Hede og naaede omſider til den tarvelige, men hyggelige lille Bolig, i hvilken jeg fandt Hyrden, ſtøttet af Puder, i ſtor Mandenød og aabenbart i Kamp med Døden.

„Hanne,“ ſagde den Gamle til ſin Huſtru, „giv Hr. Paſtoren en Stol og lad os et Øjeblik være ene!“

Saa snart Døren var lukket, saa' han paa mig med den dybeste Albør og sagde med en Stemme, der skjælvende af Bevægelse: „Hr. Pastor, jeg er i Færd med at dø, og — og — jeg frygter!“

Jeg begyndte strax at fremdrage de kraftigste Forjættelser og Trøsteord af Guds Ord; men midt i min Tale afbrød han mig og sagde bedrøvet: „Jeg kjender dem alle, jeg kan dem alle udenad, men de give mig ingen Trøst.“

„Troer I dem da ikke?“

„Jo af mit hele Hjerte,“ lød Svaret.

„Men hvorledes kan da Frygt bo sammen med en saadan saliggjørende Tro?“

„Altsammen rigtigt, Hr. Pastor, men — jeg frygter alligevel!“

Jeg greb den forslidte Bibel, som laa paa Sengen, og slog den 23. Psalme op. „I husker jo nok den 23. Psalme?“ begyndte jeg.

„Om jeg husker den?“ udbrød han heftigt. „Jeg har kjendt den, længe før De blev født. Jeg har maasse fremsagt den tusinde Gange, naar jeg laa ude paa Højene og vogtede Faarene.“

„Og dog indeholder denne Psalme et Vers, som I endnu ikke har lært.“

Han saa' paa mig med et bebrejdende, næsten vredt Blik og sagde: „Har jeg ikke sagt Dem, at jeg kjendte hvert Ord i den, længe før De blev født?“

Langsomt fremsagde jeg det 4. Vers: „Naar jeg end skal vandre i Dødens Skygges Dal, vil jeg ikke frygte for Ondt, thi Du er med mig.“ I har hele Eders Liv igjennem været Hyrde og har vist ofte lagt Mærke til, hvorledes de tunge Skygger trak hen over Bjerg og Dal og for en kort Tid skjulte Solens Lys. Have disse Skygger nogensinde forfærdet Eder?“

„Forfærdet mig?“ udbrød han ivrigt. „Nej, nej, David Donaldson har sine Fædres Blod i Aarerne; hverken Skygge eller Birkelighed vilde forfærde ham.“

„Men har I nogenfinde, naar Skygger dækkede Solen, troet, at I aldrig vilde faa Solen at se igjen, at den var forsvunden for bestandig?“

„Nej, nej! Hvorledes kunde jeg være en saadan Daare?“

„Og dog er det netop en saadan Daarstab, I gjør Eder skyldig i nu.“

Han saa' paa mig med vantro Øjne.

„Jo,“ vedblev jeg, „Dødens Skygge dækker Eder og skjuler for en kort Tid Retfærdighedens Sol, som dog straalер bag ved den. Men det er kun en Skygge — betænk Psalmens Ord — en Skygge, der vil drage forbi; og naar den er forbi, vil I se de evige Boliger i utilfløret Herlighed.“

Den gamle Hyrde skjulte sit Ansigt i sine skjælvende Hænder og tav nogle Øjeblikke; derpaa lod han Hænderne synke og sagde med dyb Eftertanke: „Vel, vel! Jeg har fremsagt dette Vers maaske tusinde Gange ude paa Heden, har ogsaa overvejet det alvorligt — og har alligevel aldrig forstaaet det! Angst for en Skygge! Angst for en Skygge!“ Derpaa vendte han sit Ansigt, der nu straaledede med en næsten overjordisk Glans, om imod mig og udbrød, idet han rakte Hænderne imod Himmelen: „Ja, ja, nu forstaaer jeg det! Døden er kun en Skygge, en Skygge, bag hvilken Kristus staaer, en Skygge, der vil gaa forbi! Nej, nej — nu frygter jeg ikke mere!“

11.

„Det er godt at takke Herren.“

(Psalm 92, 2).

Den i 1893 hjemkaldte Baron von Derken i Hamburg, der har gjort sit Navn bekjendt i vide Kredse ved sit nidkjære Arbejde for Guds Rige, fortalte engang Følgende:

„I en By, som jeg kjender godt, er der et Hospital, i hvilket en Del gamle, svagelige Folk have Fribolig og nyde fri Forplejning. Disse Gamle havde altid faare meget at klage og sukke over, snart over deres Ophold i Huset, over Boligen, over Sengene, snart over Mad og Drikke, kort sagt: over alt Muligt. Klagen og Anurren hørte til Dagens Orden i dette Hospital. Da søjede det sig saaledes, at en ny „Søster“, som havde Hoved og Hjerte paa rette Sted, blev ansat som Forstanderinde for Huset. En Tid lang hørte hun stille paa de Gamles Klagen og Sukken. Men en Dag kaldte hun Husets Beboere sammen og sagde til dem:

„Hør en Gang, I kjære Gamle, jeg hører, at I fra Morgen til Aften klage og sukke saa meget over Eders haarde Lod og over Mængt og Meget, som ikke behager Eder, og som I kunde ønske at faa forandret. Jeg vil ikke forstyrre Eder i Eders Klage, men jeg vilde dog gjerne gjøre Eder et Forslag. Skulde vi ikke i det Mindste hver fjerde Uge beramme en Time, hvor I lade Eders Klagen og Anurren fare, og hvor vi ogsaa engang takke for alt det Gode, som vi dog endnu nyde?“

Det forekom vel de Gamle mærkværdigt, at de endnu skulde have Noget, som var værdt at takke for;

men Søsterens Forslag bragte jo dog i alt Fald nogen Afveksling ind i deres Hospitalslivs fjedsommelige Ensomighed og blev derfor vedtaget.

Dag og Time blev fastsat, og med Spænding saa' Husets Beboere den første „Takketime“ imøde. Den kom. Efter at en Psalme var sunget, opfordrede Søsteren de Tilstedeværende til at bede med hende; og nu begyndte hun at takke Herren for alt Godt, som han havde givet dem til Legem og Sjæl: for Alt, hvad han havde gjort for dem i sit store Forløsningsværk, for Alt, hvad han havde skjænket dem af Sundhed og legemlig Kraft, ogsaa for alt det, som han daglig gav dem i dette Hus, Husly, Føde og Klæder, hvilke Ting jo dog saa mange fattige omkring dem ikke havde o. s. v. o. s. v. Efter at hun havde sluttet, spurgte Søsteren, om Ingen af de Tilstedeværende havde Noget at føje til: hun havde sikkert glemt en hel Del Ting, som der ogsaa burde takkes for. Men de Gamle vidste Intet mere, og saaledes blev den første Takketime, der egentlig langtfra havde været en Time, sluttet.

Før man skiltes ad, spurgte Søsteren, om Forsamlingen ønskede, at der om fire Uger igjen skulde afholdes en saadan Takketime. Et enstemmigt „Ja“ var Svaret. Det havde jo dog i alt Fald været interessant for de Gamle at se, hvor mange Ting der var, som man kunde takke for.

Da den næste Time kom, var baade den Ene og den Anden af Husets Beboere kommen i Tanke om Noget, som Søsteren forrige Gang havde glemt, og som man dog ligeledes burde takke for. Det blev naturligtvis nu med Glæde medoptaget i Takkebønnen.

Saaledes vorede Stoffet til Taksigelsen fra Time til Time, og længe varede det ikke, før de Gamle selv fandt, at en Takketime hver fjerde Uge dog egentlig var for lidt: man burde i det Mindste have en saadan hver fjortende Dag. Søsteren var selvfølgelig strax

enig med dem heri, og fra nu af holdtes der Takketime hveranden Uge. Men heller ikke dermed lod man sig nøje i Længden. De Gamle mente, at saadan en Takketime var dog altfor stjern til, at den kun skulde holdes hver fjortende Dag: hvorfor ikke hver Uge? Naturligvis havde Søsteren heller ikke Noget at indvende imod dette Forslag, og saaledes var der, kort før jeg stiftede Bekjendtskab med Hospitalet, bleven indført en ugentlig Takketime.

Og hvad var Følgen deraf? Hele Huset var som forvandlet. Den knurrende Tone og den uafsladelige Klagen og Sukken var saa at sige fuldstændig forsvunden, og i Stedet derfor var Tilfredshed og Glæde dragen ind.

Mon ikke en saadan Takketime kunde være til stor Gavn og Velsignelse paa mange andre Steder, ikke blot i Hospitalet og andre større Anstalter, hvor mange Mennesker bo sammen, men i enhver Husholdning?"

 12.

„Helvedes Angst har fundet mig.“

(Psalme 116, 3).

En evangelist Præst i Paris, Leon Pilatte, fortalte for nogle Aar siden følgende Erfaring fra sin Sjælesjorgergjerning:

„Da jeg forrige Sommer en Aftenstund, efter at det allerede var begyndt at blive mørkt, vendte hjem fra min Gjerning, saa' jeg en Vogn holde foran min

Bolig. Rudsken traadte hen til mig og sagde: „En Kvinde af Deres Tro ligger for Døden, og det er overdraget mig at hente Dem.“

Jeg spurgte efter hendes Navn, men jeg mindedes ikke at have hørt det nogensinde før. Ti Minutter senere holdt Vognen i et snevert Stræde foran et Hus, der ikke saa' meget indbydende ud. Rudsken bankede paa den store Dør. Denne aabnede sig, men faldt strax igjen i, da jeg var traadt ind. Jeg befandt mig i en stor Forsal, der var adskilt fra det Indre ved et stort Jerngitter.

Alting sagde mig, at jeg befandt mig i et Lastens Hus. Jeg vilde vende om, men den Tanke, at en Døende længtes efter mig, lod mig ikke udføre min Beslutning. Jeg ringede paa. En Kvinde kom tilsynne og sagde: „Vi have vel ikke den samme Tro som den Syge, men da vi se, at hendes Endeligt nærmer sig, ville vi dog ikke lade hende dø saaledes.“ Med disse Ord førte hun mig hen ad en lang Gang. Ved Enden af samme slog hun et stort, svært Gardin til Side, og jeg stod foran den Døende.

Hun laa paa en uordentlig Seng. Det var en Kvinde paa omtrent 40 Aar, hvis Legeme var frøgtelig udtæret, og hvis Ansigt vidnede om dyb Smerte og pinlig Angst. Hun var lykkelig over, at jeg var kommen, da hun syntes at have en Trang til at fortælle mig om sit Liv. Det var en sørgelig Historie. Ung og brændende af Vængsel efter Uafhængighed havde hun forladt sine brave Forældre. Byntesyge havde været Anledningen til hendes første Fald. Derefter var hun sunken fra Trin til Trin, indtil hun tilsidst var styrtet i Prostitutionens Afgrund. For nogle Aar siden havde Ejeren af dette Hus gjort hende til dets „Forstanderinde“. Desuagtet havde hun stadig tænkt paa at forlade det, men inden det var blevet til Alvor, kom Sygdommen og lagde hende ned. Men nu — forsikrede hun — var det hendes faste Beslutning at for-

lade dette Sted og opgive sit syndige Erhverv, saa snart hun igjen blev rask.

Jeg følte den dybeste Medlidenhed med hende, men turde dog ikke bestyrke hende i hendes falske Haab om Helbredelse. Forsigtigt talte jeg til hende om hendes svære Sygdom, om hendes store Afkræftelse, om den menneskelige Forkrænkelse og om det store Ansvar for dette Liv, men ogsaa om Guds uendelige Barmhertighed og om Syndernes Forladelse, som man ogsaa endnu i det sidste Øjeblik kan bede ham om og saa af ham for hans Søns, vor Frelseres Skyld.

Hun lyttede med stor Opmærksomhed til mine Ord; men pludselig afbrød hun mig og sagde, medens en frygtelig Angst stod malet i hendes Ansigtstræk: „Troer De, at min Sygdom er livsfarlig?“

„Gud er almægtig,“ svarede jeg; „men Lægen har sagt, at han intet Haab har mere.“

„O, dersom det er sandt,“ raabte hun med høj Røst, „da bring mig bort herfra! Jeg vil ikke dø i dette Hus. Forlad mig ikke, hav dog Medlidenhed med mig! O, lad mig ikke dø her, paa dette Sted!“

Jeg lovede at forhandle med Lægen om Muligheden af at flytte hende. Endnu en Stund blev jeg staaende hos hende, forelæste hende nogle Afsnit af den hellige Skrift og bad med hende. Da jeg derpaa vilde forlade hende og vendte mig om for at gaa, saa jeg alle Hujets Beboersker forsamlede: de havde hørt Alt, hvad der var blevet sagt, og flere af dem havde Taarer i Øjnene.

Næste Morgen tidlig kom jeg igjen og fandt allerede Lægen tilstede. Jeg forebragte ham den Døendes Bøn, men han erklærede, at det var umuligt at føre hende til et andet Sted. Da jeg kom ind til hende, modtog hun mig med de Ord: „De kommer for at føre mig bort herfra?“ Jeg maatte svare, at Lægen havde forbudt det.

„Men,“ udbrød hun, „De vil da vel ikke lade mig dø i dette Hus?“

En Tid lang laa hun i heftig Sindsbevægelse, men syntes dog omsider at bøje sig under Guds Villie. Atter bad jeg med hende, og atter havde det berngtede Huses Kvinder forsamlet sig.

Om Aftenen saa' jeg hende endnu en Gang. Sygdommen var nu naaet til sit Højeste — hun stred den sidste haarde Strid. Men ogsaa nu havde hun kun én Tanke, kun ét Ord, som hun atter og atter gjentog: „Ak, lad mig dog ikke dø her — i dette Hus!“ Da jeg næste Morgen kom igjen, var hun død.

Er hun den Ene, der raaber saaledes? Nej, Tusinder ogsaa i vort Land, som ligge i Syndens Fængsel, raabe: „Lad os ikke dø her!“ Men ikke blot disse raabe. Nej, en Røst fra oven raaber: „Bliv vaagen og styrk det Dvrige, som vil dø; thi jeg har ikke fundet dine Gjerninger fuldkommede for Gud“ (Soh. Aabenb. 3, 2).

13.

„Jeg skal ikke dø, men leve og fortælle
Herrens Gjerninger.“

(Psalm 118, 17).

Udgiveren af „Hannoveransk Søndagsblad“, Pastor Strecker, fortalte i 1893 i det nævnte Blad følgende sandfærdige Begivenhed:

„I Præstegaarden i N. hersker der lydløs Stilhed. Der, hvor ellers Mennesker hver Dag og hver Time paa Dagen gaa ind og ud for at spørge om Hjælp og Raad, hvor ellers Husets Børn tumle sig lystigt larmende omkring, hvor ellers Husmoderens bløde, friske Stemme og Husfaderens fuldtone, kraftige Røst lyde imellem hinanden — der hører man nu kun dæmpet Tale og sagte Fodtrin, der ser man nu kun Ansigter, paa hvilke Kummer og Sorg staa malede, og som ere vædede af stadigt friske Taarer.

Den inderlig elskede Husfader ligger syg til Døden. Hvorledes skulde nu Huset kunne se anderledes ud? Hvor kan det være Andet, end at de Menneskers Hjerter maa bløde, hvis tro Beskytter og Tilflugt saavel i aandelige som i timelige Ting han har været? Og hvor kan det være Andet, end at Sorgen maa forplante sig ud i Sognet til de Mange, der have erfaret hans trofaste Venstab og Kjærlighed, og hvis Sjælesørger han har været? — Og der er saa lidet Haab om hans Helbredelse. Først have smertefulde, farlige Bylder kastet ham ned, derefter er en Blodforgiftning kommen til — og nu har man i lange, bange Dage ventet paa Bedring, men den vil ikke komme. Kræfterne blive svagere og svagere, selv den kraftigste Vin formaaer kun for en lille Tid at oplive dem; lige nys har den trofaste Huslæge, rystende paa Hovedet, staaet ved Sygelejet og sagt: „Det kan kun vare nogle faa Timer endnu, dersom der ikke imod al Forventning og Haab snart indtræffer en Vending.“

Saaledes have da Alle søgt at gjøre sig fortrolige med den Tanke, at Gud Herren nu midt i Livsløbet vil bortkalde den kjære, trofaste Mand, som for tyve Aar siden under Guds Baretægt er gaaet frelst og uskadt igjennem saa mange Kampe og Farer i Krigen med Frankrig, og som derefter i en rigt vel-signet Manddomsgjerning til Frelse for mange Mennesker har tjent Gud Herren i hans Rige.

Han selv venter stille paa sin Hjemgang, efter at han endnu en Gang i Christi Legemes og Blods Sakrament har faaet Stadfæstelse paa sine Synders Forladelse og Forvisning om sin Arveret til Himmelen. Da nys hans kjære Hustru endnu en Gang førte de Smaa hen til hans Seng, for at han skulde velsigne dem, randt der vel igjen en Taare ned over hans Kind, og hans Mund sukkede sagte: „Ak, kunde jeg dog bare blive hos Eder,“ men strax derpaa lagde han sig igjen dødstræt tilbage og udbrød: „O, Herre, kom snart!“ — Intet synes mere at fængsle ham til dette Liv, alle Baand synes løste, hans hele Regnskab afsluttet. Ogsaa hans Hustru, der dog saa gjerne vilde beholde ham, beder — om end med skjælvende Læber — om hans Udløsning fra de frygtelige Lidelser.

Da aabner Tjenestepigen sagte Døren og rækker et Brev ind. Det er fra Generalsuperintendent (Biskop) B., den Syges trofaste Ven. For kort Tid siden har han kaldet ham til et andet Embede, og netop i disse Dage skulde han have været indsat; men nu har man maattet skrive derhen, at det vist aldrig bliver til Noget. — Sagte bryder Præstekonen Brevet og læser det for sin Mand. Hvilken vidunderlig, straalende, forklarende Glans, der pludselig gaaer hen over den dødstrætte Patients Ansigt!

„Jeg skal ikke dø, men jeg skal leve, og jeg skal fortælle Herrens Gjerninger“ (Psalme 118, 17) — saaledes staaer der i Brevet.

„Fortælle Herrens Gjerninger,“ gentage de blege Læber. Og for den Dødssyges aandelige Syn stige de pludseligt frem, alle hans kjære, stakkels Syge, hvilke han nu i saa mange Aar med sit Hjertes Hengivelse har viet sit Liv, navnlig de stakkels Slaver af Drukkenheden, der fremfor alle Andre have været Gjenstand for hans Omsorg, og af hvilke det dog ved Guds Naade er lykkedes ham at hjælpe En eller Anden til Frelse. Alle vinke de nu ad ham og raabe til ham:

„Bliv hos os, hjælp os, før os til Frelsen,” og over det hele Billede ser han Guds Klarhed straaale i det himmelske Lys, og det er, som om han ganske tydeligt med sine legemlige Øren hørte en Røst fra oven sige: „Du skal ikke dø, men leve.”

Da kommer der igjen Liv og Glans i hans trætte Dine, gennem hans Aarer strømmer der som en varm, frisk Bølge, hans Haand strækker sig ud, og idet han griber sin Hustru's Haand, siger han højt: „Gud vil det: jeg skal leve.” Fra dette Øjeblik af blev han bedre Dag for Dag og var snart fuldstændig helbredet. — —

Historien, som jeg her har fortalt, er sand; den Mand, som saa vidunderligt blev udfriet af Dødens Gab, min gode Ven, har fortalt mig den med sin egen Mund. Men jeg har ikke kunnet lade være med at fortælle den videre, og idet jeg gjengiver den her, kan jeg ikke Andet end tilføje det hjertelige Ønske: Gid dog alle vi Christne og særligt alle vi Evangeliet's Forkyndere havde Christi herlige Rige og hans Evangelium saa kjær! Gid dog ogsaa hos os Tanken paa ham og hans sjælefrelsende Gjerning maatte kunne bringe den sidste Gnist af vor Livskraft til endnu at blusse højt i Vejret fra Aften i en brændende Længsel efter og i en stærk Villie til at tjene ham, Herren, i Arbejdet paa at frelse de arme Syndere, der uden ham ere fortabte.“

14.

„Af Herren er dette sket.“

(Psalme 118, 23).

En simpel Kone — saaledes skrev en Indsender i 1894 i „Hannoversk Søndagsblad“ — har med simple Ord fortalt mig en lille Historie, som jeg gjerne vilde fortælle videre. Ordene ere anderledes, men Tankerne de samme, og jeg haaber, at den ogsaa i denne Skikkelse vil være til Velsignelse for En eller Anden, ligesom den har været det for mig.

Fader os høre Konen selv:

„Vi levede lykkeligt og tilfreds i Ægteskab sammen,“ saaledes begyndte hun. „Min Mand var flittig og sparsommelig, jeg selv fortjente ogsaa Noget, og vi gik godt fremad. En Dreng paa ti Aar var vor største Glæde, og naar vi om Aftenen sad sammen ved det hyggelige Lampestak i vor lille Stue, skulde det have været vanskeligt at finde en lykkeligere Familie. Da kom Sygdom og Død over vort Hus og jog al Lykke og Munterhed bort. I mere end et Aar fængslede et svært Anfald af Leddegigt mig til Sygelejet. Det var tunge Dage, tunge Uger, tunge Maanedes, ja saa meget tungere, som vi endnu ikke kjendte den rette Læge og Hjælper histoppe saaledes, at vi kunde hente os Trøst paa Trøst fra ham.

Min kjære Mand arbejdede med Opbyrdelse af alle sine Kræfter paa at holde os oppe. Men forgæves! Fortjenesten var for ringe, min Pleje altfor dyr. Det gik mere og mere tilbage for os. Et dybt Tungesind overfaldt min forhen saa glade Mand; med Suk stod han op, og med Suk gik han i Seng. Den eneste

Solstraale, der endnu af og til lyfte op i dette Sorgens og Nødens Mørke, var vor Dreng. Naar han med sin barnlige Passiar klyngede sig til sin Fader, da gled der ligesom Solskin hen over min Mand's af Sorg formørkede Ansigt; kjærtegnende lagde han da sin Haand paa Drengens Hoved og kunde vel for et Øjeblik se smilende ind i Drengens Øjne. Men kun for et Øjeblik — i det næste lejrede de sorte Sorgens Skyer sig allerede igjen paa hans Bænde, endnu tættere og mørkere end forhen; Sorg for Barnets Fremtid var nær ved at bringe Faderhjertet til at bryde.

Næsten endnu mere end til min Mand's var Drengen voget fast til mit Hjerte. Mangen en tung Time har han i hine Dage hjulpet mig over, naar han saa glad legede omkring mit Sygeleje, og mange Smerter har han lindret for mig, naar hans lille bløde Haand hvilede i min, der glødede af Feber. Og dog lod netop Kjærligheden til mit Barn og til min Mand den sorteste Tanke, som et Menneskehjerte overhovedet er i Stand til at rumme, opstige og vinde Stikkelse i mig.

„Se,“ hviskede Fristeren sagte til mig, da jeg om Natten, forpint af Smerter, laa i min Seng uden at kunne sove, „se, Du er dog i Grunden Skyld i al den Ulykke og Nød, som er brudt ind over Eder. Din Sygdom har styrtet Eder Alle i den bitreste Elendighed, har forvandlet din glade, hjertensgode Mand til en mismodig, forbitret Arbejder og unddrager daglig dit Barn meget af dets Næring, som det i saa høj Grad trænger til. Og hvorledes skal dette ende? Hvad skal der blive af Barnet? Det synner mere og mere hen. Se bare, hvor blegt og indfaldent det allerede ser ud! Rast dit eget Liv fra Dig, for at dine Kjæres Liv kan bevares!“ Djævelen forklædte sig saare listigt som en Lysets Engel. I første Øjeblik forfærdedes jeg for disse Selvmordstanker. Jeg forsøgte at bede.

O, havde jeg bare kunnet det! Bestandigt heftigere kom de igjen — disse onde Tanker. Jeg led frygteligt. Men jeg kunde ikke mere komme løs fra dem. Ved Dag og ved Nat lød uafsladeligt dette Gne i mine Øren: „Kast dit Liv fra Dig, saa ere dine Kjære hjulpsne!“ I fjorten Dage og fjorten lange, bange Nætter kæmpede jeg endnu med disse Tanker. Da vare Tærningerne kastede — Fristeren havde sejret!

Og forunderligt, jeg blev roligere. Jeg kunde endog vise min Mand et smilende Ansigt og spøge med mit Barn! Det voldte mig en egen Glæde at tænke: „Jeg vil snart ved min Død forløse Eder fra Eders Elendighed!“

Fra nu af søgte jeg kun efter en passende Lejlighed til at udføre mit Forsæt.

Den fandtes snart. Kl. 6 om Morgenens gik min Mand paa Arbejde, og Kl. 9 skulde Drengen i Skole: fra 9 til 11 var jeg altsaa ganske ene. Dagen, som jeg havde valgt til mit grusfulde Forehavende, kom. Jeg trykkede for sidste Gang med endnu større Indersighed end ellers min Mand i Haanden, før han gik til sit Dagværk; derpaa omfavnede jeg for sidste Gang min Dreng, før han hoppede afsted til Skole — og nu var jeg alene, rede til at dø ved egen Haand.

Et Øjeblik nølede jeg endnn. Endnu klang min Djestens glade Latter i mine Øren. Jeg elskede ham jo dog saa højt og vilde jo dog saa gjerne være bleven hos ham. Jeg hensek i en dyb Grublen: alle de skjønne Billeder fra vort Familielivs lykkelige Tid droge igjen forbi mit aandelige Øje.

Bludselig foer jeg op som af en dyb Drøm. Der var allerede forløbet et Kvarter, siden min Dreng forlod mig. Jeg maatte til Værket. Det gjaldt jo at skaffe min Mand og mit Barn de lykkelige Dage tilbage igjen.

Møjsommeligt rejste jeg mig fra mit Leje. Paa Hænder og Fødder krøb jeg fremad for at komme op

paa Loftet. Under usigelige Smerter naaede jeg omsider hen til Loftstrappen. Udmattet standsede jeg her et Øjeblik for at samle nye Kræfter. Da — jeg foer sammen — gif Døren op, og jublende stormede min Dreng ind. Da han saa' mig paa Trappen, studsede han; men kun et Øjeblik, i det næste var han allerede hos mig, og sprudlende foer det ud af hans Mund: „Vi have fri, Mo'er! Overlæreren sagde, at vi skulde gaa hjem igjen, da vor Lærer er syg. Vi skal have det samme Bud for igjen, som vi havde for til idag; og det véd Du jo, Mo'er, at jeg allerede kan — det femte Bud: Du maa ikke ihjelslaa!“

En Taarestrøm brød frem fra mine Øjne. Gud havde netop endnu i rette Tid sendt min dyrebare Dreng til mig for at bevare mig fra det rædsomme Skridt ind i den evige Fortabelse. Som Skæl faldt det fra mine Øjne. Jeg var reddet!

Med mit Barns Hjælp lagde jeg mig igjen i min Seng, og — som om dette havde været Højdepunktet af al vor Nød — Sygdommen slog om, og efter nogle Ugers Forløb kunde jeg sammen med min Mand takke Gud i Kirken. Med Guds Hjælp kom vi snart paa Fode igjen, og vi bleve begge helbredeede paa Sjælen.“

„Og nu spørger jeg Dem, Hr. Pastor,“ saaledes sluttede Konen sin Fortælling, „var dette et Tilfælde eller Herrens Gjerning?“

Og dybt bevæget gav jeg hende Ret: det var Herrens Gjerning.

15.

„Kjære Herre, frels dog!“

(Psalme 118, 25).

En engelsk Præst, W. Haslam, der først var Landsbypræst, men nu i en Række udelukkende har virket som Rejsepræst og i denne Gjerning er bleven brugt af Herren som et Redskab til mangfoldige Menneskers Ombendelse, fortæller i sin nyeste Bog Følgende:

En Dag modtog jeg et Brev fra en Præst, der havde læst min Bog „Fra Død til Liv“ og nu meget ønskede at se mig. Han skrev: „Det er en højst mærkværdig Bog, og De synes at leve i en Verden, som er mig ukendt. Hvad vilde jeg ikke give for en Times Samtale med Dem!“

Tjorten Dage senere skulde jeg holde en Række Forsamlinger i en By, som laa i en Afstand af kun nogle faa Mil fra Brevskriverens Opholdssted. Dette meddelte jeg ham og indbød ham til ved denne Lejlighed at tilbringe nogle Dage sammen med mig.

Han indtraf den berammede Dag og kom netop tidsnok til at overvære den Morgenbibeltime, som jeg foruden de store Vækkelsesmøder plejer at holde paa ethvert Sted, og som ere bestemte til at hjælpe de Troende fremad. Efter at jeg havde sluttet, forestillede han sig for mig, og hans friske, aabne Ansigt gjorde et behageligt Indtryk paa mig.

Kun nogle faa Skridt havde vi gaaet ved hinandens Side, før han begyndte: „Hvor var Deres Bibeltime dog herlig! Jeg kan underskrive ethvert Ord af den. Med hjertevindende Vigefremhed holdt De

Dem til Guds Ord, og Deres Billeder vare saa træffende. Mange af dem have aftvunget mig et Smil."

"Det glæder mig, at vort Thema har tiltalt Dem," sagde jeg.

"Ja, det har det rigtignok," svarede han. "Men — vil De virkelig paastaa, at ethvert Menneske kan blive vis paa sin Frelse?"

"Ja, hvorfor ikke? Vor Frelse hviler jo paa Christi for os fuldbragte Værk, og vor Visshed hviler paa Guds Sanddruhed."

Han tav. Derfor fortsatte jeg: "Naar Jesu Blod er blevet udøst for mig, og jeg beraaber mig derpaa, saa kan Morderengelen ikke røre mig. Og naar Gud siger: „Seg vil se Blodet og gaa Eder forbi" (2. Mos. 12, 13), hvorledes kan jeg da endnu nære nogen Tvivl?"

"Ja," sagde han nølende; „ja, men ved Enhver, at dette Blod gjælder netop ham?"

Jeg svarede: „Derjom jeg ikke ved dette, hvad vil det da sige: at „tro"? Blodet blev udgydt for at ud-slette vore Synder; noget andet Middel gives der ikke. Hvorledes kan jeg nu tro, at mine Synder ere ud-slettede, og med det Samme dog tvivle om, at Blodet gjælder mig?"

Min Vedsager bifaldt i det Hele taget mine Ord, men opfastede dog stadigt nye Spørgsmaal. I Samtalens Løb vovede jeg omsider at spørge ham, om han havde gjort det store Skridt fra Død til Liv? „Er De frelst?" spurgte jeg.

"Det var da et underligt Spørgsmaal at gjøre en Præst!" udbrød han.

"Kjære Ven," svarede jeg, „naar De er en Fører for Andre, saa er dette Spørgsmaal saa meget mere paa sin Plads."

"Er det ikke en Fornærmelse," sagde han lidt

barst, „at henvende et saadant Spørgsmaal til en Præst?”

„Langt fra! Dersom De er frelst, giver mit Spørgsmaal Dem jo Lejlighed til at bevidne Guds Godhed.”

„Sandelig, De er en forunderlig Mand! Ser jeg da ud som en Uombendt?” (Ved disse Ord stillede han sig i Positur foran mig). „Min Svigerfader er Pastor Dr. N.” — ved disse Ord saa’ han paa mig som den legemliggjorte Selvtillid. „De er en forunderlig Mand,” gjentog han, idet vi fortsatte vor Gang, „endnu mere forunderlig end Deres Bog, hvor meget den end ligner Dem.”

„Hør, gode Ven!” sagde jeg, „hvorfor vil De ikke give mig et simpelt Svar paa mit simple Spørgsmaal?”

„Ja, hvad vil De høre? Jeg prædiker Reformationens Værdomme lige saa godt som De.”

„Meget vel; men prædiker De ogsaa Christus?”

Nu begyndte han at komme i Harnisk og sagde i en affærdigende Tone: „Jeg ønsker at blive frelst lige saa vel som De.”

„Ja, men kjære Ven,” bemærkede jeg, „jeg ønsker ikke at blive frelst, thi jeg er det allerede. Naar man ønsker Noget, saa er dette et Bevis for, at man endnu ikke har det.”

Vi vare naaede til Præstegaarden og gik ind i Præstens Bærelse for her at fortsætte vor Samtale. — Allerede var mere end én Time forløben, og endnu havde jeg ikke faaet noget klart „Ja” eller „Nej” paa mit simple Spørgsmaal, om Frelse var ham vederfaret. Endelig afbrød jeg Samtalen, idet jeg følte mig tilskyndet til at sige min Gæst, at naar troende Mennesker komme sammen, saa er det ikke deres Skik at strides om Trosspørgsmaal, men at pleje Samfund med hinanden og i Forening prise Gud.

Tilfældst gjorde jeg ham et Forslag. Jeg sagde: „Her er Papir, Blæk og Pen; vil De nu med Sort paa Hvidt skrive: „Jeg ønsker at blive frelst.“?”

„Det har jeg ikke Noget imod,” var hans Svar; „jeg ved mangen en from Mand, som vilde gjøre det.” — Derpaa greb han Pennen og skrev: „Jeg ønsker at blive frelst.”

Da dette var sket, spurgte jeg: „Vil De ogsaa sætte Deres Navn derunder?” Med den største Beredvillighed skrev han sit fulde Navn med et langt Sving under.

Jeg tog Bladet i min Haand, saa' paa det og sagde: „For mig vilde det være at fornægte Gud, dersom jeg har mig saaledes ad. Dersom jeg skrev disse Ord, saa vilde dermed være sagt, at Gud endnu ikke har frelst mig. De har røbet Dem selv.”

Han var forvirret, hvorfor jeg vedblev: „Jeg ved en Udvej, som kan hjælpe Dem ud af Deres Uro; Strid har intet Værd her. Vil De føje blot et eneste Ord endnu til dem, som De allerede har nedskrevet?”

„Hvad skulde det være for et Ord?”

„Skriv oven over de andre Ord det lille Ord „Herre”; derved bliver det Hele til en Bøn, og paa den kan Gud give Dem et Svar. „Jeg ønsker — —,” det er som naar jeg skriver et Brev og sender det afsted uden Adresse.”

Efter nogen Modstræben greb han igjen Pennen og skrev Ordet „Herre”.

„Nu,” sagde jeg, „lyder det altsaa saaledes: „Herre, jeg ønsker at blive frelst.” Jeg lagde Bladet paa Bordet og sagde: „Herre, frels ham; frels ham for Jesu Skyld!” Dermed faldt vi paa Knæ.

Allerede Knæfaldet syntes at bryde Isen. Det er mærkværdigt, med hvilken Sejghed Folk stritte imod, saa længe de endnu sidde paa en Stol, ikke at tale om, saa længe de endnu staa paa deres Ben; men

ligge de først paa Knaæ, saa er det, som om Fjendens Lænke er sprængt.

Med Taarer bad min Ven og søgte Frelse; og han fandt den, og vi lovpriiste Gud med hinanden.

Hvilken vidunderlig Forvandling! Manden, som var kommen til mig fuld af Tvivl og Modsigelse, var næppe til at gjenkjende i den glade Christen, der nu stod for mig, lykkelig i sin Gud. — Jeg indbød ham til at blive hos mig til Frokost; men han afflog det med de Ord: „Jeg har allerede min Frokost for idag. Der lever i denne By en Ven af mig, som holder mig for en troende Christen; jeg maa nu hen til ham for at se, om han er det. Lad mig gaa og fortælle ham, hvad Herren har gjort imod min Sjæl!“

Om Aftenen saa' jeg de tvende Herrer sidde ved Siden af hinanden i Kirken; og efter Gudstjenestens Slutning forestillede min Gæst fra om Morgenens sin Ven for mig som en Mand, der kunde prise Gud med ham.

Som en ganske anden Mand vendte denne Præst tilbage til sin Kirke og Menighed. De gamle Lærdomme havde nu i hans Mund en helt ny Kraft og en Braad, der trængte ind i Hjerterne. Hans Prædikener vare ikke mere Afhandlinger over et bestemt Thema, men personlige, glade Vidnesbyrd om Frelsen for Syndere.

Frugten udeblev ikke. Strax den første Søndag kom der nogle Mennesker til ham i Sakristiet med det Spørgsmaal: „Hvad skal jeg gjøre, at jeg kan blive salig?“

En anden Frugt skal heller ikke lades uomtalt. I den samme Uge kom en indflydelsesrig Herre af „Menigheden“ til ham og erklærede: „Naa, saa De vil nu prædike anderledes for os end hidtil? Jeg siger Dem det rent ud: dermed kommer De ikke langt hos os!“

Saaledes vil det altid gaa i denne Verden, hvor-
somhelst Evangeliet prædikes i Aands og Krafts Be-
visning. Nogle gaaer det igjennem Hjertet, saa at
de ombende sig; Andre spotte og sige: „De ere fulde
af sød Vin;“ men atter Andre — af desværre —
drive det meget videre end til at spotte: de „stære
Tænder.“

16.

„Herren er din Skygge.“

(Psalm 121, 5).

En kjær, troende Kvinde — saaledes fortalte en
Indsender i Søndagsbladet „Christenbote“ i 1893 —
meddelte mig en Gang følgende lille Historie, der ret
tydeligt viser, hvorledes Herren bekymrer sig ogsaa for
vore mindste Anliggender, hvorledes han sørger for os
og ved at opfylde sit Ord.

Den gamle Dame, som nu allerede for en Aar-
række siden er bortkaldt til Evigheden, plejede hver
Lørdag at tilbagelægge en tre Timers Vej tilfods, for
at tilbringe Søndagen hos sin Søn, som var Præst i
en Landsby. Vejen, som førte fra den lille Kjøbstad,
hvor den dengang allerede nogle og tredsindstve Aar
gamle Kone levede, til hendes Søns Hjem, var sandet
og fuldstændig slyggeløs og førte igjennem en tem-
melig ensom og øde Egn, hvorfor hun stadig paa sine
Lørdagsvandringer søgte ligesom at gjøre den kjedelige
Vej kortere ved at synge Psalmer og fremsige Bibel-

isprog. Sædvanligt læste hun i sit Hjem, før hun tiltraadte sin Vandring, den 121. Psalm.

Da hun nu en Gang paa en brændende hed Eftermiddag begav sig paa Vej, kun forsynet med en meget lille Solstjærm, der med Nød og næppe beskyttede hendes Hoved mod de allerhedeste Straaler, men lod Armene fuldstændigt ubedækkede være udsatte for den glødende Sol, maatte hun uvilkaarligt komme til at tænke over det Vers af Psalmen, som hun havde læst hjemme: „Herren er din Skygge over din højre Haand.“ Hvorledes vilde Herren vel her i denne af Solen opglødene Ørten staffe Skygge for hendes højre Haand? Denne tvivlende Tanke steg op i hendes Sjæl — men hvor underfuldt og dog hvor simpelt og naturligt viste Herren hende, at dette kun var en ringe Ting for ham! Thi se, inde paa Marken opdager hun pludselig to store Hølæs, som bevæge sig ud imod Landevejen, paa hvilken hun gaaer, og et Par Minutter senere ankommer hun til den Markvej, paa hvilken Høvognene kjøre, i samme Øjeblik, som disse dreje ind paa Landevejen for at følge denne i samme Retning, som hun gaaer. Og nu kunde hun i en hel Time vandre i Hølæssenes Skygge! Men da disse havde naaet deres Maal, før hun endnu var kommen til sit, da var Solen allerede dalet saa dybt, at hun paa Næsten af sin Vandring ikke mere besværedes af den.

Saaledes beskæmmer Herren ofte vor Tvivl og viser sig stor i smaa Ting, saa at vi maa staa stille og undre derpaa.

17.

„Herrens Velsignelse gjør rig.“

(Ordspr. 10, 22).

I en i 1892 udkommen Samling af christelige Fortællinger af E. Schmidt meddeles følgende lille Træk:

For nogen Tid siden opholdt jeg mig i Familieanliggender nogen Tid i den lille Kirkeby N., som ligger i Nærheden af en mindre Station ved Jernbanen imellem Magdeburg og Leipzig. Første Søndag efter min Ankomst dertil gik jeg efter min Sædvane i Kirke. Henimod Slutningen af den Psalme, som blev sunget efter Prædikenen, blev Kirkedøren ganske stilfærdigt aabnet, og en ung Mand, iført en Banevogters Uniform, traadte ind. Han syntes at være stærkt op-
 hedet af et hurtigt Løb og tørrede gjentagne Gange Sveden af sin Pande, men tog øjenhnligt med stor Andagt Del i Gudstjenestens Slutning, Bønnen for Alteret og Herrens Velsignelse. De følgende Søndage gjentog nøjagtigt det Samme sig. Dette vakte min Nysgjerrighed, og jeg besluttede at opspore Aarsagen til denne underlige Afsærd. Ved Udgangen af Kirken gav jeg mig i Følgeskab med den unge Mand, indledte en Samtale med ham og spurgte ham i Løbet af samme, hvorfor han hver Søndag indfandt sig ved Gudstjenestens Slutning, da dette dog aabenbart kostede ham stor Anstrængelse.

„Jo, ser De, gode Herre,“ svarede min Vedsager trohjertet, „det er for Velsignelsens Skyld. Prædikenen kan jeg desværre ikke faa med, da jeg har Tjeneste lige til Klokken 10. Men naar jeg derpaa løber af

alle Kræfter, kan jeg lige netop komme tidsnok til at faa Velsignelsen."

"Og den sætter De saa stor Pris paa at faa?" spurgte jeg.

Forundret saa' det unge Menneske paa mig. "Uden Herrens Velsignelse kan Intet lykkes for os," sagde han i en alvorlig Tone; "og om jeg end godt véd, at Gud kan finde mig overalt, naar han vil velsigne mig, saa hedder det dog ganske særligt om hans Hus: "Der vil jeg komme til Dig og velsigne Dig." Jeg troer derfor ogsaa sikkert, at Herren siger sit Ja og Amen til den Velsignelse, som Præsten lyser, naar vi kun af Hjertet bede ham derom. Dette gjør jeg, og det ikke blot for mig selv. Jeg har derhjemme en gammel Moder, som er lam og derfor ikke i mange Aar har kunnet besøge nogen Gudstjeneste. Ganske vist læse vi hver Søndag en Prædiken sammen og holde saaledes vor Gudstjeneste; men Tilsigelsen af Velsignelsen, den have vi ikke, og dog kunne vi saa daarligt undvære den. Men nu skulde De bare se, hvorledes min gamle Moder glæder sig, naar jeg kommer hjem og siger til hende: "Jeg bringer Herrens Velsignelse med til Dig, thi jeg har bedet om den til Dig"."

Den jævne Banevogters Ord havde bevæget mig dybt, og paa Hjemvejen stege allehaande Tanker op i mig, rigtig alvorlige og dybt bestæmmende Tanker. Hvilke Tanker vække de i Dig, kjære Læser?

18.

„Et Ord i rette Tid.“

(Ordspr. 15, 23).

At den berømte John Wesley, der i forrige Aarhundrede ved sine vældige Prædikener vakte aandeligt Liv rundt omkring i hele England, var en Mand, der uden Mennefskrægt revsede Synden under hvilkenhelst Skikkelse hos Høje og Lave, er noksom bekjendt. At imidlertid hans Fader, Samuel Wesley, der var Præst i Egworth, men iøvrigt ikke har gjort sig særlig bekjendt, heller ikke har været bange for at sige Folk Sandheden, fremgaaer af følgende Træk, som fortælles fra hans Ungdomstid.

Som Student ved Universitetet i Oxford var Samuel Wesley en lang Tid Medlem af det derværende litterære Selskab „Athene“, som udgav et Ugeblad, hvis Navn var „Gazette“. Medlemmerne af dette Selskab plejede fra Tid til anden at komme sammen paa et bekjendt offentligt Sted, i „Smiths Kaffehus“ i London, for at forhandle med hverandre angaaende deres Blad.

En Dag befandt der sig sammesteds i den anden Ende af Salen et Selskab af Herrer og blandt disse ogsaa en højere staaende Officer af Garden, der bandede ganske frygteligt. Wesley sad en Tid og hørte derpaa, idet han overvejede, hvorledes han bedst skulde bære sig ad med at give den høje Herre en eftertrykkelig Tilrettevisning. Omfider kaldte han paa Opvarteren og bad ham om at bringe et Glas Vand. Da Opvarteren kom med Vandet, sagde Wesley med høj Røst: „Ja, bring det hen til den Herre med den røde Frakke, som sidder derhenne, og bed ham, om

han ikke nok vil fyller sin Mund dermed efter sine mange Eder!"

Enghende af Kaseri sprang Officeren op og greb efter sin Kaarde. Hans Selskabsbrødre holdt ham imidlertid tilbage, og en af dem sagde roligt: „Nej, Oberst, De har selv givet Anledning dertil, thi De ved godt, at det er en Fornærmelse imod en vordende Præst at bande i hans Nærværelse!"

Officeren lod sig omsider berolige herved og forlod Lokalet, og snart efter gik ogsaa Wesley sin Vej. —

Da Sidstnævnte nogle Aar senere en Gang var tilstede i London som Deltager i et Møde, mødte han i James-Parken en Herre, som standsede ham og spurgte, om han ikke gjenkjendte ham. Da Wesley besvarede dette Spørgsmaal med Nej, mindede den fremmede Herre ham om den Scene, som vi ovenfor have beskrevet, og tilføjede: „Siden den Tid har jeg, Gud være takket, fuldstændig vænnet mig af med den hæslige Banden. Og da jeg strax gjenkjendte Dem, saa kunde jeg, i min Glæde over at se Dem igjen, ikke nægte mig selv at bevidne Dem min hjerteligste Tak for hin Venskabstjeneste!"

19.

„Kjærlighed er stærk som Døden.“

(Højsangen 8, 6).

Den berømte Naturforsker Alexander von Humboldt fortæller i Beskrivelsen af sine Rejser, at han paa sine Farter igjennem Sydamerikas tætte Skove

midt i Floden Atabapo, tæt ved dennes Sammenløb med Rio Terni, saa' en højt ragende Klippe, som hans Rejsesæller kaldte „Moderklippen“. Da han forhørte sig nærmere om Oprindelsen til dette Navn, fortalte man ham Følgende:

I Aaret 1799 førte en romersk-katholsk Præst sine halvvilde Indianere ud til et af de Røvertog, som de ofte foretog, for at indfange Skovtykningens Beboere og gjøre dem til Slaver. Hvor de saa' Røg stige op, standsede de Farten, og medens Præsten forblev i Baaden, steg de Andre ud og gik i Retning af Røgen. Saaledes fandt de en Dag i en ensom Hytte en Guahiba-Indianerinde med tre smaa Børn. Faderen med de ældre Børn var gaaet paa Jagt. Forgjæves forsøgte Moderen at undfly med Børnene: hun blev greben af Menneskejægerne, slæbt hen til Baaden og bragt til San Fernando.

Hun var nu langt borte fra sit Hjem, hvor hun havde ladet sine større Børn tilbage. Gjentagne Gange tog hun sine tre Smaa og svømmede over Floden med dem for at flygte til sit Hjem. Men hver Gang blev hun greben igjen, slæbt tilbage og pidstet paa det Grusomste.

Tilslidst besluttede den omtalte Præst at skille Moderen ogsaa fra hendes tre Smaa og sendte hende i dette Øjemed op ad Atabapo-Floden til en Plads ved Navn Savita. Hun laa lænket i Baaden og vidste ikke, hvor hun blev ført hen, eller hvilken Skjæbne der ventede hende. Af Solens Stilling sluttede hun, at hun fjernede sig bestandig længere fra sine Børn. Med en Kraft, som kun Fortvivlelsen kan give den, sprængte hun paa én Gang sine Baand, sprang ud i Floden og svømmede hen til en Klippe. Man satte efter hende, indhentede hende henimod Aften, og paa den nævnte Klippe blev hun, stadigt raabende efter sine Børn, pidstet med en tyk Lædersvøbe, indtil hendes Blod farvede Klippen rød. Derfor kaldes denne endnu

bestandig „Moderklippen“. — Hendes endnu blødende Arme bleve nu bundne sammen bag paa hendes Ryg. I denne Stilling blev hun igjen kastet i Baaden, og den afbrudte Rejse til Savita blev nu fuldført. Ved Ankomsten dertil kastede man hende ind i en Slags Stald, for at hun skulde tilbringe Natten der.

Hun var nu omtrent 75 Mil fjernet fra sine Børn. Imellem hende og dem laa der uigjennemtrængelige Skove, fulde af Sumpe og Moradser. Tilmed var det nu Regntiden, den Tid, da Floderne gaa over deres Bredder og oversvømme Omegnen, og da selv den dristigste Jæger ikke vover sig ind i den uhyggelige Urskovthkning, fordi han, selv om han kunde bide Jaguarerne og Krokodillerne Trods, som husere derinde, dog aldrig, naar Himmelen er overtrukken af mørke Uvejrskyer, vilde kunne gjøre sig Haab om at finde ud af de mørke Skove. Men — hendes Børn vare i San Fernando; afsted til dem maatte hun, tværs igjennem Vildnissjerne midt i Regntiden! Hvad ingen Mands Mod havde vovet, det formaaede Moderens Kjærlighed. Vare end hendes Arme faarede og bundne — med Tænderne gnavede hun Baandene over og ilede i den bælgmørke Nat ind i Skovene.

Næste Morgen, da man saa' efter hende, var hun forsvunden. Men i San Fernando saa' man hende nogen Tid derefter liste sig rundt omkring det Hus, i hvilket hendes elskede Børn vare indelukkede. Hun havde gjennemtrængt Skovene, svømmet over Floderne og var saaledes igjen kommen sine Børn nær.

Naar vi nu blot kunde fortælle, at man lod hende blive hos de kjære Smaa! Det kunne vi desværre ikke. Næppe vare hendes Saar lægte, før man paantog hende løs fra dem og sendte hende til et Sted ved den øvre Orinoko. Saa snart hun nu saa', at hun intet Haab havde mere om at komme til sine Børn, vilde hun ikke leve længere og vægrede sig standhaftigt

imod at tage nogensomhelst Næring til sig. Hurtigt svandt Livskraften bort, og Døden gjorde Ende paa hendes Smerte.

Hvor vidunderlig stærk viser ikke Moderkjærligheden sig i denne Guahiba-Moders Historie! Moderkjærligheden — saa almindelig udbredt som Menneskeheden selv, saa dyb som Havet, til hvis Bund kun den Alvidendes Øje skuer ned! Hvor som helst man finder Mødre — hvad enten de nu ved Evangeliet ere hævede op til den dem tilkommende Stilling eller ved Muhammeds Lov nedværdigede til blotte Redskaber for den kjædelige Øjsts Tilfredsstillelse eller ved Hedenskabet sænkede endnu dybere ned — alle vegne finder man hos dem den samme uudslættelige Kjærlighed til deres Børn. Villigt opofrer en Moder sig selv, ja, gaaer i Døden, blot for at lette sit Barns Lidelser.

Hvem kommer ikke her til at tænke paa Herrens Ord hos Profeten Esajas: „Kan vel en Kvinde glemme sit diende Barn, at hun ikke forbarmer sig over sit Livs Søn? Om ogsaa de kunne glemme, da vil jeg, jeg dog ikke glemme Dig“ (Es. 49, 15). Naar allerede Moderkjærlighed gaaer saa dybt og, forglemmende sig selv, formaaer at bringe saa uudsigelige Ofre, hvor uudgrundelig dyb maa da ikke den evige Guddoms-kjærlighed være! Og hvilket Offer har den ikke bragt: „Saa har Gud elsket Verden, at han har givet sin Søn, den enbaarne, at hver den, som troer paa ham, ikke skal fortabes, men have et evigt Liv“ (Joh. 3, 16).

20.

„Kanaans Tungemaal.“

(Esajas 19, 18).

At godt Rejseselskab er en Behagelighed, ved Enhver, og dog sker der i vor Tid, hvor Enhver iler forbi sit Medmenneske med den størst mulige Lige-gyldighed, saa Lidt for at opnaa dette Gode. Mangen en interessant, befrugtende Samtale kunde blive ført i Rejssevognen, mangt et kjært, betydningsfuldt Bekjendtskab blive stiftet, dersom vi bedre forstode at finde det rette Ord, der lukker Hjerterne op for os. Vi ønske gjensidig hverandre en „lykkelig Rejse“, forhaabentlig bede vi ogsaa derom, anraabe Gud om at tage os i sin Beskærmelse og Varetægt og forunde os en velsignet Hjemkomst — hvorfor skulde vi ikke ogsaa bede om godt Rejseselskab? I mange Tilfælde har Bønnen bevist sin Magt ogsaa i dette Stykke, hvad vi her ville oplhse ved et iøjnesaldende Exempel.

En mørk, regnfuld Septembermorgen traadte en Dame ind i en Rhindampers Kahyt for at sejle fra Bonn til sit Hjem i Koblenz. Foruden hende fandtes der kun én Passager i Kahytten, en ældre Herre med et aandfuldt Ansigt, som sad og læste i en Bog, der kunde se ud til at være en Lommebibel. „Min Medrejsende holder nok sin Morgenandagt,“ tænker Damen, „deri vil jeg ikke forstyrre ham, men iøvrigt er jeg vis paa, at han er det gode Rejseselskab, som jeg har bedet om.“ Hun sætter sig ned, gjør sig det bekvemt og begynder ligeledes at læse i sin Lommebibel, idet hun fordyber sig i Herrens Ord om det sande Vintræ, som ere optegnede i Joh. Ev. 15. Kap.

Efter nogen Tids Forløb hører Regnen op, det graa Skyflør hæver sig, og Damen begiver sig op paa Dækket for at fryde sig over det herlige Landskab. Pludselig ser hun den fremmede Herre ved Siden af sig og hører ham gjøre et Spørgsmaal, der sandsynligvis gaaer ud paa at faa Navnet at vide paa et Højdedrag i Nærheden af Floden, men — han taler Engelsk, og hun kan kun svare ham med et Skuldertræk, da hun ikke forstaaer dette Sprog. Hun tiltaler ham paa Fransk — nu er det hans Tur at trække paa Skuldbrene. Med Beklagelse se de paa hinanden, men nogen Samtale imellem dem kan ikke komme i Stand paa denne Maade. Vejret bliver bestandig klarere, Landskabet bestandig herligere — da dukker „Drageklippen“ op, og Damen lægger Mærke til, at hendes Rejsefælles Ansigt pludselig opklares, som om han har faaet en lys Idé. Det har han ogsaa: han har opdaget en Maade, hvorpaa man kan tale sammen uden at forstaa hinandens Sprog. Han slaaer op i sin engelske Bibel paa Esajas 54, 10 og peger først paa Skriftstedet, derefter paa Drageklippen. Damen forstaaer ham, slaaer efter i sin Bibel og læser: „Bjergene skulle vige og Højene roffes, men min Mistundhed skal ikke vige fra Dig, og min Freds Pagt skal ikke roffes, siger Herren, din Forbarmer.“ Hun er meget opbygget af denne Maade at gjøre sig forstaaelig paa og ønsker at fortsætte Samtalen. Idet hun peger paa Vinbjergene ved Bredden, slaaer hun op paa Joh. 15, 1 og viser sin Rejsefælle Stedet; denne slaaer op i sin Bibel, læser Ordene: „Seg er det sande Vintræ, og min Fader er Vingaardsmanden“ og svarer med et forstaaende, venligt Nik til Damen. Saaledes nyde de i Fællesskab Rhinbreddens Skønheder og udvekle Tanker derom paa den begyndte Vis. Ogsaa uden Ord komme Hjerterne saaledes hinanden nærmere og nærmere, og ganske umærkeligt knyttes der lidt efter

lidt et Venstabs- og Samfundsbaand imellem de to Rejsende.

Imidlertid kommer Koblenz i Sigte, og Tiden til Afsted rykker nærmere og nærmere. Det gjør Damen oprigtig ondt at skulle skilles saa snart fra den fromme, aandfulde Herre, og gjerne vilde hun have indbudt ham med til sit Hjem, hvor hun har vorne Døtre, der ere det engelske Sprog mægtige. Men hvorledes skal hun bære sig ad med at udtale Indbydelsen? Hun blader eftertænkksom i sin Bibel — da kommer hun i Tanke om de Ord, som Purpurkræmmerken Lydia sagde til Apostlene; strax viser hun sin ledsager Stedet, han slaar op i sin Bibel og læser: „Der som I agte mig at være tro for Herren, da kommer ind i mit Hus og bliver der!“ (Ap. Gj. 16, 15). Som Svar viser han hende Stedet i Matth. 10, 11: „Men hvilken Stad eller By, I komme ind i, udspørger, hvem der er i den, som det er værd, og bliver der, indtil I drage bort.“ Resultatet af denne Forhandling blev et hjerteligt Haandtryk, ledsaget af en ivrig Nisken med Hovedet, og da Damperen lagde til ved Rhinbroen i Koblenz, steg den gamle Herre med ud og blev i nogle Dage Damens Gjæst. Det blev glade og lykkelige Dage, som bragte Velsignelse ogsaa for Fremtiden, idet de gave Anledning til et blivende Venstabsforhold ikke alene mellem de to Rejsesæller, men ogsaa mellem deres Familier.

21.

„Mit Ord skal ikke komme tomt tilbage.“

(Esajas 55, 11).

I en nærmest gennem Breve givne Levnets-
skildring af den berømte tyske Præst og Digter
Karl Gerok*), der døde i 1890 som Prælat og
Overhofprædikanter i Stuttgart, findes der et gribende
Brev, som en amerikansk Præst efter Opfordring af
en i hans Menighedskreds afdød Mand i Maret 1883
skrev til Gerok, og hvis væsentlige Indhold vi her
ville meddele. Den amerikanske Præst skriver blandt
Andet:

„Jeg beder Dem skjænke mig et Øjebliks Opmær-
ksomhed og troer, at De vil blive glad ved den Med-
delelse, som jeg har at gjøre Dem, saa vist som det
dog maa være en stor Tilfredsstillelse for en Ordets
Tjener at saa at vide, at han ved sit Sandhedsvidnes-
byrd har bevaret et Menneske fra en skrækkelig Handling
og dens Følger. For fire Maaneder siden lod en Mand
i min Menighed mig kalde til sit Dødsleje, da han
ønskede at skrifte for mig og derefter modtage den
hellige Nadvere. Den Døende afslagde Tilstaaelse for
mig om et frygteligt Forsæt, som han en Gang for
mange Aar siden havde fattet, men heldigvis var
bleven forhindret i at udføre, og hans sidste Ønske og
Willie var, at Indholdet af hans Tilstaaelse maatte

*) Kjendt ogsaa af danske Læsere dels igjennem J. Paulli's
„For Syge og Sorgfulde,“ en Opbyggelsesbog, der er
en fri Bearbejdelse efter Geroks Prædikener, dels igjennem
en Digtsamling „De hellige Bjerger,“ der i 1893 er
er bleven oversat paa Dansk af G. Schepelern. N. M.

blive meddelt Dem, Hr. Embedsbroder, fordi det var Dem, der i sin Tid havde bevaret ham for Blodskyld. Varme Taknemmelighedstaarer strømmede ud af den stakkels Mands Øjne, medens han — kun en halv Time før sin Død — fortalte mig Følgende:

„Omtrent for tyve Aar siden kom jeg med Hustru og to Børn til Stuttgart for efter min Svogers Raad at slaa mig ned der. Min Svoger havde dengang en Materialhandel og fik mig overtalt til — uden at nogen Sikkerhed blev mig ydet — at anbringe min Formue i hans Forretnings, for at denne kunde blive udvidet. Men han bedrog mig og viste mig derpaa Døren. Det Værste var imidlertid, at min Hustru til min store Forbauselse ved denne Lejlighed pludselig viste sig kold og frastødende imod mig og trods mine indstændige Bønner forblev i det Hus, hvor jeg var bleven saa skammelig bedragen. Senere blev det klart, at de To havde handlet efter indbyrdes Aftale. — I min Fortvivlelse fattede jeg den Beslutning at myrde mig selv, min utro Hustru og mine to Børn. Jeg købte mig et dobbeltløbet Gevær og en Pistol, ladede dem og skjulte dem mellem nogle Buske paa Kirkegaarden. Allerede forinden havde jeg skriftligt indbudt min Hustru til med vore to Børn at møde ved hendes Moders Grav, da jeg der „vilde tage Afsked med dem for aldrig at se dem mere.“ Hun havde lovet at komme. Længe før den til vor Sammentkomst fastsatte Aftentime drev min Uro mig allerede om Eftermiddagen ud paa Kirkegaarden. Min Hævnthirst havde bragt mig fra Sans og Samling; jeg vilde tilintetgjøre den Elendige og skaffe Børnene Ro. Medens jeg, ude af mig selv af Ophidselse, strejfedes om uden Maal eller Med mellem Gravene og allerede glædedes mig ved Tanken om snart at være forløst fra dette Livs Elendighed, da — bevægede pludselig et Vigtog sig forbi mig hen imod en nys kastet Grav. I Spidsen af Toget gik den af Alle vel kjendte Pastor Gerok.

Jeg fik pludselig den Tanke: at høre paa Vigtalen; „thi,“ sagde jeg til mig selv, „det er jo tillige ogsaa din egen Vigtale, da du jo som Morder ellers ikke faaer nogen.“ Jeg sneg mig nu hen i Nærheden af det om Graven samlede Følge og hørte nu de Ord, som siden den Dag have været mig uforglemmelige: „Min Gud, tag mig ikke bort midt i mine Dage!“ (Psalme 102, 25). I Begyndelsen lyttede jeg kun med det ydre Øre; efterhaanden steg min Opmærksomhed, men tillige blev jeg mere og mere angst. Præsten talte om, hvor svært det var at dø; videre og videre hørte jeg ham; hans Ord ramte mig som Kølleslag og slog mit Had og mine Mordtanker i den Grad sønder og sammen, at jeg tilsidst dybt rystet satte mig ned paa en affides liggende Grav og begyndte at græde bitre Taarer. Der maa jeg vist have siddet meget længe; men da jeg forlod Stedet, følte jeg mig fri for den grusfulde Mordlyst og takkede i en brændende Bøn den kjære Gud for den underfulde Redning. Medens jeg endnu sad i mine Taarer og Drømme, var min Hustru kommen og havde spurgt efter mig hos en af Graverkarlene; men han erindrede ikke nogen enkelt Mand iblandt de Mange. — Jeg gjorde mig altsaa, som sagt, omsider rede til at gaa og tog mine Skjdevaaben med mig. Jeg vilde gjøre et sidste Forsøg paa at faa min Hustru til at gaa i sig selv og vende om; men dersom det mislykkedes, vilde jeg strax udvandre. Med denne faste Hensigt styrede jeg mine Skridt imod den Gade, i hvilken min Svoger boede. En dunkel Anelse overvældede mig dog, da jeg stod foran Husets Dør. Jeg aabnede den lydløst, traadte ind i Gangen og hørte i samme Øjeblik min Hustru med leende Stemme sige: „Jeg troer, at det Tosskehoved er løbet sin Vej uden at sige Farvel; nu kunne vi jo leve dejligt videre som Broder og Søster — —.“

Under et Forfølgelseskrig fra de to Glendige, der i det Samme fik Dje paa ham, vaklede den stakkels Mand ud ad Døren og rejste næste Dag til Bremen. — —

Højærværdige Hr. Embedsbroder! De vil af denne Meddelelse erkjende, hvorledes Guds Ord ofte bevarer et Menneske fra at begaa en Forbrydelse, ogsaa uden at den, der talte det, ved det Mindste derom. Den Ufsøde giftede sig aldrig herovre; han var altid ordknap, og aldrig har jeg set ham smile — men han døde som en Christen. Tre Aar efter sin Udvandring havde han faaet den Efterretning, at hans Hustru var død af Nervefeber, og at hun under sin Sygdom havde følt stor Længsel efter ham."

Saa vidt den amerikanske Præsts Brev. Men vi ville slutte Meddelelsen af det med det Spørgsmaal til Dig, kjære Læser: Er ikke ogsaa den Dag idag Guds Ord „som en Hammer, der sønderflaer en Klippe?" (Jer. 23, 29).

22.

„Funden af dem, som ikke ledte.“

(Esajas 65, 1).

Den vidt berømte, utrættelige Arbejderske paa den indre Missions Mark, Elisabeth Frh (født i England 1780, død 1845), som er bleven en Belgjørerinde for Tusinder af Fattige og Fanger, hvorfor hun ogsaa har faaet Navnet „Fængslernes Engel“, havde en fast og uroffelig Tro paa Guds Ords Kraft. Af

denne Grund udgav hun ogsaa en lille Bog med Titlen „Daglige Texter“, som hun uddelte gratis allevegne, hvor hun fandt Lejlighed dertil, til højt staaende Personer lige saa godt som til fattige Daglejere og Arbejdere. Et Exemplar af denne lille Bog skænkede hun ogsaa til et af sine Børnebørn, som imidlertid tabte Bogen en Dag i Nærheden af en Landsby. All Søren efter den var forgjæves, og Ungerfanden var ikke lidet bedrøvet, da Bogen som en Gave fra hans elskede Bedstemoder havde stor Værdi for ham.“

Først lang Tid derefter hørte man igjen Noget om den, saavel som om den store Vinding, som dette Tab havde bragt en fattig Familie. En Dag kom Lægen i den omtalte Landsby til sin Ven Præsten og bad ham om at besøge en Kone, som boede i den yderste Ende af Pastoratet. Konens Mand var almindelig bekjendt som en meget ugudelig Person, og hun selv havde — i alt Fald tidligere — et endnu værre Rygte end Manden.

„Men,“ sagde Lægen til sin Ven, „Du vil nu finde dem i en helt anden Tilstand end forhen. Man kan i Sandhed med Hensyn til denne Kone sige: Løven er bleven et Lam.“

Præsten gik strax til det Hus, hvor den nævnte Familie boede, og fandt virkelig Tilstanden saadan, som hans Ven havde beskrevet den. Konen laa paa sit Sygeleje, der efter al Sandsynlighed snart skulde blive hendes Dødsleje. Efter at han en Tid lang havde talt med den Syge, stak denne sin Haand ind under Hovedpuden og trak en meget forslidt lille Bog frem, som hun derpaa rakte Præsten. Paa Titelbladet, hvoraf kun et Stykke var tilbage, læste han: „Daglige Texter af Elisabeth Fry“. Og nu fortalte Konen ham Følgende:

„Min Datter har allerede for længere Tid siden fundet denne lille Bog paa Bejen og bragt den med hjem. Vi have læst den atter og atter, og stadig er

den kjære Bog bleven os mere dyrebar, og dens Indhold har lidt efter lidt fremkaldt en fuldstændig Forandring i dette Hus, hvor vi forhen levede et ryggesløst Liv langt borte fra Gud."

Kun faa Gange endnu kunde Præsten besøge den unge Kone; hun døde kort Tid derefter, fuld af Glæde og Fred i Herren, hvem hun havde lært at kjende som sin Frelser. Og nu var det klart for Alle, hvorfor det unge Menneske havde maattet tabe sin lille Bog, der dog var ham saa dyrebar.

23.

„Førend de raabe, vil jeg svare.“

(Esajas 65, 24).

I Bladet „Nachbar“ fortalte Pastor D. Funke for nogle Aar siden følgende Oplevelse fra hans Kandidattid:

Jeg kjendte en Gang en Enke, som i Sandhed var, hvad det hebraiske Udtryk for Enke: „almanah“ betegner: „En, der er ladet ene“. Hun var en stille Herrens Tjenerinde, stille overfor Gud og stille overfor Mennesker. Hun havde tidligere været „godt stillet“, som man plejer at sige om den, der har Penge nok at leve af; men efter sin Mands Død var hun bleven skammelig bedraget af sin Forretningsfører og sunken ned i stor fattigdom. Herom havde dog de Allerfleste ingen Anelse, da hun ikke blot tav stille om sin

Nød, men ogsaa søgte at dække over den, saa at Føls fik Indtryk af, at hun sad i ret gode Omstændigheder.

Ved Hjælp af en lille Spolemaskine fortjente hun da ogsaa det Allernødtørftigste for sig selv og sine Børn. Men en Dag fandt jeg hende i høj Grad nedslaaet og forrigsfuld. Da jeg spurgte om Grunden til hendes Bedrøvelse, vilde hun først slet ikke svare; men omstider tilstod hun dog under hede Taarer, at hun var stedt i den største Forlegenhed. Man havde nemlig præsenteret hende en Bærel paa 50 Thaler (c. 133 Kr.), der var forfalden om tre Dage. „Men jeg véd ikke Udvej,“ klagede den stakkels Kone, „endog blot for en eneste af de 50 Thaler!“ — Den, som skriver dette, var i Øjeblikket netop i en oprømt Stemning og sagde derfor til hende: „Min bedste Kone, gør Dem bare ingen Betymringer for disse Penge! Det er kun Smaa-ting for Gud at skaffe dem tilveje: han gør bare et Greb i Lommen hos Hr. M. eller en anden Rothschild og giver dem saa hele Summen!“ — „Ja, det gør han sikkert,“ sagde hun med et lettende Suk, idet hun længe heftede sit taarefyldte Blik paa mig, „det gør han sikkert! Nu, saa bliver der jo dog en Udvej for mig!“

Jeg mærkede, at hun var bleven rolig, men netop derved blev jeg urolig. De ovenfor anførte Ord havde jeg (med Skam at melde) ingenlunde talt ifølge Guds Aands Tilskyndelse, ja ikke en Gang i barnlig Tro, men i Grunden i en Slags aandeligt Overmod. Jeg saa' heller ikke nogensomhelst Udvej til at skaffe de omtalte Penge; selv havde jeg dem ikke, og at gaa og samle ind var mig — i det Mindste dengang endnu — en Gru. Jeg vilde imidlertid ikke give min Gud eller mig selv en Blottelse, bad derfor Konen om at være fuldstændig rolig, og gif saa min Vej. Men Historien brændte som Ild i mine Aarer, saa at jeg ikke kunde sove om Natten for den. Næste Dags Aften følte jeg mig, hvor knap Tid jeg end havde,

uimodstaaeligt tilskyndet til at aflægge et nyt Besøg i det snevre Stræde, hvor Enken boede. Da jeg steg op ad Husets Trappe, hørte jeg, hvorledes hun — ganske imod sin Sædvane — med høj og klar Stemme sang: „Lovsnger Herren, den evige Konge, med Ære“. — „Naa, De har nok allerede faaet Pengene?“ spurgte jeg, da jeg saa' hendes glade Ansigt, paa hvilket ingen- somhelst Bekymring mere stod at læse. „Nej, ikke en eneste Dre, men De har jo sagt mig, at jeg faaer hele Summen, og nu falder det mig ogsaa saa let at tiltro Gud baade Evne og Villie til at give mig den,“ lød det fortrøstningsfulde, men for mig meget trøstesløse Svar. Jeg søgte at dække over mit Spørgsmaal saa godt, som jeg kunde, og bad Konen, hvis hun næste Dags Middag endnu ikke var i Besiddelse af Pengene, da at komme til mig. — „Jo, gjerne, Hr. Kandidat,“ svarede hun med det gladeste Ansigt af Verden.

Jeg var forvirret og bestæmmet, ja jeg kunde gjerne have givet mig til at græde. Om Middagen, netop som jeg havde sat mig tilbords, kom Konen og meldte, at hun endnu ikke havde Spor af Penge. Nu var det altsaa Tid for Gud at gribe ind, men da jeg ikke turde haabe paa et Under, saa bestemte jeg mig med et tungt Hjerte til at foretage en „Tiggergang“ rundt i Byen; jeg opskrev Navnene paa en Række bekjendte, godgjørende Folk og begav mig paa Vej. Først ringede jeg paa hos en velhavende Frue. Men idet jeg hørte Lyden af Dørklokken, faldt det mig tungt paa Hjerte, at jeg jo for saa Dage siden havde været hos samme Frue med en Begjæring om Hjælp til en Nødlidende og da havde indkasseret 10 Thaler. „Fruen vil sikkert finde det meget uforstaaeligt af Dig at komme saa snart igjen, hun vil nok denne Gang jage Dig paa Døren uden nogen Gave,“ tænkte jeg, og dersom jeg kunde have været det bekjendt, vilde jeg sporenstregts være løbet min Vej. Dog, i samme Øjeblik blev der luftet op. Hvad vilde jeg ikke have

givet for at høre, at Husets Frue var fraværende. Men hun var ikke fraværende, og et Minut derefter stod jeg inde i hendes Stue. Som En, der har en ond Samvittighed, og hildet i den Fordom, at min Bøn var meget ilde anbragt og vilde blive meget ilde optagen, bad jeg i stammende og meget forfjamskede Ord om en Gave, men vovede slet ikke at tilføje Forflaring om, hvor hurtigt det gjaldt at hjælpe, eller hvor stor en Sum den nødlidende Kone trængte til.

Fruen saa' paa mig med et ejendommeligt Smil, hvori jeg læste noget Spottende. Da bruste det op i mig og jeg sagde temmelig fornærmet: „Højstærede Frue, troer De ikke, at det er sværere for mig at bede Dem om en Gave, end for Dem at give mig den?“ Hun smilte roligt videre og sagde, idet hun rejste sig: „Jeg véd ikke, Hr. Kandidat, hvorfor De bliver saa heftig.“ Derpaa gik hun ind i et andet Værelse, kom et Øjeblik derefter tilbage og lagde Noget i min Haand. Men da jeg udenfor Døren saa' nøjere efter, var det en — Halvhundredthaler seddel!

Saaledes blev jeg i en Fart færdig med min Tiggergang; men min Vantro var bleven dybt bestæmmet. Hvad jeg havde sagt i Uforstand og Overmod, havde den store Gud i sin vidunderlige Naade alligevel herligt opfyldt, for at den fattige Enkes rygende Trostande ikke helt skulde slukkes. Hun selv blev dog aldeles ikke forundret, da jeg overrakte hende de 50 Thaler, ovenikjøbet „i ét Stykke.“ Nej, hun sagde ganske roligt: „De havde jo sagt mig, at jeg fik Pengene, og fra det Øjeblik af har jeg været fuldt forvisset om, at det vilde ske saaledes.“

Senere er det oftere faldet i min Lod at indsamle Gaver i samme By, men hverken af hin Dame eller nogen Anden har jeg ved lignende Lejligheder modtaget saa stor (eller endog blot halv saa stor) en Gave som den omtalte Dag, hvor jeg bad daarligere end nogensinde, men hvor i Virkeligheden Beder og Giver

var én og samme Person, nemlig ham, som har sagt: „Sølv og Guld hører mig til.“ Bedkommende Dame har senere selv fortalt mig, at hun ikke selv vidste, hvorfor hun hin Dag var saa rundhaandet, men at det var kommet til at staa saaledes for hende, at hun skulde give mig 50 Thaler.

Maaske tykkes denne lille Fortælling Mange altfor ringe og ubetydelig. Men jeg saa' i denne Jesusdraabe Guds store Naadejøl afspejlet i dens hele, straalende Herlighed. Hvis det gaaer, som Forfatteren ønsker, saa vil denne Fortælling tjene til at befæste en og anden af de kjære Læsere i Troen paa den Gud, „som ene gjør store, underfulde Ting“ (Psalm 136, 4).

24.

„Jeg vil give Fred paa dette Sted.“

(Haggai 2, 9).

I en Levnetsfildring af den store Prædikant C. H. Spurgeon, som er forfattet af den engelske Præst Shindler og i 1892 udgiven paa Dansk af C. Schlegel, fortælles der følgende om Spurgeons Bedstefader, James Spurgeon, der var Præst i Stambourne i Essex fra 1810 til 1864:

Medens James Spurgeon endnu var et ungt Menneske og endnu gik under Tryk af sin Synd, begav han sig ofte hen til en Skov ved Honeywood. Her græd og klagede han for Herren under en Eg, der dengang kun var et ungt Træ, og her modtog han

endelig Aandens Gave, Troen paa den Herre Jesus og Fred med Gud. Det var et ensomt Sted, men det var for ham et Bethel, et Guds Hus og Porten til Himmelen. Han thuede ofte derhen for i No at tænke paa Gud, bede til ham og lovpriise ham.

„Noget efter denne lykkelige Tid,“ skriver hans Sønnesøn, E. H. Spurgeon, „hændte det, at han skulde gaa fra Coggeshall til Halsestead, og Bejen førte tæt forbi det Sted, der var blevet ham saa helligt. Natten forud drømte han meget levende, at Satan viste sig for ham og truede med at sønderrive ham, hvis han vovede at gaa ad den Sti, der førte forbi Egen, og at bede der, som han plejede at gjøre. Den Onde mindede ham om, at der var en anden Sti, som førte gennem Molsgaarden, og hvis han gik ad den, skulde der ikke ske ham noget Ondt. Da min Bedstefader vaagnede, var det Indtryk, Drømmen havde gjort paa ham, overvældende, og han anstillede følgende Betragtning: „Om det er en Drøm eller en virkelig Fristelse af Satan, kan jeg ikke sige, men i ethvert Tilfælde vil jeg ikke give efter for den, men vise Djævelen, at jeg ikke vil gjøre Nogetsomhelst af, hvad han forlanger, men aabent byde ham Trods.“ Saadan var den gode Mand helt igjennem. Ligesom Luther havde han et levende Indtryk af Djævelens Personlighed og var vant til at gjøre kort Bested med de Indskydelser, der kom fra ham. En Dag, medens han stod paa Prædikestolen, faldt det ham ind, at der burde sættes Brædder om det Sted, hvor han opbevarede Sandet, der brugtes til at strø paa Gulvet i Præstegaarden. Hans næste Tanke var: „Er nu Djævelen igjen paa Færde og faaer mig til at tænke paa Sandhuset, medens jeg staaer paa Prædikestolen? Der skal slet ikke slaas Brædder op i det; jeg vil lade ham se, at han ikke skal faa sin Willie med mig.“

Men lader os vende tilbage — fortsætter Sønnesønnen — til Historien om Egetræet. Min Bedstefader,

dengang en ung Mand, gif muntert afsted, indtil han kom til Stenten, hvor Bejen delte sig i de to Stier; da paaakom der ham en skrækkelig Frygt, og han følte, at hans Hjerte bankede stærkt. Sæt, at han virkelig skulde møde Djævelen, og at denne var ham for stærk, hvad saa? Var det ikke bedre at gaa ad Stien igjennem Aulsgaarden? Nej, det vilde være at give efter for Satan, og det vilde han ikke for Alt i Verden. Han samlede alt sit Mod, sprang over Stenten og ilede med en bestemt Villie, men fuld af bange Anelser hen ad den snevre Sti gjennem Skoven. Egen var allerede i Sigte — Angstens Sved stod paa hans Pande; han forstærkede sine Skridt, foer frem og omfluttede Træet med sine Arme — der var ingen Djævel! Da drog han Bejret dybt og raabte: „O, Du fejge Djævel, Du truede med at sønderrive mig, og nu tør Du ikke en Gang vise mig dit Ansigt!“

Derpaa bad han en brændende Bøn og sang en Takkesang, og den unge Mand var ved at gaa bort, da hans Øje faldt paa Noget, der skinnede paa Jorden. Det var en meget stor Ring, næsten saa stor som en Gardinring, og den var af massivt Guld. Hvorledes den var kommen derhen, er vanskeligt at sige. Man gjorde Forespørgsler, men Ingen kom og fordrede den, hvorfor min Bedstefader omsider lod den omdanne til Vielsesring for min Bedstemoder til Minde om det Sted, der var ham saa kjær.

Ar efter Ar kom han og besøgte Egetræet for at udøse sit Hjerte for Gud. Det unge Træ havde spredt sine Grene vidt, og han var bleven Fader til en talrig Familie, men Takkesangen var ikke forstummet, og han glemte ikke Bønnen om, at han og hans Afkom bestandigt maatte tilhøre Herren.

Hans aarlige Besøg vilde være blevene fortsatte til hans sidste Ar, hvis ikke den nyere Tid i sine Fremskridt havde revet baade Træ og Skov bort.

sidste Bøn paa det kjære Sted blev afbrudt paa en komist Maade.

Da Skoven næsten var fældet, kunde han kun ved Hjælp af Stien beregne, hvor den kjære Eg havde staaet. Paa dette Sted voxede der nu Hvede, men han knælede ned i den og begyndte nu at prise Herrens Navn. Da hørte han pludselig en barsk Stemme raabe: „Husbond, der er en gal Mand, som ligger og holder Bøn i Hveden derovre!“ Dette opstræmede den Bedende; han rejste sig, betragtede Stedet endnu en Gang og gik bort; men i Aanden rejste han sig bestandig et Alter i dette sit Bethel og lovede Gud for sin Frelse. Han er gaaet til Hvile efter at have stridt den gode Strid, men Bønnerne fra Honeywood Skov bringe endnu i denne Time Velsignelse over hans Børn og Børnebørn indtil tredie Led. For dem og for hele Verden lyder hans Vidnesbyrd: „Staa Djævelen imod, og han vil fly fra Dig,“ og ligeledes lærer han os: „Lov Herren og glem ikke alle hans Velgjerninger!“

25.

„Salige ere de Sagtmodige.“

(Matth. 5, 5).

Kjendetegnet paa, at en Synder selv er bleven funden af den gode Hyrde, skulde jo være dette, at han, naar han ser sin Broder i Sjælesfare, føler sig tvungen af Christi Kjærlighed til at redde ham, saa

at han ikke hviler, før han faaer det stakkels Menneſte revet ſom en Brand ud af Ilden, ikke under ſig Riſt eller Ro, før han faaer det vildſarne Lam lagt paa ſine Skuldre og baaret hjem til Overhyrden ved den Kraft, ſom denne ſelv giver ham dertil. Det er imidlertid kun Jaa, der have Lyſt til ſaadan Tjenefte; for hver Gang Du finder Hundrede, der ere rede til at frelſe en Ulykkelig ud af et brændende Hus eller op af de bruſende Bænde, finder Du kun En, der vil gjøre Noget for at frelſe ſit Medmenneſte for den evige Ild, og dette hænger vel ſammen med, at det Førſte bliver beundret og belønnet af Verden, medens det Sidſte kun indbringer Haan og Spot, ikke blot fra Verdens Side, men ogſaa ofte fra det Menneſtes Side, ſom er Gjenſtand for Redningsforſøget. Men Gud ſke Lov, Nogle er der dog altid, ſom ville tage Del i det ſtore Redningsarbejde, og ſaaledes gaaer dette da ſin Gang indtil den ſtore Dag, da ingen Sjæl mere kan reddes.

En ſaadan tro Arbejder i den gode Hyrdes Tjenefte var den gamle, højt anſete og fromme Kjøbmand Johan Tobias Kießling i Nürnberg. Af hans Levnetsbeſkrivelse, ſom er forfattet af den berømte Profeſſor G. H. Schubert, og ſom indeholder mange herlige Vidnesbyrd om hans Kjærlighed til fortabte Syndere, ſkal her anføres et enkelt lille Træk.

En Gang fik Kießling at vide, at der paa en Mølle tjente en meget ryggeſløs og ugudelig Mølleſvend, ſom paa det Frækkeſte spottede over Alt, hvad der er godt og helligt. Strax følte han ſig i ſit Hjerte dreven til at gaa hen til ham og i al Kjærlighed bede ham, dog ikke mere at leve og tale ſaa gudsbeſpotteligt, men lade ſig forlige med Gud i Chriſtus og helt give ſig hen i ſin Frelſers Tjenefte. Mølleſvenden ſatte førſt et forbauſet Anſigt op, da den fremmede Mand tiltalte ham med Ord, der mindede om, hvad han i ſin Barndom ofte havde hørt Præſten ſige i Kirken;

men da han først var kommen rigtig paa det Rene med, hvad Manden vilde, nemlig bevæge ham til at omvende sig, brød han ud i en skraldende Latter og vendte sig bort fra ham. Men Kießling lod sig ikke saaledes afvise. Gang efter Gang vedblev han at komme til Møllen og stille sig som en god, loffende Engel ved Møllersvendens Side uden at lade sig skræmme af, at denne paa alle mulige Maader — snart ved at skjælde ud og spotte, snart ved at være fuldstændig uopmærksom, snart ved at fløjte af fuld Kraft eller synge uhøiviste Viser — søgte at fordrive ham. Lidt efter lidt lærte ogsaa de andre Møllersvende at drive Gjæk med den taalmodige Mand og toge sig mangan en Gang en hjertelig Latter, naar deres Kammerat f. Ex. fandt paa at sætte et andægtigt Ansigt op under Kießlings Tale, ja endog anstille sig som helt rørt deraf, og saa pludselig fra denne tilsyneladende Rørelse slog over i de vildeste Narrestreger. Omfider dreve de deres Spas saa vidt, at de en Dag, da Kießling netop havde en smuk sort Frakke paa, hjalp deres Kammerat med at overdænge den gamle Mand med Mel fra Hoved til Fod. Men Kießling børstede ganske roligt Melet af sig, saa godt han kunde, og gik bort lige saa mild, som han var kommen.

Efter denne Bedrift sølte vor Møllersvend sig imidlertid ikke ganske vel tilmode; han begyndte at angre sin Udsærd. „Manden,“ tænkte han, „har jo dog ikke fortjent det af Dig, at Du behandler ham saa skammelig, thi at han mener det ærligt og godt med Dig, er dog en given Sag. Nu slipper Du ganske vist for at saa flere Besøg af ham paa Møllen; men han kunde jo anklage Dig for Øvrigheden, om han vilde, og i alle Tilfælde vil han nok give Dig et „Tak for sidst“, naar han en Gang træffer Dig.“

Men hvorledes? Intet af det, som Møllersvenden havde tænkt sig, skete, men netop det Modsatte. Saa

Dage senere indfandt Kiepling sig igjen med det samme venlige Ansigt, som altid. Da brast Skorpen, som havde ligget om det arme Menneskes Hjerte, og med hans Spot var det nu forbi. Med mere end halv Opmærksomhed hørte han paa, hvad den Gamle havde at sige ham, og ved Afskeden gav han ham et taknemmeligt Haandtryk. Og se, nu varede det ikke længe, før Kiepling ikke mere behøvede at opsoge Møllersvenden i Møllen ved Melkassen, thi nu kom det unge Menneske, saa ofte han kunde og den kjære Tobias Kiepling havde Tid, i sin Belgjörers Hus og hørte der med en Lyst og Glæde, der vorede fra Dag til Dag, det evige Livs Ord. Og snart blev Ordet levende ogsaa i ham, saa at der af den vilde Knøs blev ikke blot en retsaffen Borger og Husfader, men en ægte troende Christen, der med Ord og Liv vidnede om, at en saadan Kjærlighed og Taalmodighed som den, Fader Kiepling var besjælet af, aldrig bliver uden Frugt for Tid og Ewigheid.

 26.

„Bliver som Børn!“

(Matth. 18, 3).

I en nyere Samling Fortællinger af E. Schmidt (Basel 1892) læses følgende lærerige Historie:

„Bejret (Aandens Bejr) blæser, hvorhen det vil“, og „For de Oprigtige lader Herren det lykkes“. Sandheden af disse to Guds Ord har Herren en Gang

stillet mig ret haandgribeligt for Dje, og jeg vil fortælle derom for, om muligt, at gavne en eller anden stakkels Sjæl, der staaer i lignende Kampe som dem, i hvilke jeg i lange Tider var stedt.

Jeg er en gammel Ungkarl og har voldet min Frelser megen Besvær og Møje, indtil det endelig lykkedes ham at hente mig tilbage fra de Wildfarelsens Veje, paa hvilke jeg flakkede om, og at stille mine Fødder ind paa Fredens smalle Vej. Fra den Tid af var det tilvisse mit fulde Alvor at arbejde paa min Sjæls Salighed med Frygt og Bæven, men jeg troer, at ogsaa her gjælder det gamle Ord: „Hvad lille Hans ikke lærer, det lærer store Hans aldrig“, eller dog meget vanskeligt; mig i det Mindste er det ofte faldet meget svært at forstaa min Herres Ord og Villie, og mere end en Gang skød jeg halvt fortviblet min Bibel tilside, naar jeg Dage igjennem havde ruget over et eller andet Ord, ja ogsaa gjentagne Gange havde bedet om Oplysning ovenfra, og desuagtet intet Lys vilde skinne ind i mit Mørke. Jeg havde endnu ikke lært at være „varagtig i Bønnen“ og saa at vente stille, indtil „hans Time“ kom. Jeg vidste endnu ikke, at Erkjendelsen af de guddommelige Ting ikke er en Viden i Hovedet, men en Erfaring i Hjertet og Livet, og at Herren ofte giver den, naar vi mindst vente det, og undertiden bruger den mest ubetydelige Begivenhed som Middel til at give os den.

Blandt de Ord, som saaledes voldte mig stor Betyrning, var i lange Tider ogsaa Jesu Ord i Matth. 18, 3: „Sandelig siger jeg Eder: uden I ombvende Eder og blive som Børn, komme I ingenlunde ind i Himmeriges Rige.“

Jeg havde i mit Liv ikke haft ret megen Lejlighed til at komme i Berøring med Børn og havde heller ikke brudt mig stort om dem, da jeg egentlig betragtede dem kun som nogle højt overflødige, smaa Plageaander. Nu krævede Herren, at jeg skulde blive som

de, og jeg vidste dog saa godt som Intet om Børnenes Væsen og Maade at være paa — hvad skulde jeg da gjøre? Jeg tog min Tilflugt til Bønnen og begyndte ved Siden deraf med stor Iver at iagttage Børnene og studere deres Gjøren og Laden. Desværre var det næsten udelukkende paa Gaden, at Lejligheden her-til tilbød sig for mig, og hvad jeg der saa' og hørte af dem, var kun lidet stiftet til at fremme min Erfjendelse. Saaledes græmmede jeg mig i lang Tid Dag og Nat over mine mislykkede Bestræbelser, og Ordet: „Saa komme I ingenlunde ind i Himmeriges Rige“ blev for mig Keruben med Flammesværdet, der nægtede mig Indgang i Paradiset.

Da skete det en Dag, som jeg vendte tilbage fra et Besøg hos min Skomager, der boede tre Trapper tilvejs i en af de store Lejefaserner, at jeg, idet jeg var i Begreb med at stige ned ad den anden Trappe, stødte paa en lille Pige, som stod grædende ved dens øverste Trin. Jeg spurgte hende om Grunden til hendes Bedrøvelse, men kunde ikke saa Andet ud af hende end det ene Ord: „Jeg er saa bange!“ I den Formodning, at den Lille ogsaa havde været hos Skomageren, da hun holdt en lille Barneføle i Haanden, og nu ved Mørkets Frembrud frygtede for at stige ned ad den lange Trappe, sagde jeg venligt til hende: „Kom, jeg vil tage din Haand, mit Barn, frygt bare ikke, Du skal ikke falde!“ Og da jeg nu havde den lille Haand i min og, idet jeg omhyggeligt vaagede over hvert Trin, førte Barnet ned ad Trappen — da de store Barneøjne saa fulde af Taarer saa' op paa mig, og hun paa mit Spørgsmaal: „Er Du nu slet ikke bange mere?“ glædestraalende udbrød: „Nej, slet ikke!“ — da jeg tilsidst, fordi den nederste Halvdel af Trappen var aldeles indhyllt i Mørke, tog Barnet paa Armen, og hun, med Hovedet trykket tæt ind til mig, hvistede: „Nu lukker jeg Øjnene i“ — da vidste jeg pludseligt,

Bliver som Børn.

hvad jeg saa længe havde længtes efter at vide: Saaledes maa Du gjøre, det er at „blive som Børn.“

Jeg kunde have jublet højt i min Hjertensglæde, og da jeg derefter hjemme i min Stue tænkte over, hvad der var hændet mig, da gik der Nys efter Nys op for mig, indtil jeg i straalende Solglans saa' min Guds Faderkjærlighed og min Frelser's Hyrdetrost, som ogsaa gjør imod mig, hvad jeg nys havde gjort imod det fremmede Barn, ja, endnu meget, meget mere end det; indtil det stod ganske klart for mig: det har Du ogsaa at gjøre, og slet ikke Andet: lægge din Haand stille ind i Herrens Haand, tillidsfuldt løfte Djet op til ham og saaledes Skridt for Skridt vandre videre med ham, ført og ledet af ham, vogtet af hans trofaste Dje, beskyrmet af hans Magt. Jeg maatte tænke paa, hvorledes den Lille egentlig slet ikke havde holdt fast ved mig, hvorledes hun kun havde lagt sin lille Haand ind i min store og havde ladet sig holde af mig. Og saa ængstelig som hun tidligere havde set paa den lange, stejle Trappe, saa lidt syntes den nu at volde hende Bekymring; hun saa' bestandig kun paa mig, og da jeg en Gang formanede hende: „Barn, se dog, hvor Du sætter Fødderne!“ da rystede hun paa sit lille Hoved og udbrød glad: „Du holder jo min Haand!“ — Sa visstelig, jeg holdt hendes Haand, og jeg vilde ikke for Alt i Verden have ladet hende falde; men hvorledes kunde hun vide det om mig, den fremmede Mand?

Som jeg overvejede alt dette, var det pludseligt, som om min Herre og Mester stod for mig og spurgte: „Skulde jeg da ikke meget mere gjøre det Samme imod Eder? Væg dog bare dit lille Hjerte ind i min store Kjærlighed og lad den holde Dig, vaage over Dig, lede Dig, ja bære Dig. Se ikke saa ængsteligt paa Vejen, som Du skal vandre, paa den mørke Fremtid, som ligger foran Dig, se dog paa mig! Afender Du mig da ikke? Du ved jo dog, at jeg har sat mit

Liv til for Dig — kan Du saa tro, at jeg vil lade Dig ribes ud af min Haand, lade Dig omkomme paa Bejen? Og naar Du omsider staaer foran den sidste „mørke Trappe“, naar Bejen fører ned igjennem „Dødens Skygges Dal“, ned i Gravens Dyb, da læg kun dit Hoved fast op til mit Hjerte og luk kun Dine frimodigt i; jeg tager Dig i mine Arme og bærer Dig ned, igjennem og — op.“

27.

„De det Menneske, ved hvilket Forargelse kommer.“

(Matth. 18, 7).

I vor Landsby — skriver G. Schmidt i en af sine christelige Fortællinger — havde der i en Række af Aar boet en Mand, som i Almindelighed kun kaldtes „Eneboeren“. Sit lille Hus, som laa lige overfor min Bolig, beboede han ganske alene; alle Arbejder udførte han selv; han omgikkes ikke med noget Menneske, og paa Gaden saa' man ham kun, naar han gjorde sine Indkjøb, hvad regelmæssigt skete hver Morgen. Nogle Gange havde jeg forsøgt at nærme mig den ensomme Mand med det mørke, haarde Ansigt, da han indgød mig hjertelig Medlidenhed — men forgæves. Min Hilsen blev ikke gjengjældt, paa min venlige Tiltale gav han intet Svar, og da jeg en Gang havde stillet en Buket dejlige Roser i hans

aabne Vindue, laa den lidt ſenere tillige med Vaſen paa Gaden. Saa opgav jeg da mine Forſøg og lod Manden i Ro.

En Morgen forblev Døren lukket, og H. (hans fulde Navn ønsker jeg ikke at nævne) viſte ſig ikke ſom ſædvanligt med ſin Kurb; da han heller ikke den næſte Dag kom tilſyne, frøgtede jeg, at det var galt fat, og beſluttede at opſøge ham i hans Bolig, hvad rigtignok kun lykkedes mig ved en Smeds Hjelpe. Mine bange Anelſer vare kun altfor vel begrundede; et Slagtilfælde havde ramt H. og gjort ham det umuligt at ſtaa op. Jeg ſøgte at hjelpe ham, ſaa godt jeg kunde, og ſpurgte ham om, hvad han onſtede, men fik ikke Svar paa noget af mine Spørgsmaal. Kun da jeg erklærede, at jeg vilde hente en Læge og en Sygeplejerſke, protesterede han heftigt og kom i ſaa ſtærk Sindſbevægelse, at jeg ikke vovede at tale mere derom. Dag efter Dag gif jeg derpaa over til ham, gjorde rent i hans Værelſe og plejede ham, ſaa godt jeg kunde, men endnu efter Ugers Forløb vidſte jeg næppe, om H. ikke hellere ſaa' mig gaa end komme. En Gang følte jeg mig tilſkyndet til at tage min Bibel med og læſe et Guds Ord for ham; næppe havde han dog ſaaet Dje paa Bibelen, før han heftigt udbød: „Hvad ſtal den Fabelbog her? Jeg er ikke noget Barn, hvem De kan binde ſligt paa Hermet!“

Jeg var ganſke forfærdet over hans ugudelige Ord og bebrejdede ham alvorligt, at han førte ſaadan Tale. Fra den Dag af ſaldt det mig ſvært at gaa til den Syge, men der var ingen Anden, ſom beſtyrrede ſig om ham, og ſaaledes kunde jeg dog ikke forlade ham. Atter vare flere Uger forløbne; da ſaa' H. en Aften, da jeg traadte ind ad hans Dør, for første Gang lidt venligt paa mig og ſagde: „Jeg véd ikke, hvorfor De ulejliger Dem ſaa meget for mig, Frue! Nej, ingen Talemaader — jeg troer ikke paa Kjærlighed og ſligt Konſens. Men lige meget — jeg føler

mig for første Gang i mit Liv i Taknemmeligheds-
gjæld til Nogen og ſom Beviſ derpaa vil jeg fortælle
Dem, hvorfor jeg har kaldt Bibelen en Fabelbog,
og hvorledes jeg er bleven ſaadan, ſom jeg nu en
Gang er."

Jeg ſatte mig hen til ham og hørte ham nu med
mange Afbrud ſer fortælle Følgende:

"Fra min tidlige Barndom har jeg kun bevaret
meget ſaa Grindringer; kun én Hændelſe har indgravet
ſig uudſletteligt i min Hukommelſe — den er bleven
mit Livs Forbandelſe. Omtrent et halvt Aar efter
min Moders Død fik jeg ſom Fødselsdagsgave hendes
Bibel, af hvilken hun ofte havde læſte højt for mig,
da jeg aldrig kunde høre nok af dens Fortællinger.
I min Glæde viſte jeg den til alle Folk, ſom jeg ſaa',
ſaaledes ogſaa til en fremmed Herre, ſom en Dag
ønkede at tale med min Fader og i denne Anledning
ſad i vor Dagligſtue og ventede paa hans Hjemkomſt.
„Aa, kun en Fabelbog!" udbrød den Fremmede, da jeg
viſte ham min Gave.

"En Fabelbog?" ſpurgte jeg ganſke forundret.
„Nej, det er jo en Bibel. Kjender Du ikke den Bog?
Deri ſtaaer der om Gud og den kjære Herre Jeſus.
Aa, ſaa mange ſmukke Histoier! Skal jeg læſe en af
dem for Dig?" Og uden at afvente Tilladelſen, ſlog
jeg op og læſte, hvad jeg traf paa. Det var Fortæl-
lingen om Opvækkelſen af Enſens Søn i Nain. Da
jeg var færdig og ſaa' op, ſaa' jeg ind i et af et
ſpodſt Smil — nej, af et djevleſt Grin forvrænget
Anſigt og hørte Ordene: „Fabler, Barn, ikke Andet
end Fabler!"

Hvilket Indtryk dette gjorde paa mig, der hidtil
kun havde hørt Bibelen blive omtalt med den ſtørſte
Vrefrøgt og Kjærlighed, formaaer jeg ikke at beſkrive.
Paa Grund af mit indeſluttede Væſen meddelte jeg
dog Ingen min Oplevelſe. Til hvem ſkulde jeg ogſaa
have talt derom? Min Moder var død, Søſtende

havde jeg ikke, og min Fader var en alvorlig, ſtreng Mand, der ikke gav ſig ſhynderligt af med mig. Men deſto frugtbarere og ſikrere virkede Giften i min Sjæl. I enhver Religionstime, og hver Gang jeg læſte eller hørte et Bibelord, ſaa' jeg det forvrængede Anſigt og hørte de ſkrækkelige Ord: „Fabler, Barn, ikke Andet end Fabler!“ og dermed blev lidt efter lidt al min Barnetro, men ogſaa al min Lykke og Glæde ødelagt. En Smule Lys i mit Mørke bragte endnu en Gang min Confirmationstid. Overfor min Præſts troſtkraftige Vidneſkbyrd ſvandt for en kort Tid mine Tvivl; jeg begyndte endog igjen at bede. Men ſnart begyndte igjen hint Spotteord, ſkrækkeligere end nogenſinde, at gjalde i mit Øre, og da jeg ved Alteret for første Gang hørte Ordene om Chriſti Legeme og Blod, var det for mig, ſom om det med Haanlatter lød bagved mig: „Fabler, ikke Andet end Fabler!“

Jeg behøver ikke at ſøje meget til. Med Troen paa Gud tabte jeg lidt efter lidt ogſaa Troen paa Menneſkene. Paa jordift Guds har jeg ingen Mangel lidt, men lykkelig har jeg aldrig følt mig, og undertiden raſer det frygteligt i mit Indre. Men det vil nu ſnart være forbi. Døden gjør en Ende paa Alt, ja paa Alt. En Gud, en Himmel, et Helvede gives der ikke! Det er Fabler, ikke Andet end Fabler.“

Udmattet ſanf den Syge tilbage paa ſin Pude, og jeg forlod ham hin Aften ſaa dybt rystet, ſom aldrig nogenſinde før.

Efter en næſten ſøvnløs Nat begav jeg mig allerede ved Daggrøn til min ulykkelige Patient. Jeg fandt ham bevidſtløs, og Vægen, ſom jeg ſkyndſomſt lod kalde, erklærede, at der var indtraadt et nyt Slagtilfælde; han mente dog, at der ikke i Øjeblikket var overhængende Fare, men at Manden maatte kunde leve nogle Uger endnu, naar han blev omhyggeligt behandlet. Der blev nu hidkaldt en Diaconiſſe, og vor Præſt, hvem jeg havde ſat ind i hele Sagen,

beſøgte dagligt den Syge. Saaledes nød baade Sjæl og Legeme den bedſte Pleje. Alligevel blev det ſidſte Dag for Dag ſvagere. H. laa for det Meſte ganſke ſtille hen; Mælet havde forladt ham, og den ene Side var lamſlaaet. Men hvad der foregik i hans arme, miſshandlede Sjæl, om den endelig formaaede at kæmpe ſig løs fra den frygtelige Magt, ſom holdt den fangen, og trænge igjennem til Fred i Hjertets levende Tro paa Jeſus Chriſtus — ja, det ved kun Herren alene. Jeg nærer dog godt Haab derom, idet jeg ſtoler paa Guds uendelige Barmhertighed og paa den Magt, ſom ligger i den hellige, forbedende Kjærlighed, ſom endnu beſtandigt overvinder Herren med ſit: „Jeg ſlipper Dig ikke, før Du har veſſignet mig!“ — Før vi havde tænkt os det, ſtundede det imod Enden. Vi ſtode alle Tre omkring den Døende, der ſyntes at være fuldſtændigt bevidſtløs. Bludſelig ſlog han dog Djnene op og lod dem med et meget talende Blik hvile paa Enhver af os. Præſten lagde ſin Haand paa hans af Dødsſved bedækkede Pande, idet han langſomt og inderligt ſagde: „Vor Herre og Frelſer, Jeſus Chriſtus, er kommen for at ſøge og frelſe det Fortabte — ogſaa Dig, Anton H., ogſaa Dig!“ Da fløj der et ſtraalende Lyſſkjær hen over den Døendes Anſigt, og om Væberne ſpillede der et Smil, ſom jeg aldrig før havde ſet hos ham. Præſten gjentog derpaa endnu en Gang de ſamme Ord — og ſaaledes gif Sjælen, dækket af det dyrebare Jeſusnavns Vinger, over i Evigheden.

Et Liv fuldt af Synd og Skyld, fuldt af Ufred og Glendighed, var tilende; men den, ſom havde gjort det dertil, har ſtørre Synd.

28.

„For Gud ere alle Ting mulige.“

(Matth. 19, 26).

I Tillægsbladet til de „Flyveblade“, som udgives fra den store Redningsanstalt „Das rauhe Haus“ ved Hamborg, fortalte i 1893 en Indsender Følgende:

I min Bedstefaders Hus, et Apothek i den gamle By Erfurt, gif en Syster ud og ind, hvis Person endnu staaer ganske levende for mit indre Øje, uagtet hun døde, medens jeg endnu var Barn. „Vene Sondermann“, en lille, en Smule frogrygget Pige med et stille, fint Ansigt og to overordentlig snilde og flittige Hænder, kom hver Maaned i nogle Dage for at hjælpe min Bedstemoder baade med at sy nyt Tøj og med at reparere det gamle. Ikke blot Tjenestefolkene, men ogsaa de andre gode, hjælpende Husaander skiftede i hine Tider næsten aldrig Plads uden tvingende Grunde, og saa langt jeg kan huske tilbage i Tiden, sad den venlige Vene sine bestemte Dage hver Maaned bag sin Sykurv i min Bedstemoders Stue.

„Naa, Vene, hvorledes gaaer det?“ spurgte min Bedstefader en Morgenstund.

„Godt, Hr. Hofraad; dog kniber det mangen Gang med at faa Pengene til at slaa til, og naar man gjerne vilde hjælpe sine Søskende lidt, saa er der ikke Noget i Bungen. Ak, Hr. Hofraad, jeg vilde ønske, at jeg ogsaa en Gang kunde vinde det store Lod i Lotteriet!“

„Men Vene dog,“ udbrød Bedstefader helt forstræffet, „Du spiller da vel ikke i Lotteriet? Der kan

man komme af med mange surt erhvervede Penge og har dog slet ingen Fordel deraf!"

"Nej, Hr. Hofraad, hvad tænker De dog om mig! Nej, saa har jeg dog mine Stillinger kjærere end som saa, og desuden kan jeg heller slet ikke lide Lotterispil — det er jo altid et Lykkespil."

"Nu, Vene, naar Du Ingenting har sat ind, saa kan Du heller ikke saa Noget ud!"

"Aa, hvad det angaaer, Hr. Hofraad, saa beroer det dog alene paa den kjære Gud; vil han det, saa vinder jeg i Lotteriet, selv om jeg ingen Seddel har."

"Ja vel, Vene, men det er dog mere end usandsynligt; jeg raader Dig: vær tilfreds med, hvad Du har!" —

Et Fjerdingaar senere kom Vene en Dag saa fornøjet og med et saa skjelmst Smil om Munden, at min Bedstemoder spurgte: „Hvad Lykkeligt har Du oplevet idag, Vene?"

"Ja, vent nu bare, til Hofraaden kommer."

Og Bentetiden blev ikke lang, thi hvor Bedstemoder var, der skulde han nok snart indfinde sig.

"Aaa, hvad siger De saa, Hr. Hofraad? Nu har jeg alligevel vundet 300 Daler i Lotteriet!"

"Du har altsaa dog spillet i det!"

"Nej, det kunde aldrig falde mig ind; men samme Dag, som De havde talt med mig om Lotterispil, gaaer jeg i Mørkningen hjemad, og foran mig gaaer Professor B. En Kone standser ham paa Gaden og taler med ham, vel sagtens om en Shg; han trækker sin Tegnebog frem og skriver en Recept; i det Samme ser jeg, at et Papir flyver ud af Tegnebogen og falder ned lige for mine Fødder; jeg griber efter det, men Vinden fører det videre og havde nær hvirvlet det ud i Kanalen; jeg jager efter det i lang Tid, og da jeg saa endelig faaer det fat, er min Professor allerede langt borte, næsten helt henne ved „Smedebroen".

Hr. Professor! Hr. Professor! raaber jeg og styrter bagefter ham — men han hørte Ingenting. Omsider hjalp nogle Folk mig, som færdedes paa Gaden; de tænkte vel sagtens, at jeg havde et dødsstødt Menneske liggende hjemme, og nu lød det igjennem hele Gaden: Hr. Professor! Hr. Professor! Saa standsede han da endelig.

„Men Vene dog!“ udbrød han, „giv Dig dog Tid; Du ser jo grangivelig ud som en krog Krebs — hvad er der dog paa Færde?“

„Aa, Hr. Professor, dette Papir havde De jo tabt.“

„Ved Du saa ogsaa, hvad det er for et Papir?“

„Nej, det vidste jeg ikke, jeg havde slet ikke set paa det.“

„Ser Du, det er en kvart Lotteriseddel; dersom jeg vinder Noget paa den, saa faaer Du Halvdelen.“

„Og hvad tænker De nu, Hr. Hofraad,“ sluttede Vene sin Fortælling. „Skaar lader han mig kalde: han har vundet 600 Daler og udbetaler mig rigtigt 300. Jeg vilde aldeles ikke have dem, men jeg maatte tage imod dem. Og nu glæder jeg mig dog over, at De, Hr. Hofraad, har faaet det at se med egne Øjne, at virkelig Intet er umuligt for Gud, saa at han ogsaa kan lade En vinde i Lotteriet, selv om man ingen Seddel har, — og det er dog det Bedste ved den hele Sag.“

29.

„Den tro og snilde Tjener.“

(Matth. 24, 45).

I forrige Aarhundrede — saaledes fortæller den bekendte Forfatter Jeremias Gotthelf — levede der i Schweiz en berømt Landsbhlæge, ved Navn Micheli, der ikke alene ordinerede fortrinlige Midler for de forskjellige legemlige Sygdomme, men ogsaa forstod at hjælpe Folk ud af adskillige andre Besvær- ligheder; ja man troede, at der overhovedet ikke fandtes nogen Nød eller Besvær, som han ikke vidste Raad for. Og ofte hjalp han virkelig Folk paa den mærk- værdigste Maade.

Saaledes kom engang en stor og stærk Kone til ham og klagede over sin ullykkelige Stilling: hun var gift med en hidsig og stridslysten Mand, der Dag og Nat overfusede hende med haarde og bitre Ord, saa at hun det hele Aar igjennem aldrig havde en glad og lykkelig Dag. Nu vilde hun saa gjerne, sagde hun, bede Hr. Doktoren om at give hende et Middel imod dette Huskors; hun var overbevist om, at han nok vidste Raad derfor.

Efter at Konen, hvis Klagesang over Manden næsten ingen Ende kunde faa, langt om længe havde faaet talt ud, sad Micheli en Stund taus, ligesom hen- sunket i dybe Overvejelser. Omsider sagde han: „Ja, der gives ganske vist et Middel imod dette frygtelige Onde, hvormed Jeres Mand er besængt; men dersom det ikke bliver brugt nøjagtigt, som det skal bruges, saa vil Følgen blive, at Ondet bliver meget værre end forhen.“

„Na, i den Retning skal Intet komme til at mangle,“ sagde Konen; „jeg skal med den største Punctilighed gjøre, hvad De foreskriver.“

Da gik Micheli ind i et Sideværelse, hvor han havde sit Oplag af Medikamenter, og kom efter nogen Tids Forløb tilbage med en temmelig stor Flaske fuld af Brøndvand, paa hvilket han havde sat lidt Kulør ved at komme en Skefuld af en eller anden uftadelig Safft deri. Idet han nu rakte Konen Flasken, sagde han: „Se, min gode Kone, saa snart nu Strids- og Larmesygen igjen anfalder Feres Mand, saa tager I bare saa meget som et halvt Snapsglas fuldt af dette herlige Middel i Feres Mund og beholder det der saa længe, som det paa nogen Maade er muligt, jo længere, desto bedre; og jo mere I gjør Bold paa Jer selv og hverken synker Mixturen eller spytter den ud, desto mere vil det vise sig, at Feres Mands Kæsen tager af. Og mærker I, at denne Virkning indtræder, og tier Manden maaske endog helt stille og gaaer ind i en anden Stue, saa maa I gjerne spytte Mixturen ud; men saa snart Ondet igjen anfaldt Manden, saa maa I øjeblikkelig igjen tage en god Mundfuld.“

Efter nogen Tids Forløb kom Konen igjen til Micheli og sagde: „Midlet har allerede hjulpet temmelig godt, men har dog ikke helt og ganske hævet den onde Kæsesyge.“

„Naa, saa giver jeg Jer endnu en Flaske fuld,“ sagde Micheli, „og denne Gang vil jeg gjøre Mixturen noget stærkere. Kan I blot beholde den i Munden i Timevis, saa garanterer jeg, at Ondet vil fuldstændigt vige.“

Konen lovede paany at gjøre sig den allernyderste Flid og bød Farvel. Men efter nogen Tids Forløb kom hun igjen og fortalte med glædestraalende Ansigt Doktoren, at Ondet ikke mere var vendt tilbage hos

hendes Mand, siden hun havde taget iud af den „stærkere Flaske“ og virkelig havde beholdt Mixturen i Timevis i Munden.

30.

„Dit Maal røber Dig.“

(Matth. 26, 73).

Hofpræst Emil Frommel i Berlin, der er bekendt for sin hyppelige Gave til at fortælle, hvad han har oplevet i sin Præstegjerning og paa sine Rejser, meddeler i en Kalender for 1888 Følgende:

Hvor ofte modtager man dog ikke en Illustration til et Skriftord fra en Kant, hvor man slet ikke havde ventet det! Det er nu flere Aar siden, at jeg en sildig Aftenstund midt om Vinteren var ude at forrette en Barnedaab yderst imod Vest, helt paa den anden Side af „Dyrehaven“. Klokken var allerede over 11, da jeg forsøgte at naa hjem igjennem Sneen, der faldt i tætte Flokke. Ingensteds en Droske at øjne. Endelig opdagede jeg foran en Kjælder en Slædes blaa Lys. Ruffen var gaaet ned i Kjælderen for at søge Ly og Varme. Jeg raabte derved med høj Røst: „Droske!“ og fra Underverdenen lød et hæst „Ja vel“ tilbage til mig. Jeg hyllede mig tæt ind i min Pels, og afsted gik det. Bejen gik igjennem Dyrehaven. Intet Menneſte, ingen Bogn vidt og bredt, dyb Tausshed rundt omkring. Bludselig holdt min Hestestyrer stille. „Naa,“ tænkte jeg, „det er ikke ilde: her i Skovensomheden ved Mid-

natstid" og greb mekanisk efter min Slagring, som jeg fra den Tid, da jeg var Feltpræst, havde vænnet mig til at bære, naar jeg færdedes ude ved Nattetider.

"Naa da," sagde jeg, "hvad er der løs?"

Min Kufft svarede: "Med Forlov — er det ikke en Præst, jeg kjører for?"

"Jo, jeg har den Vre."

"Naa," sagde han, "saa er De den Præst, der holdt den første Prædiken i Straßburg, strax som vi vare rykkede ind der den 30. September 1870."

"Menneske," sagde jeg, "hvorfra ved De dog det?"

"Jo, da De raabte ned til mig: „Droske!" da tænkte jeg mig hele Tiden om og spurgte mig selv: Hvor har Du dog hørt den Stemme før? Og saa ere mine Tanker nu omsider naaede til Straßburg, og jeg har gjort mig den Tanke: Dersom det er en Præst, saa er det ham, som prædikede i Straßburg. Ser De, de Ord, som De dengang taledes, kan jeg ikke alle samle sammen igjen; men Stemmen har jeg ikke glemt."

"Saa stod De vel ved Garde-Landeværnet?" spurgte jeg.

"Ja vel," svarede han, "ved den gule Bataillon."

Jeg rejste mig op i Slæden og lænede mig forover for bedre at kunne opfange hans Ord. Og nu fortalte han mig Følgende: Bort fra Hustru og Børn og sin lille Sordlod var han bleven indkaldt til Krigstjeneste. Afsteden faldt ham tung, og Livet i Felten var heller ikke let; „men," sagde han, „ser De, De er ganske vist Præst, men jeg maa alligevel sige: Vor Præst derhjemme han duer ikke stort, han brød sig Ingenting om os Soldater derude i det fremmede Land, og de derhjemme have i Grunden heller aldrig haft noget Gavn af ham. Men vor Degn, han er højt oppe i Halvfjerdsjerne, det er en Guds Mand, som der staaer i Bogen! Na, De gjør Dem ingen Forestilling om, hvordan han har lagt En Guds Ord

paa Hjertet. Han skrev da ogsaa til mig hver Uge i Krigens Tid og formanede mig, at jeg derude i Fjendens Land skulde tænke paa Kone og Børn og ikke glemme, at jeg var et Christenmenneske, og at jeg aldrig nogen Dag maatte glemme at bede; og ser De, det har holdt mig paa Benene, thi man saa' jo derude Meget, som ikke var ret, og Fristelsen var mangan Gang stor. Da jeg saa kom hjem, saa' det rigtignok broget ud, thi Jorden var ikke passet, Børnene havde været syge, og Meget var der at betale. Jeg solgte derfor mine saa Agre og flyttede til Berlin, købte mig en Droske og en Hest, og nu kjører jeg Droske. Men jo længere jeg bliver her, desto daarligere behager det mig; jeg har stadig Hjemve, og især længes jeg efter vor gode Degn. At ham skulde De kjende!"

Under denne vor Samtale vare vi imidlertid komne ud af den mørke Dyrehave ind i den klart oplyste Stad og vare naaede til Brandenburgerporten. Da vendte han sig om og sagde:

"Nu vil jeg dog en Gang se Dem ind i Ansigtet!"

Jeg slog Belstraven lidt tilside, og han gjenkjendte mig strax.

"Naar jeg nu i Nat kommer hjem til Mutter, saa vil jeg fortælle hende, at jeg har truffet Præsten fra Straßburg — det vil glæde hende; thi jeg har ofte fortalt hende om, hvorledes vi dengang sang: „Alene Gud i Himmerig“, og hvorledes De prædikede over Texten: „Hidtil har Herren hjulpet.“"

"Nu, den Prædiken skal De saa paa Tryk og oven i Kjøbet endda et Par Historier om Garde-Landeværnet, dersom De vil sige mig Deres Navn og Bolig."

Dette gjorde han og søjede til: „Hr. Pastor, vi have et lille Barn, det er 14 Dage gammelt og endnu ikke døbt. Vil De ikke døbe mig Barnet i Deres Kirke?"

„So, visseelig,“ svarede jeg, „og tag kun Mutter med ogsaa!“

Fjorten Dage derefter mødte han saa med den Nyfødte, ledsaget af sin hele Familie, og vi havde en dejlig Time sammen ved Døbefonten.

Hvad der i denne lille Oplevelse har gjort mest Indtryk paa mig, var det fine Dre, som Manden havde for Stemmen. Ved det ene Ord „Droffe“ og den Klang, hvormed jeg udtalte det, var hans hele Grindring bleven levende. Et Barn vil iblandt tusinde Mødre kjende sin Moder paa Røsten; ikke hvad hun siger, vil det høre, men hvorledes hun taler. Saaledes siger ogsaa Herren: „Mine Faar høre min Røst“ — og med denne Røst vaagner en hel Verden op i dem.

Den stille Slædefart igjennem Dyrehaven ved Midnatstid havde indbragt mig en rig Binding — ganske bortset fra den gavnlige Lære om Forstjellen imellem Præst og Degn, hvilken jeg tog til mig som Medicin til eget Brug.

31.

„Dine Synder ere Dig forladne.“

(Marc. 2, 5).

I Pastor Splittgerbers Bog „Fra det indre Liv“ meddeles der et Brudstykke af en Prædiken, som en højt anset, gammel tydsk Præst holdt ved sit Embedsjubilæum i 1873, og hvori han fortalte, hvorledes han

— efter i flere Aar at have prædikeret den rene Lære, men uden endnu af egen Erfaring at kjende Noget til Syndernes Forladelse og Freden med Gud — blev ført til Omvendelse. Ifølge de Meddelelser, som ere givne Pastor Splittgerber af et Drevidne, fortalte den ærværdige Jubelolding i sin Jubilæumsprædiken om det store Omflag i sit Liv med følgende Ord:

„Ifølge en Opfordring fra min Hustru, hendes Søster og nogle Kvinder, som vare vore gode Venner, holdt jeg for denne mindre Kreds en Række Foredrag, i hvilke jeg gennemgik og forklarede Luthers lille Katekismus for dem, og da det sidste Foredrag var endt, sluttede jeg med at sige: „Nu kjende I Eders Frelser; lever nu i Lydighed mod hans Bud, saa blive I salige!“ — Trods min theologiske Dannelse og min Villighed til at tro hang alligevel Mose Dække endnu for mine Øjne; jeg erkjendte ikke, at jeg endnu kun stod paa Lovens Standpunkt, og at jeg ved Gjerninger haabede at naa til den fulde Besiddelse af Guds Naade. Mine Øjne skulde først aabnes.

Samme Dag, som jeg havde sluttet mine Foredrag, besøgte den mest begavede af mine Tilhørerinder, Hanne, os om Astenen; hun traf mig vandrende op og ned i en af Havens lukkede Gange og takkede mig nu for den Undervisning, som jeg havde meddelt. Hun tilføjede imidlertid, at hun derved ingen No havde vundet for sin Sjæl, men tværtimod kun var bleven endnu mere urolig og bekymret for sin Sjælefrelse, og bad mig, om jeg dog vilde give hende Trøst og aabenbare hende, hvorledes man kan komme til virkelig Fred; derom maatte dog Præsterne vide Bested, sagde hun.

Selv dybt bevæget ved hendes indtrængende Anmodning svarede jeg hende: „Kvinde, jeg véd det ikke; jeg har sagt Dig Alt, hvad jeg véd; men jeg lover Dig at tænke over Sagen og bede om Guds ovenfra.

Kom igjen i Morgen Aften, saa skal jeg give Dig Svar!"

Næste Morgen var jeg efter en søvnløs Nat allerede meget tidlig igjen ude i Haven. En dyb Bedrøvelse havde bemægtiget sig mig; mine Synder, som hidtil havde forhindret mig i at holde Guds Bud saaledes, at jeg derved kunde vinde Visshed om min Salighed, fyldte min Sjæl med Angst; jeg anklagede mig selv, fordi jeg ikke var trængt dybere ind i Guds Ord og ikke kunde besvare Hannes Spørgsmaal. Nær ved at fortvivle over mig selv, besluttede jeg at nedlægge mit Embede som Præst og raabte til Gud om Lys i dette Mørke. Hvor længe jeg saaledes vandrede op og ned under de høje Træer, ved jeg ikke nu mere; men idet jeg standsede foran en blomstrende Busk, der straaede i det klare Sollys, hørte jeg paa én Gang disse Ord blive udtalte: „Hvad klager Du over? Alle dine Synder ere Dig jo allerede forladne!“ Jeg højede Buskens Grene ud fra hverandre for at opdage, hvem der havde talt saaledes til mig; men skjønt jeg intet saa, følte jeg mig i samme Djæblik greben af en uudsigelig Følelse af Fryd og Salighed. Hyrden havde fundet sit vildfarne Faar: jeg vidste det nu lige med Et, at man bliver retfærdig og salig uden Lovens Gjæringer, uforskyldt, af Naade, ved Christi Fortjeneste og Død.

Hvad jeg om Aftenen sagde til Hanne og de to Søstre, kunne I vel tænke Eder. I mig og i dem begyndte et nyt Liv; Lys ovenfra skinnede ned paa Menigheden. Først nu var jeg ordineret af Herren, ligesom jeg syv Aar tidligere var bleven ordineret af Menneſker."

32.

„Hundrede Fold igjen.“

(Marc. 10, 30).

I Slutningen af forrige Aarhundrede døde en fattig Kone i en gammel, fugtig Hytte i den lille By Montmouth af Sult og Elendighed. Da Graveren havde kastet hendes Grav til, forlod en bleg, udmagret Dreng med bare Fødder og sænket Hoved Kirkegaarden, sthrede Kursen ind ad Byens Hovedgade og traadte omsider efter længere Betænkning ind i en Stomagers Butik. „Mester King,“ sagde han grædende, „jeg har Ingen at holde mig til mere derhjemme; jeg maa bort — vil I sælge mig et Par Sko?“

„Og hvem skal betale dem?“ spurgte Læderkunstneren med et mistroisk Blik.

„Jeg skal betale dem, saa snart jeg kan, saa sandt som jeg hedder Will Jones!“

Med en Hovedrylsten saa' den gamle King ud over Brillerne paa Drengen; derpaa rejste han sig, tog et Par smukke, solide Sko ud af sit Stab og gav Drengen dem. „Der, Will!“ sagde han, „tag dem; man skal ikke sige mig paa, at jeg har afvist en fattig, forældreløs Dreng. Du kan betale mig dem, naar Du bliver i Stand dertil — hvis ikke, desto værre for Dig; jeg skal ikke gjøre Dig nogen Bebrejdelser derfor.“

Drengen takkede og gik sin Vej, efter at han endnu en Gang havde forsikret, at han nok skulde holde sit Ord. —

Flere Aar forløb, men Will Jones lod sig ikke se. Mester King, der strax efter Handelen med Drengen

havde fortalt sin Nabo derom, blev ofte leet ud af denne, men han svarede stadig: „Will er ikke et uærligt Menneske — hvem der ikke kan betale, kan jo ikke; ikke desto mindre holder jeg ham alligevel for at være en retsaffen Knøs.“ —

Atter hengik der flere Aar; da kom en Dag et fattigt, pjaltet Menneske ad Landevejen til Montmouth. Efter at være kommen indenfor Byens Port, gik han ind i et Værtshus og bad om et Stykke Brød. Den gamle Værtinde afviste ham haardt, og da han indstændigt gjentog sin Bøn, hidjede hun sin Hund paa ham. Tiggeren forlod Værtshuset og gik længere ind i Byen. Han begav sig til Borgmesteren og anraabte ham om Medlidenhed. „Jeg er Will Jones,“ sagde han; „i mange Aar har jeg slasket om i Verden og søgt at finde en Stilling, men overalt gik det mig daarligt, og der blev saaledes ingen anden Udvej tilbage for mig end at søge tilbage til mit Hjem i Haab om, at gode Mennesker ikke ville lade mig dø af Sult.“

„Se til, at Du pakker Dig!“ raabte Borgmesteren. „Montmouth kan ingen Tiggere underholde; Du maa se Dig om efter andre Byer, som have bedre Raad.“ Og med det Samme skubbede han Will ud ad Døren og slog den i med et voldsomt Smeld.

Will Jones stod igjen paa Gaden og lod sit Blik strejfe om. Da fik han Øje paa den brave Mester Kings bestedne Butik, der saa' ud ganske som forhen, og strax traadte han ind i den. „Fader King,“ sagde han med bønfsaldende Stemme, „vil I give den fattige Will Jones et Stykke Brød?“

Mesteren betragtede Tiggeren igjennem sine Briller og syntes omsider at gjentjende ham. „Na, vil Du maasse betale mig mine Sko?“ spurgte han først.

„Al nej,“ svarede Will, „denne Gang ikke; men jeg skal gjøre det, saa snart det bliver mig muligt.“

„None,“ sagde Skomageren, idet han vendte sig imod den aabne Dør ind til Dagligstuen, „det er den stakkels Will, der vender fattig og forladt tilbage. Han kan ikke betale mig mine Sko; men naar han ikke kan betale, saa kan han jo ikke. Giv ham et Stykke Brød; hans Gjæld bliver ikke større derved, og han har lovet mig at betale den.“

Will fik et Stykke Brød; han takkede og kyskede den gamle Mand paa Haanden. „Vær ikke bedrøvet, unge Ven,“ sagde Oldingen; „dit Løfte er mig ligesaa godt som Penge, og jeg kan vente. Forsøg din Lykke andensteds!“

Will Jones forlod Byen anden Gang, og den gamle Skomager tænkte ikke mere paa Skoene. Men en skønne Dag, kort Tid efter det her Fortalte, kjørte en prægtig Vogn gennem Byens Hovedgade og standsede foran Skomagerens Butik. „Fader King,“ raabte en Stemme, som var Skomageren vel bekendt, „kom et Øjeblik herud!“ Da den Gamle kom ud, fortsatte Herren i Vognen: „Jeg vil i det Mindste bringe Jer Skoene igjen, som I i sin Tid gav Will Jones, da han ikke kunde betale dem.“ I det Samme overrakte den elegant paaflædte Herre ham en pyntelig Kiste, idet han tilføjede: „De ere nu slidte saaledes itu, at jeg maatte opbevare dem i denne Kiste for at kunne aflevere alle Stumperne.“

Mester King var som himmelfalden. Den fine Herre var ingen Anden end Will Jones, og da han aabnede Kisten, fandt han ganske vist de gamle, pjaltede Sko i den, men fyldte med Guldstykker. Før den Gamle kom sig af sin Forbauselse, satte Vognen sig imidlertid i Bevægelse, og han hørte kun en Stemme, som tilraabte ham: „Tænk paa den fattige Will Jones, der nu er Baronet og Kammermedlem!“

I Løbet af kort Tid derefter rejste der sig nu en prægtig Bygning paa Newlandshøjen udenfor Byen Montmouth. Paa en sort Marmortable over Ind-

gangsdøren stod med forghldte Bogstaver disse Ord: „Nyl for gamle, fattige Personer, som Montmouth ikke kan underholde.“

Paa denne Maade hævnede Lord William Jones sig paa sin Fødeby Montmouth, der havde ladet hans gamle Moder sulte ihjel og gjerne havde ladet ham selv friste den samme Skjæbne.

33.

„De vidste ikke, hvad de skulde svare.“

(Marc. 14, 40).

Den Del af Spanien, som kaldes Arragonien, var i Middelalderen et særskilt Kongerige. Om en af Kongerne i dette Rige, Alfons den Højmodige, der regerede fra 1416 til 1458, fortælles følgende Træt.

Kong Alfons var en from Mand og holdt strængt paa god christelig Skik ved sit Hof. Det gjorde ham derfor ondt, da han erfarede, at de unge Adelsmænd, der gjorde Tjeneste som Bager ved hans Hof, satte sig tilbords uden Bøn og stode op igjen uden Bøn. „Hvorfor,“ havde de sagt, „skulle vi bede om det, som vi allerede have, og hvorfor skulle vi takke Gud, da vi jo faa vort Brød af Kongen?“

En Dag bleve de alle indbudte til at spise ved Kongens eget Taffel, og de følte sig ikke lidet smigrede ved en saadan Indbydelse. Da de traadte ind i Salen, modtog Kongen dem med stor Venlighed, bød dem tage

Plads ved Bordet og undlod selv ved denne Lejlighed at holde Bødbøn.

Medens nu Bagerne toge til sig af Retterne og lode Maden og Vinen smage dem godt, gik Døren pludselig op, og ind traadte — ifølge en hemmelig Befaling af Kongen — en gammel pjaltet Tigger, der med den største Driftighed uden videre satte sig ved Bordet, fyldte sin Tallerken med, hvad han fandt for godt, og fortærede det med stor Graadighed. Var han færdig med én Ret, saa tog han fat paa den næste og teede sig hele Tiden, som om Alt tilhørte ham.

Bagerne vare i Begyndelsen stumme af Forbauselse over et saa uforkammet Menneske, der turde vove at sætte sig ved det kongelige Taffel, klædt i Pjalter, uden saa meget som at se paa Kongen og bede ham om Tilladelse dertil. De vare saa fulde af Harm, at de rejste sig op og vilde have kastet den pjaltede Mand paa Hovedet ud af Salen, dersom ikke Alfons havde befaleet dem at forholde sig rolige.

Endelig var den Gamle mæt, tørrede sig — dog ikke med Servietten eller med et Lommetørklæde — om Munden og forlod Salen uden at sige et Ord til Tak. Ligesaa raa og ubehøvlet, som han var kommen, gik han ogsaa bort igjen.

Men næppe havde han slaaet Døren i efter sig, før Bagerens Uvillie brød løs i lydelige Udvemsord. De kaldte ham en Tølper og Grobrian, der forgjæves søgte sin Vige i hele Spanien, og udtalte som deres Mening, at han burde have en eftertrykkelig Afstraffelse.

Men nu rejste Kongen sig og sagde: „J vredes paa denne ulykkelige Mand paa Grund af hans ubehøvede og utaknemmelige Adfærd, og dog har han kun en eneste Gang i hele sit Liv gjort, hvad J gjøre to Gange hver Dag. J ere endnu ringere overfor Gud, end denne Tigger er overfor mig, og dog gaa J hver Dag tilbords uden at sige et Ord til Kongen og

Faderen i Himmelen, og naar I ere blevne mætte, tørre I Eder om Munden, men have ikke et eneste Takkens Ord til ham, fra hvem alle gode Gaver komme. Tro I ikke, at Gud er lige saa vred paa Eder, I Utafnemmelige, som I paa den utafnemmelige Tigger?"

Da skammede Bagerne sig og glemte ikke mere Børdbønnen.

Maaske En og Anden, som læser dette, ogsaa vil skamme sig og fra nu af ikke mere glemme, hvad han saa længe har glemt. Thi i vore Dage er det desværre ikke blot ved Fyrstehofferne, men ogsaa i de allerfleste Borgerhuse og Bøndergaarde, at Børdbønnen er gaaet Folk rent af Glemme.

34.

„De Karske have ikke Læge behov.“

(Luc. 5, 31).

Den hyppelige Fortæller, Hofpræst Emil Frommel i Berlin, skriver i sin Bog „Bed Ampelskin“ Følgende:

At man i Karlsbad maa undgaa al Sindsbevægelse, er noksom bekjendt, og der cirkulerer allehaande gruppvækkende Historier om de skadelige Følger af ikke at have indpræntet sig denne Regel. Og dog har jeg det paa min Samvittighed, en Gang imod mit Vidende og Villie at have bragt en vanddriftende Herre frygteligt i Harnisk.

Jeg havde netop efter to Timers Traven omkring i den friske Morgenluft fortjent mig min behageligt duftende Kaffe og vilde just tænde min lille Pipe, da en Herre nærmede sig mit Bord.

„Om Forladelse — men er De ikke Præst?“ sagde den temmelig velnærede Herre.

Trods min graa Frakke fornægtede jeg ikke min Livsstilling og spurgte den fremmede Herre, hvad han forlangte af mig.

„Na, jeg vilde bare indlede en Samtale med dem,“ sagde han.

„Vær saa god, begynd De kun!“ svarede jeg. Jeg tænkte mig, at han vilde tale om de sædvanlige Emner: om Vejret, om de forskjellige Brønde og deres Vand, om Madens mere eller mindre gode Bestaffenhed paa de forskjellige Restaurationer osv. — men han gik strax dybere.

„Ser De,“ sagde han, „jeg sætter ikke synderlig Pris paa Religionen; Gud Fader kan jeg nok finde mig i, thi han er altfor nødvendig, men Gud Søn véd jeg slet Intet at stille op med, ham har jeg ikke den mindste Brug for!“

Uden at jeg saa' mig for, var jeg altsaa pludselig bleven angreben. Hvad skulde jeg sige? Jeg tænkte: Du maa svare en Daare efter hans Taabelighed (Ordspr. 26, 5).

„Saa?“ sagde jeg. „Da maa Gud jo glæde sig over, at De dog lader ham forblive i Live. Men sig mig en Gang: Hvad er De?“

„Jeg er Pelshandler,“ svarede han.

„Saa? Og De er vel rig og sund?“

„Om ikke just rig, saa dog velhavende, men desværre ikke rask — ellers var jeg ikke her i det skjønne Karlsbad.“

„Saa? Hvor ofte har De da allerede været i Karlsbad?“

„Det er første Gang, jeg er her.“

„Saa? Og hvor gammel er De?“

„Fire og treds.“

„Hvorfor er De da ikke tidligere kommen til det skjønne Karlsbad?“

„Ja, ser De, jeg var tidligere saa frisk som en Fisk i Vandet, men saa faaer jeg sidste Vinter Smerter i Leveren, det er Galdesten, siger min Huslæge — ja, han er nu baade Medicinalraad og Professor. Na, hvilke Smerter jeg dog led! Til Karlsbad, sagde Doktoren, De maa til Karlsbad, det er det Gnefte, der hjælper.“

„Saa?“ sagde jeg. „Altsaa i fire og tresindstyve Aar er De ikke kommen til Karlsbad, i al den Tid havde de slet ingen Brug for det; men nu, da De har Galdesten, kommer De hertil. Jeg vil sige Dem en Ting: Ser De, ikke langt fra Leveren sidder der endnu saadan en fatal levende Tingest, som man kalder Hjertet. Naar Stenene en Gang begynde at trykke derinde — jeg mener Syndestenene — da vil De ogsaa gaa til Lægedomskilden, til Guds Søn, hvem De i fire og tresindstyve Aar har kastet tilside som Noget, De ingen Brug havde for, og da vil De være glad, naar man siger til Dem: „Til Jesus, De maa til Jesus, det er det Gnefte, der hjælper!““

Nu sprang Manden op og sagde: „Hør, ved De hvad? Jeg troede, at De var en Kjærlighedens Prædikant, og nu ødelægger De mig den hele Kur!“ Og idet han vendte sig til en Ven af mig, sagde han: „Deres Ven der, det er ingen pæn Mand. Jeg vilde bare have saadan en Smule Passiar med ham om Religions-sager, og saa griber han mig strax i Brystet og siger, at jeg har en Sten i Hjertet. Det er ikke pænt og tolerant.“

Staffels Belshandler, som uden at ane Uraad fik saa alvorligt „paa Belsen!“ Dog haaber jeg, at den Salve, som jeg affyrede mod ham, ogsaa maa være

gaaet igjennem Belsen og maa have været ham til Gavn. Død af den er han ikke, thi han blev endnu i lang Tid i Karlsbad; men han satte sig ikke oftere ved samme Bord, som jeg.

35.

„De Eder, I Rige!“

(Luc. 6, 24).

„For nogen Tid siden“ — skriver en Præst i det franske Blad „Feuille religieuse“ — begravede jeg et af mine Menighedsmedlemmer, en brav Landmand, der for 40 Aar siden sammen med sin unge Hustru havde overtaget Driften af den Gaard, som hans Fader havde efterladt ham, og nu ved sin Død efterlod sin fædrene Arv i god Behold, men uden at have forøget den. Han havde været en meget forstandig Mand, der altid havde ført et regelmæssigt Liv og arbejdet flittigt i sin Gjærning; og dog efterlod han ikke Noget i Sparekassen. Grunden dertil erfarede jeg ved at være Vidne til en Samtale, som paa Begravelsesdagen førtes imellem hans Naboer og Venner.

„Det var et Hus, hvor man altid mødte Hjertevarme og Gjæstfrihed,“ sagde En. „Aldrig har en Ulykkelig behøvet at bede længe ved Døren her.“

„Sine Sønner og Døtre har han givet den bedste Opdragelse og Intet sparet i den Henseende,“ fortsatte en Anden. „En af dem er Præst, en anden er In-

geniør, og to ere Lærere. Alle ere de dygtige og lykkelige Mennesker."

"De Børn, som sidde der og græde," tilføjede en Tredie, "ere de Forældreløse, som en af hans Venner har efterladt ham, og som han i sin Tid, uden at nøle, strax tog til sig i sit Hus. Den stakkels vanføre unge Pige, som staaer ved Siden af dem, er en Søsterdatter af hans Hustru; hun har allerede i lange Tider haft sit Tilhold hos ham. Og det unge Menneske hist-henne, som hulker saa heftigt, er et Hittébarn, mod hvem han har været som en Fader."

Den gode Mand havde altsaa ikke haft behov at bryde sine Fader ned, som den rige Bonde i Rignelsen, og bygge dem større for at ophobe sin Høst og alle sine Goder i dem. Han efterlod sig noget Bedre end Obligationer, Sparekassébøger og et majsommelig forøget Jordareal. Han havde været en tro Forvalter i Herrens Tjeneste og havde holdt for, at vi ikke kunne bruge de af ham betroede Midler paa nogen bedre Maade, end naar vi udrette de Gjerninger, som han lægger os for Haanden. Derfor havde ogsaa Belsigelsen ovenfra synlig hvilet over ham og over dem, der hørte ham til. —

Jeg forlod Sørgehuset, men vilde endnu, før jeg gik hjem, besøge en anden Gaardejer i Nærheden, hvem jeg som ny Mand i Embedet endnu ikke havde stiftet Bekjendtskab med. Han modtog mig med følgende Ord: "Naa, han er altsaa død, min fattige Nabo! Han har ikke efterladt ret megen Formue, ikke en Hvid mere, end han havde arvet efter sin Fader. Saa har jeg gjort mine Sager bedre. Jeg begyndte med Ingenting, og se nu her" — i det Samme pegede han paa sin store Gaard — "alt dette tilhører nu mig. Ved De, hvorledes det er gaaet til, Hr. Pastor? Da jeg satte Bo, opstillede jeg i min Stue en stor Jern-Sparebøsse i Skikkelse af en Uls, og alle de Skillinger, som jeg kunde spare sammen, har jeg i Tidens Løb kastet i

Gabet paa den. Ingen gjør sig Begreb om, hvor mange Penge man kan samle, naar man bare vil. Jeg havde foresat mig ikke at dø, før jeg var en Mand paa 300,000 Francs. Der er Folk, som spise Kjød, — det gjør jeg ikke; Mange købe Klæder af Uld til deres Kone — min gif altid i Bomuldstøj. Andre kaste deres Penge ud ad Vinduet og sende deres Børn i dyre Skoler — jeg har lært mine Børn at staa tidligt op for at arbejde og først at gaa sent i Seng. Jeg har aldrig kastet mine Penge bort til Kirker eller Bøger, heller ikke til disse dovre Menneſker, som kalde sig Fattige eller Syge; derfor ere ogsaa nu alle disse Ugere mine, og mine Kjældere og Lader ere fulde. Ser De?" Og han gjorde Forsøg paa at opslaa en lystig Datter.

Hans Hus var øde og koldt. Hans Hustru, som han havde overbehyrdet med Arbejde, havde allerede længe hvilet paa Kirkegaarden. Hans Børn havde ikke lært Andet end at skraabe Penge sammen, bestandig flere Penge. Datteren, et sandt Trældyr, sled og slæbte uafsladeligt i Kjøkkenet; den ene af de to Sønner var bleven en Dranker og havde endt sit Liv i Tugthuset; den anden, som var endnu gjerrigere end sin Fader, var hjemme, og disse To — Fader og Søn — levede hver Dag i Riv og Strid om deres Penge. —

Igaar har jeg begravet ogsaa denne stakkels Gnier. Men hvilken Forskjel! Her var ingen bedrøvede Naboer, ingen grædende Venner, ikke en Eneste, i hvis Dje der var Spor til en Taare. Sønnen og Datteren havde Andet at gjøre end at græde. Liget var næppe koldt, før de allerede fivedes om Arven. Og hvad beholdt saa den gamle Gnier tilovers af alt det, som han med umættelig Begjærlighed havde skrabt sammen? Hvad fik han ud af sit Liv tilsidst? Ja, herne de nogle Fod Jord, ikke mere, end den Allerfattigste faaer — men saa paa den anden Side af Graven — —?"

„Forlader, saa skal Eder forlades!“

(Luc. 6, 37).

En Dag — saaledes fortæller den berømte amerikanske Prædikant Moody — traadte en høj, bleg Kvinde, hvem jeg aldrig før havde mødt, ind i mit Studerekammer.

„Hr. Moody,“ — sagde hun med gispende Aandedræt — „jeg har saa ofte hørt Dem prædike om Guds Fred; den søger jeg, men“ — hun standsede et Øjeblik, medens dyb Sjæleangst malede sig i hendes Træt — „jeg kan ikke finde den! Kan De hjælpe mig?“

„Kjender De Jesus?“ spurgte jeg.

„Jeg troer paa ham,“ var Svaret.

„Beder De til ham?“

„Ja, men uden Resultat.“

„Uden Resultat!“ Jeg saa' spørgende paa hende.

„Saa maa der ligge noget Særligt til Grund! Er De Dem Noget bevidst?“

Hun slog Blikket til Jorden og fortsatte med sagte Stemme, som om jeg ikke havde afbrudt hende: „Midt i Bønnen faaer jeg ofte den Bevidsthed, at jeg ikke føler, ikke kan føle, hvad mine Læber i Øjeblikket udtale. Hvad skal jeg gjøre?“ — og hun rettede sine store Dine bønfsaldende paa mig.

Den dybeste Medynk rørte sig i min Sjæl. „Vi ville bede med hinanden,“ svarede jeg; „gjentag nu højt ethvert af mine Ord, og saasnart hin Følelse paa-kommer Dem, hold saa inde!“ Derpaa knælede jeg ned; hun fulgte mit Exempel, og jeg begyndte at bede Herrens Bøn, der udgrunder alle Hjertets Dybder og —

naar den kommer fra Hjertet — ogsaa udfylder dem, og i dette Øjeblik var det for mig, som maatte mit indre Livs Strøm helt og fuldt udgyde sig i de hellige Ord, der derpaa som en sagte Gjenklang, kommende fra bævende Læber ved Siden af mig, vendte tilbage til mit Øre. Jeg kom til den femte Bøn. „Dg forlad os vor Skyld,“ hørte jeg tydelig fra hendes Læber. „Som og vi forlade vore Skyldnere!“ fortsatte jeg med Varme — men hvad var der paa Færde?

Hun var sprungen op; spøgelseagtig Blegghed dækkede hendes Træk, og med Haanden vinkede hun ilskærdigt til mig, at jeg skulde staa op. „Jeg kan ikke bede den Bøn, aldrig, aldrig!“ hvistede hun med en Stemme, der næsten kvaltes af Sindsbevægelse, og i det Samme brød en Fortvivlelsens Taarestrøm frem fra hendes Øjne.

„Saa vil De heller ikke finde Guds Fred,“ svarede jeg alvorligt, men mildt.

„Ikke? Ikke?! Saa er jeg fortabt!“ Dg idet hun traadte tæt hen til mig og med sine iskolde Fingre omklamrede min Haand, vedblev hun: „Jeg kender en Rone: hvad hun har gjort imod mig, det kan, det vil jeg aldrig tilgive hende, om saa min Sjæl skulde gaa tilgrunde derfor!“

Gysende saa' jeg ned i en bundløs Afgrund af menneskeligt Had. Al Tiltale var forgjæves; hun var ogsaa i altfor stærk Sindsbevægelse til at kunne skjænke mine Ord den fornødne Opmærksomhed. Ved Afsteden bad jeg om at maatte besøge hende med det Første; hun gav mig sin Adresse, og allerede en af de nærmest følgende Dage gjorde jeg Brug af den Tilladelse, som var mig givet. Ved denne Lejlighed lærte jeg ogsaa hendes Mand at kjende, som indstændigt bønfaaldt mig om at gjøre Alt, hvad der stod i min Magt, for at stemme hans Hustru til Forsonlighed, da ellers deres Familielykke vilde være ødelagt for bestandigt. Gud véd, hvorledes jeg har raabt til ham om Oplysning,

hvorledes jeg har stridt med ham for at vinde Bøn-
hørelse — men Guds Naades uendelige Hav brød sig
forgjæves imod Forhærdelsens uroffelige Klippe. Hun
kom aldrig ud over den første Halvdel af den femte
Bøn. Jeg er en Mand og har lært at bære mangan
en tung Byrde med mandig Kraft; men en hed Taare
brænder i mit Øje, hver Gang jeg tænker paa de
Kampe, jeg forgjæves har gennemkæmpet med denne
arme Sjæl. Paa Uforsonlighedens Klippe led hun det
evige Skibbrud. Omfider lagde Vanviddets Nat sig
hen over denne oplyste og dog saa jammerlig forblindede
Mand — saa var det for sent! Tilgivelsens Ord til
hin anden Kvinde blev aldrig talet — Gud være
hendes Sjæl naadig!

37.

„Hvo, som vil komme efter mig, skal for-
nægte sig selv.“

(Luc. 9, 23).

Da jeg en Gang — saaledes skriver en for et
Par Aar siden afdød, meget bekendt tydsk Præst,
Gustav Schloffer i Frankfurt am Main — ud-
lagde Evangeliet om den Naaneshges Helbredelse (Marc.
6, 17—29) og kom til Slutningsordene: „Dette Slags
kan ikke fare ud ved Noget, uden ved Bøn og Faste“,
paaviste jeg, at heller ikke de frygtelige Magter, som
holde vort Folk bunden, Syndens og Elendighedens

urene Aander, vige bort af sig selv, men at der ogsaa her behøves Faste og Bøn. At faste — sagde jeg — bestaaer imidlertid ikke i en lovmæssig Afholdenhed fra forskjellige Slags Spise, omend en saadan Fasten under visse Forhold kan være en god udbortes Tugt, men den egentlige evangeliske Faste bestaaer i, at man kan nægte sig selv Noget af Kjærlighed til Herren og til sine Medmennesker. For at gjøre dette mere klart, fortalte jeg derpaa følgende Historie:

„Ved Slutningen af en Missionsstund holdt en Præst nogle smaa Brevbreve i Hænden og sagde: „Hvem der vil have en saadan Brev til at samle Penge i til Missionen, kan melde sig. Jeg raader eder til, om muligt, at lægge Noget deri hver Uge, og naar Aaret er tilende, kunne I bringe mig de smaa Brevbreve igjen. Er der meget deri, saa er det godt; er der kun lidt deri — saa er det ogsaa godt.“

Strax rakte forskjellige Hænder sig ud efter Brevbrevene, og Præsten lagde Mærke til, hvorledes en lille smalt udseende, elleveaarig Pige, der sad ved Siden af en bleg Mand, hvistede denne Noget i Øret, men kun fik en bedrøvet Hovedrysten til Svar.

„Hvad vil Deres Barn?“ spurgte Præsten.

„At, hun vil ogsaa have en lille Brev! Men hvorledes skal hun saa Noget at komme i den? Jeg er jo kun en fattig Smedesvend!“

„Nu“, sagde Præsten, „giv De kun Deres Barn denne Brev. Kan hun komme Noget i den, saa er det godt, og kan hun Intet lægge deri, saa skader det jo i alt Fald ikke Noget.“

Straalende af Glæde greb Barnet den fremrakte Brev. —

Efter et Aars Forløb sad Smedesvenden igjen som Tilhører i Missionsstunden, endnu blegere end forrige Gang. For tre Uger siden var hans Hustru død fra ham, og for tre Dage siden hans tolvaarige Datter. Brevbrevene bleve afleverede; ogsaa Smedesvenden kom ved

Mødets Slutning hen til Præsten og sagde: „Her er den lille Veste, min Datters sidste Efterladenskab. Der maa være 52 Kreuzer (1 Kreuzer = 3—4 Ore) deri, thi hver Uge har jeg givet hende en Kreuzer, som hun regelmæssig har lagt i Vesten, den sidste endog, da hun laa paa sit Yderste.“

Vesten blev aabnet. Den indeholdt ganske rigtigt de 52 Kreuzer, men desuden en Groschen (omtr. 10 Ore). Faderen blev helt forstræffet.

„Hvor har Barnet den Groschen fra? Jeg har aldrig givet hende nogen Groschen, min Hustru ikke heller. Skulde hun have taget den?“

Bedrøvet trak den stakkels Mand sig tilbage. En mørk Skygge havde kastet sig hen over det iøvrigt saa straalende Billede af hans afdøde Barn, som han gjemte i sin Grindring.

Da traadte en Dame ind, som ofte havde besøgt Pigebarnet under hendes Sygdom. Hun saa' strax, at der foruden Smerten over Tabet var noget Andet, som trykkede Faderen. Da hun fik Marsagen til hans Forstemthed at vide, kunde hun næppe lægge Baand paa sin Sindsbewægelse.

„Na, hvilket Barn, De dog har havt!“ udbrød hun. „Tænk Dem, da jeg for sidste Gang besøgte hende, medens De var fraværende, mærkede jeg, at hun laa i stærk Feber og led stor Tørst. Jeg gav hende da en Groschen og sagde: Lad En af dine Omværende købe en Appelsin for den; den vil kvæge Dig! Og denne Groschen har hun lagt i Missionskassen uden at sige et Ord derom.“ —

Dagen efter, at jeg havde fortalt denne Historie — fortsætter Pastor Schloffer — kom en Dame og overrakte mig et overordentlig kostbart Brillantmykke. Jeg blev formelig forlegen og vidste ikke ret, om jeg kunde tage imod det; men hun sagde: „Har det febersyge Barn kunnet nægte sig selv den sidste Bederbewægelse, saa maa jeg da sagtens kunne nægte min Forsængelig=

hed en Smule og undvære denne Luxusgjenstand. Anvend De bare Smykket, som De selv vil! Kun én Ting vil jeg særlig bede Dem om i denne Henseende. Naar De en Gang træffer paa en fattig Familie, som rigtig trænger til at hjælpes fra Grunden af, spar da ikke, men lad da Brillantsmykket springe!”

Det er evangelisk Faste — siger Pastor Schloffer til Slutning. Og ikke sandt, kjære Læser: Du nødes til at give ham Ret!

38.

„Jeg kjender Eder ikke!“

(Luc. 13, 25).

En engelsk Præst, R. Bowden, fortæller Følgende, som han har hørt af Bedkommendes egen Mund:

I en By i England forkyndte to Præster Evangeliet. En Søndag Eftermiddag lagde den ene af disse sig paa sin Sofa for at hvile sig lidt, før Aften-gudstjenesten skulde begynde. Han faldt imidlertid i Søvn og begyndte at drømme. Han drømte, at han sad i sin Have og læste. Som han nu sad der, fordybet i sin Bog, hørte han Noget komme gaaende og stod da op for at se, hvem det vel kunde være. Han fik da Øje paa sin Hjertensven, Byens anden Præst, en overordentlig nidkjær Mand, der arbejdede utrætteligt og til stor Velsignelse i Herrens Tjeneste. Da han nærmede sig Vennen, forbausedes han over den Fortvivlelse, som stod malet paa dennes Ansigt. Efter

at der var vexlet Goddag, spurgte Vennen om, hvad Klokken var, og fik til Svar: „25 Minutter over 4.“ Da han hørte dette, sagde han med jamrende Røst: „For en Time siden døde jeg og er nu fordømt!“ — „Fordømt! Hvorfor dog?“ udbrød Præsten. Og Svaret lød: „Ikke fordi jeg ikke har prædiket Sandheden og ikke har virket til Velsignelse, thi der er mange Vidnesbyrd om, at Ordet, som jeg har talt om Jesus, har ført Mennesker til Frelse; men jeg er fordømt, fordi jeg søgte mere Menneskers Bifald end Guds Vre, og sandelig, jeg har faaet min Løn.“ Efter disse Ord forsvandt han — og den sovende Præst vaagnede.

Drømmen havde naturligvis gjort et pinligt Indtryk paa hans Sjæl, og med et tungt Hjerte begav han sig afsted til Aftengudstjenesten. Paa Vejen til Kirken blev han indhentet af en god Ven, som spurgte ham: „Har De hørt om det store Tab, som Byen har lidt: at den velsignede Pastor N. N. pludselig er død?“ Præsten stod som lamslaaet af Forfærdelse, og Forfærdelsen blev endnu større, da han omsider fik fremstammet et Spørgsmaal angaaende Tiden, da hans Ven var død, og saa fik Svaret: „I Eftermiddags 25 Minutter over 3.“ Thi Klokkeslettet stemte jo nøjagtigt med det, som var blevet ham angivet i Drømmesyndet!

Mon ikke denne Tildragelse med frygtelig Alvor indstærper os vor Frelser's Ord: „Mange skulle sige til mig paa hin Dag: Herre, Herre! have vi ikke profeteret ved dit Navn? og have vi ikke uddrevet Djægle ved dit Navn? og have vi ikke gjort mange kraftige Gjerninger ved dit Navn? Og da vil jeg bekjende for dem: jeg kjendte Eder aldrig; viger bort fra mig, I, som beslitte Eder paa Uret!“

39.

„Tro i det Lidet.“

(Luc. 19, 17).

For mere end 400 Aar siden levede der i et sachsisk Kloster en Broder, der syntes at være et af Naturens Stedbørn, som ingen Del have faaet i, hvad man kalder „Lyffens Goder“. Vel var han af fornem Herkomst; men det prægtige Riddergods, hvor han hørte hjemme, var tilfaldet hans statelige Broder, og ham selv havde man allerede tidligt stuet ind i Klosteret. Broder Authbertus havde ikke nogen Begavelse i denne eller hin Retning; tilmed var han svagelig af Helbred og grim af Udseende, og hans store Undselighed var ham overalt ivejen, saa at han allevegne kom til at staa i bageste Række. Han blev ældre og ældre, men blev ellers ved at være den Samme. Tilslidst var han paa Grund af sin Sygelighed ikke en Gang mere i Stand til at udføre de sædvanlige Arbejder, som krævedes af Lægebrødrene, og gik derfor iblandt dem som en Overkomplet; imidlertid søgte han at gjøre sig nyttig, hvor han paa nogen Maade kunde, men Ingen lagde synderligt Mærke til ham.

I Broder Authbertus levede der imidlertid en højbaaren Sjæl, der i det Skjulte led haardt under Trykket af at være indesluttet i et saa mangelfuldt Hylster. Han følte en brændende Længsel efter en Gang at kunne øve en stor Daad; saa inderlig gjerne vilde han have været Noget for Menneskeheden, have udstrøet Kjærlighed og Lykke og frigjort sine Brødre fra et eller andet tungt Tryk. Naar han hørte om store Mænds

herlige Bedrifter, saa gif der et dybt Suf igjennem hans Hjerte; men han talte aldrig om, hvad han led. Kun Gud vidste det.

Nu havde Broder Autbertus en eneste Egenstabs, som han undertiden fik en Smule Ros for, og som derfor havde udviklet sig mere og mere. Denne Egenstabs bestod i en meget stor Ordens- og Bønhedssjans. Han havde ligefrem Talent til at finde en Plads for enhver Ting; hvor han gif og stod, blev Alt som af sig selv ordentligt, pænt og rent, og alligevel voldte han ikke Andre Besvær eller Krænkelse derved. Saaledes gif det da til, at han paa sin stille Maade gjorde sig nyttig overalt i Klosteret; og da de fleste Munkte vare meget ubehjælpomme i Smaasager, saa havde han hver Dag nok at gjøre.

En Dag gif han igjennem Haven og fandt der i Græsset et langt Stykke af en tynd Jernkjæde, som formodentlig en eller anden Døgenigt af en Hyrdebrend havde kastet ind over Havegjærdet; thi ved saadanne tynde Jernkjæder plejede man der at føre Gederne. Han tog Kjæden op, rensede den, indtil den blev skinnende blank, og hængte den paa et Søm i Brændehuset.

Næste Dag kom han tilfældigt ind paa et Loftskammer, hvor der laa en Mængde gammelt Strammel af alle Slags. Til sin store Harm fandt han her en kostelig Bog, nemlig en Afsskrift af Bibelen, skjodesløst henflængt i en Krog. Bogen havde sin Plads i Bedesalen, hvor et Hjørnebord var bestemt for den; imidlertid tog snart den ene og snart den anden Munk den med sig ind i sin Celle, saa at man ofte ikke vidste, hvor den skulde søges, og nu var den endog havnet paa Pulterkammeret. Det var dog altfor galt.

Autbertus tænkte sig et Øjeblik om; derpaa indhentede han hos Abbeden Tilladelse til sit Forehavende og fastgjorde nu den ene Ende af den fundne Kjæde til den dyrebare Bog, medens Kjædens anden Ende ved Hjælp af et vældigt Søm fæstedes til Bedesalens

Væg tæt ved Hjørnebordet. Enhver, der vilde læse i Bogen, maatte for Fremtiden sætte sig ved Bordet; Ingen kunde nu mere tage den med sig.

Kort Tid derefter nedbrændte fuldstændigt den Fløj af Klosteret, i hvilken Pulterkammeret laa; Bedesalen blev derimod staaende uskadt. Authbertus hjalp til ved Slutningsarbejdet, men paadrog sig herved saa alvorlige Brandjaar, at han døde saa Dage derefter. Noget stor Daad fik han ikke øvet, hvor brændende end hans Sjæl tørstede derefter. Eller — maaske dog? Lad os se!

En Række af Aar var ilet hen over Jorden; der, hvor han nu boede, nemlig for Guds Ansigt, vare de tilsammen dog kun som een Dag. Da bød en lysende Engel ham at se en Gang igjen ned paa Jorden, hans gamle Hjem. Han gjorde det. Der stod endnu Augustinerklosteret paa den samme Plet; kun var det nu en smuk, ny Bygning. Men Bedesalen havde endnu ganske det samme Udseende som tidligere, og paa det ærbørdige gamle Hjørnebord laa endnu den samme Bibel, som han havde friet fra Undergang, lænket til Væggen. Men foran Bordet sad en Augustinermunk, om hvis Hoved Authbertus mente at se en svag Lysglans. Munken læste og læste, og stadig tog Lysglansen til i Styrke. Omfider løftede han, fuld af Begejstring, Bogen i Vejret med en saadan Kraft, at Rjæden, hvormed den var bunden, sprang; i samme Øjeblik svandt det trange Kloster bort, og Alt rundt omkring blev forvandlet. Augustinermunken stod nu ligesom paa et Bjerg; i straalende Glans ombølgede nu Glorien hans hele Stikkelse, og Bogen, som han endnu bestandig holdt i Vejret, skinne som Himmelens Sol. Men rundt om Bjerget saa' man Folkeskarer fra alle Rigets Egne forsamlede, og fulde af Grefrygt saa' de op paa den straalende Bog. Og Munken begyndte at prædike, men med en saa vældig Røst, at det hørtes ud over alle Lande, og Folkeslagene

strømmede sammen fra fjerne Lande for at høre den frigjorte Bibels vidunderlige Ord

Autbertus, der saa' det Altsammen, laa forlængst i hellig Undren paa sine Anæ; uden Ord og under hede Taarer fremstammede han sin Tak til Ham, der havde agtet ham værdig til ved den ringeste Tjeneste at lægge en Grundsten til Morten Luthers store, herlige Værk.

40.

„Gak bort og synd ikke mere!“

(Joh. 8, 11).

En Gang — saaledes fortæller en Indsender i et kristeligt Blad — opholdt jeg mig ved det bekendte Badested Scheveningen paa den hollandske Kyst. Denne By drager ikke blot Mange til sig af den fornemme Verden, som søge dertil for Helbredets eller Fornøjelsens Skyld, men den er tillige et yndet Tilflugtssted for gamle, udtjente Søfolk, som her tilbringe deres Alderdom i Ro, lykkelige ved at kunne betragte deres kjære Hav og indtil det Sidste at kunne høre Bølgerne Brusen. Daglig saa' jeg en Skare af dem opholde sig ved Stranden, dampende paa deres Piber og indviklede i livlig Samtale. Blandt disse Gamle var der især En, som jeg havde lagt Mærke til. Han havde et stille, alvorligt Væsen, trofaste, blaa Øjne og et Ansigt, der vidnede om indre Fred, hvorfor jeg mere og mere fik Lust til at lære ham at kjende. En Aften,

da der bød sig en gunstig Lejlighed, tog jeg Mod til mig, gik lige løs paa ham og spurgte, om jeg maatte tale lidt med ham.

„Gjerne, kjære Herre,“ sagde han; „hvormed kan jeg tjene Dem?“ Hans Aabenhed glædede mig og gjorde ogsaa mig aabenhjertig; jeg tilstod derfor strax, at jeg havde fundet saa stort Behag i hans Ydre, at jeg ogsaa gjerne vilde gjøre et Indblik i hans Indre.

„Det er saa sin egen Sag,“ svarede han; „jeg frygter for, at De vil blive skuffet. Dog vil jeg forsøge at opfylde Deres Onske ved at berette Lidt fra min Fortid. Jeg har et langt Liv bag mig, kunde fortælle mange Ting og vilde vanskeligt blive færdig med at prise Guds Godhed, som altid har vaaget over mig. Men én Ting vil jeg sige: dersom ikke i min Ungdom min første slemme Streg var mislykket, da stod jeg sikkert ikke her ved Udgangen af mit Liv med Fred i Hjertet og med Forvisning om min Frelseres Naade.“

Jeg saa' spørgende paa ham, og han begyndte sin Fortælling.

„Jeg var en ung Matros, sund og frisk, livsglad og — letindig. Min Fader var død for længe siden, men min Moder levede endnu; hende elskede jeg inderligt og var altid glad, naar jeg kunde vende hjem til hende. Kun forekom det mig, at hun drev det lodlige vidt med sine Formaningstaler til mig; jeg var jo dog — efter min egen Mening — god og ærlig, troede, at der var en Gud i Himmelen, gjorde min Pligt og blev rost af mine Foresatte — hvorfor saa tiltro mig noget Slet? Nu, jeg skulde snart erfare, hvor lidt jeg kjendte mit eget Behov!

Min anden længere Rejse gik til Vestindien. Vi havde i det Hele en meget lykkelig Rejse. Da vi nærmede os Jamaica, hed det sig, at vi skulde lægge til ved Dens Hovedstad, Kingston, for der at løsse en Del af Fragten og tage en ny Ladning ind. Jo mere

vi nærmede os Den, desto mere længselsfulde bleve vi efter at sætte Foden paa fast Land igjen, men den mest Utaalmødige af os Alle var dog min Ven Johan. Jeg drillede ham og spurgte, om han maaske havde sig en „brun Skat“ der. „Nej,“ udbrød han leende, „ikke en brun, men en gul, og jeg har den ikke endnu, men jeg vil hente den.“

„Hvad mener Du?“ — „Nu, jeg mener naturligtvis den prægtige ægte Rom, eller ved din Grønskolling endnu ikke, at saadan et lille Romfab, som Du ganske stille gemmer i en Krog nede i Lasten, vil indbringe Dig en god Haandsfuld skinnende Guld, naar vi komme til England?“ — „Hvorledes det?“ spurgte jeg. — „Ah, jeg mener,“ svarede han, „at det store, stolte England er rigt nok og behøver ikke at aspine os stakkels Stympere den unødvendige Told, men gjerne kunde unde os en Smule Profit en Gang imellem. Før vi lægge til Land der, komme Søderne ombord og afhente, hvad vi have at sælge.“

Jeg forstod ham strax, og Sagen syntes mig let at gennemføre. Vel gjorde min Samvittighed nogle svage Indvendinger, men den loffende Udsigt til endelig en Gang at spille „stor Herre“ og ovenikjøbet at kunne tilfredsstille et af min Moder længe næret Ønske om en god ny Kjole, bragte den snart til Tausshed.

Da vi sejlede bort fra Kingston, laa der ganske rigtig et Fad Rom godt skjult i en Afkrog af Lasten, og ved vor Ankomst til Southampton blev det i en silbig Aftentime saa lydløst som muligt firet ned i en Baad, hvis Mandskab, trods Mørket, havde gjort Ansigterne ukjendelige, hvorpaa en af de formummede Skikkelser lydløst og hurtigt trykkede mig en Pung fuld af Guldstykker i Haanden. Det var en efter mine Forhold betydelig Sum.

Saa snart vi fik Lov til at gaa i Land, var min første Gang hen til en af de største Butiker for at købe Kjolen til min Moder. Butiksløkalet var glim-

rende opløst, men i Øjeblikket kun besøgt af meget faa Runder.

Jeg søgte længe for at udfinde det bedste og smukkeste Tøj, betalte derpaa den Pris, som blev for langt for det, og vilde netop fjerne mig med min Pакke, da Kassjereren pludselig kastede mine Guldstykker paa Disten og raabte med høj Røst: "Bad money!" (falske Penge). „Bad money! bad money!" lød det nu fra Mund til Mund. En af de unge Handelsbetjente lukkede skyndsomst Udgangsdøren, en anden greb mig ved Armen, en tredje vilde hente Politiet, og jeg strækslagne Menneske stod der uden at mæle et Ord og saa stiv som en Statue. Jeg maa vel sagtens have set ud som En, der føler sig skyldig, men tillige maa det have været klart, at jeg blev i højeste Grad overrasket; thi Forretningens Ejere, der imidlertid var kommen til, udtalte som sin Billie, at der foreløbig ikke skulde foretages Noget i Sagen. De Andre gavede da slip paa mig, og jeg faldt paa Knæ, bekendte hulkende Sagens rette Sammenhæng og bad, om man dog for Guds Skyld vilde lade være med at angive mig. Og Gud være evigt takket derfor — den gode Mand troede mig. I skarpe Ord, som gik mig gennem Marv og Ben, forestillede han mig min Uret, og da han saa min Anger, tog han det Løfte af mig, at jeg aldrig, aldrig mere vilde indvillige i nogen Uret. Jeg sagde med Glæde Ja, og med Guds Hjælp har jeg holdt mit Ord.

Jeg gik bort som et andet Menneske fra det Sted, hvor jeg var bleven saa dybt ydmyget, lyttede for Fremtiden opmærksomt og villigt til min kjære Moders Formaninger og kom lidt efter lidt til Erkjendelse af, hvordan en Christens Hjertestilling til Frelseren maa være, dersom han engang skal indgaa til hans Hvile."

41.

„Jeg er Verdens Lys.“

(Joh. 8, 12).

I Bogen „Skjold og Pil,“ hvis Forfatter har en særegen Gave til at kaste Lys over de dybeste Sandheder ved Hjælp af ganske smaa, dagligdags Begivenheder, findes under ovenstaaende Overskrift følgende læseværdige Stykke:

For kort Tid siden — skriver Forfatteren — indbød en god Ven mig til at besøge sig en Uges Tid. Jeg tog med Glæde imod hans Indbydelse og ankom en kold Vinteraften til hans Hjem. Min Kuffert blev bragt ind paa det Værelse, hvor jeg skulde ligge om Natten, men jeg selv naaede ikke foreløbig at komme derind, men kun at se et Glimt af det igjennem den aabne Dør, da jeg strax maatte følge med min Vært ind i hans Bogværelse for at se et nyt og meget interessant Værk, som han nylig havde anskaffet sig og nu var meget forhippet paa at vise mig.

Vi sad nu en Tid lang sammen og undersøgte Bogen. For imidlertid at berede min Ven en ny Bogglæde, rejste jeg mig omsider og gik ind paa mit Værelse i den Hensigt at fremtage af min Kuffert en anden ny Bog, som jeg vidste, at han vilde sætte Pris paa at faa. For at kunne se ved Ganglampens Skin, vilde jeg lade Døren staa aaben; men den smækkede i efter mig, og der stod jeg nu i Bælgmørke.

Jeg samlede mig frem med Hænderne fremstrakte, men kom uheldigvis i Mørket til at tage temmelig eftertrykkeligt paa den hede Raskelovn, saa at jeg udstødte et Skrig af Smerte. Forsigtigt tog jeg nu Kursen i

en anden Retning, men tørnede i næste Øjeblik imod et lille Bord og væltede det, selvfølgelig med Alt, hvad der var anbragt paa det. Jeg blev ikke lidt forfækket, da jeg hørte en Klirren af Glasstaaer. Hvad mon det var for en Ulykke, jeg havde anrettet?

Jeg turde næsten ikke røre mig af Stedet mere og blev derfor staaende ganske stille. Situationen var virkelig slet ikke hyggelig. Hvor var dog min Ruffert anbragt, og hvor var Døren, ad hvilken jeg var kommen ind? Jeg anede det ikke. Og hvorledes skulde jeg finde Tændstikkerne?

At blive staaende saaledes hele Natten var imidlertid jo dog en Umulighed, og jeg prøvede derfor paany at samle mig nogle Skridt frem. Jeg mærkede, at jeg igjen var ved et Bord, og rakte Haanden ud, men at — atter var der en Ting, som jeg væltede.

Det begyndte at blive alt Andet end lysteligt, ja, der paakom mig formelig en Skræk — og hvad skulde jeg gjøre? Jeg strakte Haanden ud en Gang endnu, og heldigvis — jeg fandt den saa stærkt attraaede Tændstikæske og tændte Lys.

Nu kunde jeg atter trække Vejret frit. Hvor forandret var ikke Stillingen nu! Naa, saaledes saa' altsaa mit Værelse ud. Der stod jo min Ruffert! Og hiſthenne var Døren! Men at, hvad havde jeg bedrevet? En stor Lampe laa paa Gulvet i tusinde Stykker. Fremdeles havde jeg bragt et Blækhus ud af Balancen og sat en stor hæslig Blækplet paa et aldeles nyt Bordtæppe. (I Forbigaaende bemærker jeg dog, at jeg i dette Øjeblik følte mig ikke lidt beroliget ved den Tanke, at min Ven ingen Rone havde).

Men jeg saa' mere endnu. Mit Værelse stod i Forbindelse med et andet Rum, som laa fem eller ſex Fod lavere, og Døren til dette Rum stod vidaaben! Havde jeg i Mørket samlet mig blot et Par Skridt længere frem, kunde jeg have gjort et frygteligt Fald

gjennem den aabne Dør, have brækket Arme eller Ben, ja, maaske sat Livet til.

Hvor var jeg ikke taknemmelig for, at jeg havde undgaaet denne Fare! Nu var der lyst omkring mig. Jeg vidste, hvor jeg var, og kunde finde, hvad jeg ledte efter. Nu saa' jeg alle Gjenstande i deres virkelige Skikkelse og i deres indbyrdes Stilling til hverandre. Nu kunde jeg bevæge mig saa sikkert, thi der var jo Lys.

O, hvor lykkelige ere ikke vi Guds Børn, som „gif i Dødens Mørke før,“ som angst og bange samlede os frem igjennem denne mørke Verden, hvor vi hvert Øjeblik brændte os, snublede og faldt, og hvor vi — tilmed uden at ane det — hvert Øjeblik stode i Fare for at gjøre det sidste store Fald, hvorfra der ikke er Opvejning mere — hvor lykkelige ere ikke vi, at der omsider blev tændt Lys for os, at vi fandt ham, som siger: „Jeg er Verdens Lys, hvo som følger mig, skal ikke vandre i Mørket, men have Livsens Lys.“ (Joh. 8, 12).

42.

„Hvorfor tro I mig ikke?“

(Joh. 8, 46).

Mange af denne Bogs Læsere kjende godt Navnet Sanket, idet denne Mands Sange, s. Ex. „De ni og halvfems saa rolig laa,“ „Der er en Port, som aaben staaer,“ „End er der Rum,“ „En Vej eller

anden," „Fortæl det gamle Budskab," „Gaa mig ei forbi, o Frelser," „Rimer, Himmelfløtter," „Kom hjem, kom hjem," „Christi Stridsmænd," „Skulle vi vel Alle mødes," „Til Kamp, til Kamp" og mange flere have fundet stor Indgang ogsaa hos os og ere blevne dyrebare for mange troende Mennesker i vort Land. Derimod er det vist kun de Færreste bekendt, at mange af disse „Sankes Sange" ere digtede af en Mand ved Navn Bliß, et fromt Herrens Vidne, som dog ikke mere er her paa Jorden, men allerede for nogle Aar siden pludselig kaldtes bort, idet han omkom ved en Jernbaneulykke i Amerika. Da denne Mand, som sagt, er Forfatter til adskillige af de omtalte Sange, vil Læseren forhaabentlig strax betragte ham som en god gammel Bekendt og have Interesse af at læse et lille Træk fra hans Liv, som her skal meddeles.

Bliß var en stor Børneven, og da han selv havde Børn, to smaa Drenges ved Navn Poul og Georg, saa kunne vi nok forstaa, med hvilken inderlig Kjærlighed han omfattede dem. Men endnu højere elskede han dog den Herre Jesus, og for hans Skyld kunde han forlade sine Kjære og i flere Maaneder ad Gangen rejse omkring fra By til By for at forkynde det herlige Budskab om Frelse og til Herrens Pris synge om Jesu Kjærlighed. Men selv om han var længe borte fra Hjemmet, glemte han dog aldrig sine kjære Smaadrenge derhjemme.

Engang havde han ikke set dem i lang Tid. Men den velsignede Tuletid var nær forestaaende, og Højtiden vilde han selvfølgelig fejre sammen med sine Kjære i Hjemmet. Han gjorde sig altsaa rede til at forlade den fremmede By og begive sig paa Hjemreisen; kun vilde han endnu købe nogle smukke Tulegaver til sine Drenges. Da han nu paa sin Vandring rundt i Byen kom forbi en Legetøjsbutik, fik han Øje paa en lille, yderst fattigt klædt Pige, der stod foran Vinduet og betragtede de mange, smukke Duffer, som

vare udstillede indenfor det. Staffels Barn — hun havde Ingen, der kunde købe et Stykke Legetøj til hende! Bliis saa' paa Barnet og følte Medlidenhed med hende. Hurtigt som en Solstraale lysnede en Tante gennem hans Sjæl; han gif hen til den lille Pige og sagde paa sin venlige, hjertevindende Maade: „Min lille Ven, vælg Dig den af Dufferne, som Du synes allerbedst om, saa skal Du saa den; jeg vil gaa ind og købe den til Dig.“

Bliis havde allerede udset en af de smaa Børdamer, som han tænkte paa at købe til Barnet, og var nu nysgjerrig efter at erfare, hvilken Duffe hendes eget Balg vilde falde paa.

„Lykkelige Pige!“ vil maaske Noget sige. Men var hun lykkelig over Tilbudet, som blev hende gjort? Nej, hun var ganske forstrækket og følte sig formelig fornærmet, thi hun kunde ikke tiltro ham saa stor en Kjærlighed. Hun tænkte, at den fremmede Mand med det store Skjæg nok kun vilde holde hende for Nar, og uagtet han flere Gange forsikrede hende, at han vilde købe en Duffe til hende, dersom hun bare vilde have den, slog hun dog sit Tørklæde om Hovedet og løb sin Vej med et Udtryk af Mistillid og Frygt i sit Ansigt, som gif Bliis dybt til Hjerte.

„Jeg var i Sandhed bedrøvet“ — sagde han, da han fortalte denne Historie — „over, at den Lille ikke vilde modtage den Gave, som jeg vilde give hende, og at hun nærede Mistillid til mig, da jeg dog af hele mit Hjerte ønskede at gjøre hende en Glæde. Siden den Dag har jeg bedre end før kunnet forstaa, hvad Herren maa føle ved at se vor Bantro overfor hans kostelige Forjættelser; thi netop som den lille Pige bære de fleste Syndere sig ad overfor Frelseren.“

Kjære Læser, Du siger maaske ved Dig selv, at det var ikke smukt gjort af den lille, fattige Pige, at hun af lutter Mistillid nægtede at modtage den smukke Duffe. Men spørg Dig selv: om Du maaske ikke

netop har handlet paa selv samme Maade? Den Herre Jesus har beredt og tilbudt Dig noget endnu langt Herligere; men har Du fulgt hans Hyrderøst, som kaldte Dig til ham, for at Du skulde blive lykkelig hos ham? Du mener maaske, at Lykken hos Jesus ikke er stor nok til, at Du for dens Skyld kan lade Verden fare, og derfor blev Du forarget, hver Gang din Lærer eller Din Præst bad Dig om at give Frelseren dit Hjerte, og ønskede bare, at de vilde lade Dig være i Fred. Men dersom Du blot havde fattet en lille Smule af, hvor stor et Menneskes Lykke er, naar han har en Frelser, saa vilde Du med Glæde have hørt paa det glade Budskab — og taget imod det.

43.

„Vær ikke vantro, men troende!“

(Joh. 20, 27).

En Præst, som for nogle Aar siden skulde prædike i en af Byerne i Nordengland, henvendte sig ved sin Ankomst til en af de Droskekudske, som med deres Kjøretøjer holdt udenfor Jernbanestationen, og bad ham om at føre ham til Ebenezer-Kapellet.

„Til Ebenezer-Kapellet?“ spurgte Kudsken. „Naa, nu véd jeg det: De mener Lille Karls Kapel!“

„Lille Karls Kapel? Nej, jeg mener Ebenezer-Kapellet.“

„Ja, men vi Eldre kalde det nu i daglig Tale aldrig Andet end Lille Karls Kapel,“ svarede Kudsken.

„Hvorfor kalder De det for Lille Karls Kapel? Maaske har den bekendte Rigsdagsmand fra Salford, som man jo plejer at kalde „Lille Karl“, lagt Grundstenen til det?“

„Nej, en lille Dreng, ved Navn Karl, har lagt Grundstenen. Hermed forholder det sig paa følgende Maade: For en Del Aar siden trængte vi haardt til at faa bygget et nyt Kapel. Der blev raadslaaet frem og tilbage om, hvorledes Pengene kunde skaffes tilbeje. Liderne vare meget daarlige, Folk vare meget fattige, Arbejdslønnen meget høj og Bygningsmateriale meget dyrt — saa blev Resultatet, at vi bestemte os til at opgive Sagen. Men et Par Dage efter det Møde, hvor denne Beslutning var bleven tagen, kom en lille Dreng paa 9 Aar og ringede paa hos den Præst, som havde staaet i Spidsen for Bevægelsen. Præsten lukkede selv op for ham. Den lille Fyr var ganske ophedet og forpustet, og den klare Sved stod paa hans Pande; foran sig havde han sin lille Trillebør, og i den laa der sex nye Mursten. Han havde trillet Væsset en lang Vej, hvis sidste Del ovenikjøbet var en stejl Bakke, og var nu saa stakaandet, at han næppe kunde tale. Endelig havde han da faaet saa meget Vejr i sig igjen, at han kunde svare paa Præstens forundrede Spørgsmaal: „Men Karl dog, hvad bethder dette?“ „Jo, undskyld, gode Herre,“ sagde Karl, „jeg hørte, at De gjerne vilde have en ny Kirke bygget, men at De alligevel tænker paa at lade være med at bygge, fordi De ikke har Noget at bygge med; saa tiggede jeg disse faa Mursten hos nogle Folk, som ere i Færd med at bygge et Hus nede i Dalen udenfor Byen, og jeg tænkte, at de jo altid kunde bruges til en Begyndelse.“ Dybt rørt over Drengens Ord, sammenkaldte Præsten igjen Menighedsraadet, forelagde Kirkesagen paany og glemte selvfølgelig ikke at fortælle om Lille Karls Trillebør med de sex Mursten. Denne Fortælling greb Forsamlingen saa mægtigt, at den tidligere Forsagthed var

som blæst bort; snart var Størstedelen af det nødvendige Beløb tegnet, og Bygningen blev rejst. Saaledes lagde Lille Karl den første Sten til en Kirke, der rummer mere end 1000 Personer, har kostet 6000 Pund Sterling (108,000 Kr.) og nu er gjældfri."

"Og hvad er der blevet af Lille Karl?" spurgte den fremmede Præst.

Den gamle Drostekudsts Ansigt blev med Et saa alvorligt, og med lav Stemme svarede han: „Dersom De vil lade mig holde udenfor Kirkegaarden, vil jeg vise Dem Lille Karls Grav. Der er mange Grave derinde, men Karls kan man altid kjende paa de smukke, friske Blomster. Han var Søndagsskolens Yndling, og Børnene derfra lade aldrig nogen Dag gaa forbi uden at anbringe friske Blomster paa hans Grav. Han boede lige overfor Søndagsskolens Lokaler, og han døde netop den Dag, da den sidste Krone af Kirkens Gjæld blev betalt. Det var en Sommerdag. Fra sit Sygeleje bad han om at faa Vinduerne lukkede op, for at han kunde høre Sangen ovre fra Søndagsskolen, hvor hans Kammerater netop vare samlede. Han vilde selv synge med fra sin lille Seng og fik lige begyndt at istemme Sangen — da kom Døden og hentede ham. Men uagtet han næppe nok fik sin Sang begyndt her paa Jorden, ere dog alle hans Venner overbediste om, at han har sunget den tilende i Himmelen."

„Det er Guds Røst.“

(Apostl. Gjern. 12, 22).

I en tidligere Fortælling (Nr. 31) have vi efter Pastor Splittgerbers Bog „Fra det indre Liv“ meddelt, hvad en gammel Præst i sin Jubilæumsprædiken fortalte om sin Omvendelse. Her skulle vi efter den samme Kilde meddele en Oplevelse, som den samme gamle Jubilar ved den nævnte festlige Lejlighed fortalte for en Kreds af Venner, og som igjen en af disse, en nær Slægtning af Fortælleren, har meddelt Pastor Splittgerber. Fortællingen gjengives saa vidt muligt med den gamle Pastor E.'s egne Ord saaledes:

„Som Andenpræst i B. maatte jeg ofte kæmpe med Næringsforger. Den Løn, jeg fik, var altfor lille til at underholde mig og Mine. Vel skaffede jeg mig nogen Bifortjeneste ved at give Undervisning i en Skole; men alligevel kunde jeg ikke slaa mig igjennem. Især kneb det haardt for os i den strenge Vinter 1825. Da kommer min Hustru en Vordag, som jeg netop sidder og studerer paa min Søndagsprædiken, ind til mig med en hel Bunte Regninger fra Bager, Slagter o. s. v., tilsammen lydende paa et Beløb af omtrent 100 Rubler. Uden at have en eneste Rubel i min Kasse lover jeg hende at klarere det Hele — og skriver videre. Men Bekymringen lader mig ingen Ro. Jeg rejser mig og gaaer hen til Vinduet. I samme Øjeblik kommer en Ravn flyvende med et Stykke Kød, sætter sig paa et Tag ligeoverfor mig og begynder at fortære sit Bytte. Men jeg sukker: „O, Herre, Du, som giver Ravnens Unger Føde (Psalm 147, 9) giv ogsaa os, hvad vi behøve! Amen.“

Veroliget vender jeg tilbage til mit Skrivebord og sætter mig for at studere videre. Da banker det paa Døren, og ind træder min Nabo, den rige Kjøbmand Sch., en Mand, der nød almindelig Agtelse, men endnu var fremmed for sin Frelser og aldrig gik i Kirke. Han hilser venligt, og forhører sig om vort Befindende og spørger endelig, om han ikke kunde hjælpe mig med Et eller Andet: dersom jeg var i Forlegenhed, kunde jeg bare sige det til ham, han kjendte godt mine smaa Raar og vilde til enhver Tid være rede til at yde mig Laan o. s. v. — Jeg var imidlertid altfor stolt til at sige ham Noget om min Forlegenhed, takkede kort og lod den aabenbart skuffede Mand gaa igjen. Det varede imidlertid ikke længe, saa gaaer Døren op anden Gang; Hr. Sch. træder hastig ind, lægger en Konvolut paa Bordet og siger i en næsten befalende Tone: „Dette maa blive her!“ — Derpaa iler han ud. Jeg aabner Konvolutten og finder 100 Rubler deri — netop saa meget, som vi behøvede!

Søndag Morgen gik jeg ind til min Nabo, takkede ham for hans Kjærlighedsgave og sluttede med de Ord: „Herren, vor Gud, har brugt Dem til en Engletjeneste!“ Paa hans Spørgsmaal om, hvad jeg mente dermed, fortalte jeg ham, hvorledes Ravnens paa Taget havde drevet mig til at bede, og hvorledes Gud, der havde hørt min Bøn, havde brugt ham som sit Sendebud! „Er det muligt,“ udbrød han, „at Gud er saa levende, saa nær, saa mægtig!“ Og nu fortalte han mig, at han ved Opgjørelsen af sin Kasse Lørdag Morgen pludselig havde faaet den Tanke: „Du maa tage nogle af Pengene med i din Lomme,“ og at han saa ogsaa, ganske imod sin Sædvane, havde gjort dette, uden at vide, hvorfor. Han behøvede dem nemlig ikke for at hjælpe dem, der paa Gaden bad ham om Penge, da Saadanne altid bleve henviste til hans Kontor. „Da jeg nu gik forbi Deres Bolig,“ fortsatte han, „da lød det i mit Indre: „Du maa se,

hvorledes din Nabo har det," og jeg var rede til at hjælpe Dem. Men jeg vovede ikke at tilbyde Dem noget Bestemt, da De afviste mig saa koldt. Næppe var jeg imidlertid kommen nogle faa Skridt bort fra Deres Hus, før det lød indeni mig ligesom med en befalende Stemme: „Du maa nu strax give din Nabo de 100 Rubler!" Og saa bragte jeg Dem de Penge, som Gud havde befalet mig at give Dem."

Jeg behøver ikke at tilføje mere. Bønhørelsen, den salige Visshed om, at Herrens Dje stod aabent over mit Hus, tjente ikke blot til at styrke min Tro, men blev ogsaa den første Begyndelse til, at min Ven blev fangen af Herren." —

Fra den Dag af bleve nemlig de to Naboer gode Venner. — Da Kjøbmanden saa tre Aar senere skulde tiltræde en lang og besværlig Forretningsrejse og forinden tog Afsked med Præsten, rakte denne ham sit eget Nye-Testament og tog det Løfte af ham, at han undervejs vilde læse flittigt i det. Kjøbmanden læste det ogsaa virkelig igjennem; første Gang kun for at fordrive Kjedsomheden og for at holde sit Løfte. Men en uforklarlig Uro og Længselen efter dog at have noget Udbytte af Bogen, drev ham til at forsøge det anden og tredie Gang. — „Omsider" — saaledes sluttede den gamle Præst sin Fortælling — „var den besværlige Rejse tilende, og da jeg Suleaften stod ved mit Vindue, saa' jeg, hvorledes han netop kom kjørende med Postflæden og steg ud. Næppe havde han seet mig ved Vinduet, før han — uden at ænse sine Nærmeste, der ilede ham imøde — løb ind ad min Gadedør, traadte ind i mit Værelse og sagde i dyb Bevægelse: „Ven, jeg takker Dig; uafsladelig har jeg læst i Bogen og har deri fundet min Frelser, som jeg aldrig før har søgt og aldrig før kjendt; jeg troer paa Jesus Kristus, og fra nu af vil jeg ogsaa leve med ham." — Saa Aar derefter kunde jeg ved hans Vigbaare bekiende, at han var sovnet hen i sin Herres Fred. Paa

sit Dødsleje havde han en Dag sagt til sin Hustru, der stod grædende ved Fodenden af hans Seng: „Kone, stil Dig herop ved Hovedenden; dernede ved mine Fødder staaer — en Anden; ham ser jeg paa!“ Saa nær var Frelseren tilsidst kommen denne Mand!“ — —

„Men hvem“ — tilføjer Pastor Splittgerber — „hvem kan efter den rige aandelige Velsignelse, som Kjøbmanden selv opnaaede ved at følge hin bydende Røst, nære nogen Tvivl om, at Røsten var udgaaet fra Gud, som ved den vilde hidføre ikke alene en øjeblikkelig Hjælp for sin bekymrede Tjener, men ogsaa Kjøbmandens Ombvendelse?“

45.

„Saligt er det at give!“

(Apostl. Gjern. 20, 35).

Da den bekjendte Pastor Fliedner fra Madrid, der i mange Aar har staaet og endnu staaer som en trofast og ihærdig Forkæmper for det rene Evangelium i det store katholske Land Spanien, i Sommeren 1894 var i Stuttgart for at deltage i den Fest, som holdtes der i Anledning af den württembergiske „Gustav-Adolf-Forenings“*) halvhundredaarige Bestaaen, fortalte han

*) Denne Forening, der bærer sit Navn efter den svenske Heltelønge Gustav Adolf, som i Trediveaarskrigen ofrede sit Liv for at hjælpe sine betrængte protestantiske Trosbrødre i Tydskland, har til Formaal, baade ved Pengehjælp og paa

i en offentlig Forsamling blandt Andet ogsaa følgende herlige Erfaring, som det forundtes ham at gjøre i B. for faa Aar siden:

I en Beretning, som han i Kirken afslagde for en meget stor Tilhørerkreds om det af ham ledede Arbejde for Evangeliets Udbredelse i Spanien, havde han ogsaa omtalt sit Vaisenhus og de store Bekostninger, som vare forbundne med Underholdet af de 42 forældreløse, fattige Børn, som Huset dengang havde at sørge for. En kjær lille Pige — Esther var hendes Navn — der sammen med sin Moder havde været tilstede ved Forsamlingen, var bleven ganske varm om Hjertet ved det, som hun havde hørt, og havde ufravendt havt Blikket fæstet paa Taleren fra Begyndelsen til Enden. Da hun nu efter endt Gudstjeneste trippede afsted paa Vejen hjemad ved sin kjære Moders Side, stadig endnu hensunken i dybe Betragtninger, blev hun pludselig staaende stille, rykkede sin Moder i Skjolen og spurgte: „Mo'er, har jeg ikke 100 Frances (o: omtrent 72 Kroner) i Sparekassen?“

„Jo, mit Barn!“ svarede Moderen, temmelig forundret over det uventede Spørgsmaal.

Efter nogle Øjeblikkes Betænkning vedblev den Lille lidt nølende: „Mo'er, tilhøre disse Penge ogsaa virkelig mig, og turde jeg ogsaa hente dem i Sparekassen, dersom jeg havde Brug for dem?“

Moderen begyndte at ane, hvor hendes lille Datter vilde hen, og nu spurgte hun: „Ja, men hvad vilde Du saa gjøre med Pengene?“

„Jo, ser Du, Mo'er,“ svarede lille Esther nu med større Frimodighed, „den kjære Pastor Gliedner maa skaffe Mad til 42 fattige Børn, som ingen Forældre

anden Maade at støtte smaa og fattige protestantiske Menigheder, som findes midt iblandt en iøvrigt katholsk Befolkning og derfor i Regelen maa kæmpe haardt for at holde Stillingen som Protestanter.

N. M.

have, og da bliver der nok for det Meste ikke Noget tilovers til ham selv; derfor er han ogsaa saa mager. Men se, nu har jeg tænkt paa, at jeg vil give ham mine 100 Francs, for at han i det Mindste kan spise sig mæt — ja, det vil da sige: hvis Du gi'er mig Lov dertil."

Kørt kysjede den lykkelige Moder sit fromme Barn paa Panden og sagde: „Ja, viselig giver jeg Dig Lov dertil; og Du skal selv imorgen gaa med hen til Pastor Gliedner og give ham dine 100 Francs.

Saaledes skete det da ogsaa.

Og Pastor Gliedner, hvem Moderen selv meddelte den ovenfor anførte Samtale, sluttede sin Fortælling herom med disse Ord: „Den Dag takkede jeg min Gud, at han har givet mig et saa magert Udseende, og lærte at forstaa Apostelens Ord i en ny Betydning, at alle Ting maa tjene dem til Gode, som elste Gud."

46.

„Værer glade i Haabet!"

(Rom. 12, 12).

Som jeg en Dag — saaledes gjengiver „Nordflesvigsk Søndagsblad" en Fortælling af Pastor Funcke — gik hen ad den smukke Landevej, der fører fra Bremen til Horn, saa' jeg foran mig en lille vakker, slank Dreng paa henved en halv Snes Aar med Tornhøster paa Ryggen. Det var ikke vanskeligt at indhente ham, thi han gav sig god Tid. Af og til stod han stille og

iagttog Bogne, Heste og Menneſter, ſom færdeſes paa Bejen, og Fuglene, ſom ſejlede i Luſten. Da jeg kom nærmere, hørte jeg ham ſynge nok ſaa lyſtig, og dette undrede mig, da jeg paa hans blaa Trøje tydelig kunde ſe Mærker af Spanſkrøret. Da vi begge vare enlige Vandringſmænd, gjorde vi Følgeſkab.

„Du kommer nok lidt ſent fra Skole idag?“ ſagde jeg.

„Ja, jeg har ſiddet efter,“ ſvarede han lidt forlegen.

„Gjør Du ofte det?“

„Na ja. Jeg ſaaer ogſaa tidt Bant; idag ogſaa. Jeg kan ikke ſaa det kjedelige Latin ind i mit Hoved.“

„Ja, det er jo et vanſkeligt Sprog. Hvor ſkal Du hen?“

„Til D“

„Bo dine Forældre der?“

„Nej, Tante boer der, og jeg er hos hende.“

„Hvor ere da dine Forældre?“

„I Konſtantinopel. Fader har en Forretning der.“

„Men hvorfor er du da her?“

„Da jeg var ganſke lille, ſendte mine Forældre mig hertil, for at jeg ſkulde lære noget Ordentligt, men Fader har lovet, at naar jeg er bleven flink og om ſyv Aar er bleven confirmeret, ſkal jeg ſaa Lov til at rejſe til Konſtantinopel og være hos Fader og Moder og mine fem ſmaa Brødre og Søſtre, ſom jeg aldrig har ſet — bare jeg tænker derpaa, bliver jeg glad. Min egen kjære Moder har nylig ſkrevet til mig og fortalt mig, hvordan det ſkal gaa til, naar vi møde hverandre. Da kommer jeg rejſende paa et ſtort Dampſkib, og ſaa ſtaaer jeg allerforreſt og ſvinger med Hatten, og alle de Andre ſtaa paa Broen og viſte med hvide Bommelørklæder. Der er „det gyldne Horn“, véd Du nok, og der er ſaa dejligt ſom „i Paradis“, ſiger Tante. Saa falder Ankeret, og det rasler ned igjennem Vandet, og der kommer en lille Baad ud til

Dampskibet, og jeg bliver roet i Land. Saa kan jeg kysse og omfavne baade mine Forældre og mine Søstende, og saa skal jeg aldrig mere rejse fra dem, men være paa Kontoret hos Fader. Na, hvor jeg glæder mig! Jeg tænker bestandig paa det, baade naar jeg staaer op om Morgen, og naar jeg slider i Lektierne, og naar jeg maa smage Spanstrøret i Skolen — og saa bliver jeg strax glad igjen.”

O, Du hellige Enfold, tænkte jeg. Min lille Følgesvend er saa lykkelig ved Tanken om Gjensynet i Konstantinopel, skjønt det vil vare syv Aar, inden det kan finde Sted, men han lever allerede i Haabet og overvinder derved alle Gjenordigheder, baade Latin og Straffeprædikener, Hug og Slag. Al, hvem véd, om dette glade Haab, hvori Du nu soler Dig, nogensinde vil blive opfyldt! Hvem véd, hvad der kan hænde inden syv Aar, hvad der kan ske mellem Bremen og Konstantinopel! Maatte dit Hjerte altid vedblive at være saa barnligt og tillidsfuldt! Gid Død og Smerte ikke maa knuse dine lyse Forhaabninger! En eneste Time kan jo forvandle din Glæde til Sorg, men alligevel lever Du, Barn, lykkelig i Forventningen og glemmer alle Besværligheder.

Og vi —? Vi, Jesu Christi Disciple, som i ham have Haabet om et evigt Liv, et Haab fastere end Klippen midt i Havets Brændinger, et Haab, som Verdens og Helvedes Magter ikke kunne røkke, Haabet om de Helliges Arvedel i Lyset, — vi ere saa ofte optagne af Smaating, saa forfagte over større eller mindre Lidelser, der dog altid kun ere Skyer, som drage forbi. Vi burde skamme os overfor den lille frejdige Gut fra Konstantinopel, burde lære af ham at være glade i Haabet, at tie og bide. Vort, Brødre, med Suk og Klage, hæng ikke med Hovedet, men gaa frem ad Vejen med løftet Hænde — vort Borgerskab er i Himlene!

47.

„Bliver Ingen Noget skyldige!“

(Rom. 13, 8).

„Medens jeg endnu var en ganske lille Dreng“ — skriver den bekjendte, nu afdøde Baptistpræst Spurgeon — „og endnu gik i Skole hos en Lærerinde, havde jeg en Dag kastet min Griffel bort og ejede ingen Penge til at købe en ny for. Da jeg var en rigtig skjodesløs lille Person, der ofte tabte baade det Ene og det Andet, turde jeg af Frygt for Skjænd ikke omtale Sagen til mine Forældre og bede dem om de fornødne Penge; hvad skulde jeg altsaa gjøre?“

Der var i min Fødeby en lille Butik, hvor en gammel Kone folgte Rødder og Rager samt Vegetøj og en Mængde billige Smaating, og flere Gange havde jeg lagt Mærke til, at den gamle Kone gav ogsaa Børn en eller anden Ting „paa Borg“. Jeg foresnakkede mig selv, at Juleen jo nærmede sig, og at jeg da ganske sikkert af En eller Anden vilde faa et Par Dre eller maaske endog en halv Krone. Jeg vilde derfor hente mig en Griffel og faa betale den til Jul.

Rigtig glad over min snilde Plan var jeg dog ikke; alligevel begav jeg mig paa Vej og gik ind i Butikken. To Dre var hele Summen, som det drejede sig om, og da jeg aldrig tidligere var bleven Noget skyldig og derfor havde „god Kredit,“ saa udleverede den gode Kone mig beredvilligt Griffelen, og jeg havde — en Gjæld. Jeg følte mig ikke syndeligt vel tilmode ved denne Bevidsthed, og det var for mig, som om jeg havde gjort noget Slemt, men jeg vidste ikke, hvor snart jeg skulde komme til at lide derunder!

Jeg har aldrig erfaret, hvorledes denne lille „Forretning“ kom min Fader for Dre; men kort og godt: En eller Anden forraadte ham Sagen, og han kaldte mig til Regnskab derfor. Gud lønne ham for det! Han var en forstandig Mand og ingen Børnesfordærver; han havde ikke til Hensigt at opdrage sine Børn til Pengespeculanter. Han gav mig en drøj Lektion og foreholdt mig alvorligt, hvor stor Vished en saadan Udfærd havde med Tyveri, hvorledes Folk gif tilgrunde derved, og hvorledes en Dreng, der begyndte med at skyld 2 Dre, tilsidst kunde ende med at skyld Tusinder af Kroner, blive kastet i Fængsel og styrte sin Familie ned i Skam og Elendighed. Det var en Lektion, som havde Næb og Klør; det er, som om jeg hørte den endnu den Dag idag, og det gjalder endnu i mine Dren, hver Gang jeg tænker paa den.

Efter denne Straffeprædiken blev jeg kommanderet hen i Butikken, medens jeg fældede bitre Taarer og skammede mig stræffeligt, fordi jeg tænkte, at Alle og Enhver maatte vide, at jeg var en gjældbunden Person. Tøpren blev under mange højtidelige Advarsler betalt, og den stakkels Skyldner ladt fri, som en Fugl slippes ud af Buret. Hvilken sød Følelse, at være sin Gjæld kvit! Og hvor helligt og dyrt lovede ikke mit lille Hjerte sig selv, at Intet i Verden mere skulde forføre det til at komme i Gjæld! Det var en god Lektion, jeg den Dag fik, og jeg har aldrig senere glemt den. Dersom bare denne Lære blev indpodet alle Menneſter i deres Barndom, saa vilde det være ligesaa godt for dem som en Formue og forſkaane dem for hele Vognlæs af Befymringer i deres senere Liv. Gud velsigne min Fader og stjænke vort Land mange saadanne Fædre, for at vort Folk kan bevares fra at raadne op i lutter Pengespeculationer og Svindlerier.“

„Hvers Gjerning skal blive aabenbar.“

(1. Cor. 3, 13).

„Jeg var omtrent femten Aar“ — skriver en Indsender i christeligt Søndagsblad — „da jeg oplevede, hvad jeg nu vil fortælle. Det var paa en af vort Fædrelands Feste- og Mindedage, og paa Torvet i vor By skulde der afholdes en Parade. Jeg var staaet meget tidligt op om Morgenens for at blive hurtig færdig med det Havarbejde, som min Fader havde paalagt mig at udføre for den Dag; og allerede troede jeg at være fri og at kunne løbe afsted for at se paa det militære Skuespil — da kaldte min Fader paa mig og gav mig en lille Bøse fuld af Bønner, som jeg først skulde lægge. Mismodig gik jeg til Arbejdet. Snart hørte jeg paa Afstand Musikkens tone, og paa Gaden løb Folk afsted; deres Maal var Torvet. Hvor ønskede jeg dog, at der aldrig havde været skabt Noget i Verden, som kaldtes Bønner! Pludselig fik jeg en Ide: jeg tog Bøsen og gik hen i en Krog af Haven, hvor der laa en stor Sten. Denne løftede jeg op, gravede et Hul paa dens Plads og tømte Bøsens hele Indhold ud i Hullet. Efter at jeg igjen havde lagt Stenen paa dens Plads, var jeg med et Spring ude af Haven og løb afsted for at se Soldaterne og træffe mine Venner.

Jeg havde dog kun liden Fornøjelse af Festen, thi jeg var adspredt og maatte hele Dagen tænke paa mine Bønner og paa, hvad jeg skulde sige til min Fader. Denne undlod heller ikke om Aftenen at spørge mig, om jeg havde lagt Bønnerne, og jeg svarede: „Ja, jeg har lagt dem alle i Jorden.“

Dette var en Løgn, men han havde ingen Mis-
tanke. Efter at imidlertid flere Uger vare forløbne,
sagde han en Dag til mig: Det er dog mærkeligt, at
Bønnerne ikke komme op; Du har da vel lagt dem?"

"Ja, Fader!"

"Nu, saa maa de vel have været gamle og ikke
mere have havt Spirekraft i sig."

Andre Tanker gjorde han sig ikke den Dag om
Sagen. Jeg troede derfor, at Alt nu var godt, og at
Spørgsmaalet om Bønnerne var gaaet ud af Verden.
Men nogen Tid derefter saa' min Fader, da han færdedes
i den omtalte Krog af Haven, at der rundt om den
store Sten vorede en tæt Skov af prægtige Bønner.
I Øjeblikket sagde han Intet, men ved Aftensbordet
spurgte han mig: "Du har lagt Bønnerne i det Bed,
som jeg viste Dig?"

Denne Gang kunde jeg ikke lyve; jeg blev blodrød,
begyndte at græde, fortalte ham derpaa Alt og bad
ham inderligt om at tilgive mig. Han gjorde det
ogsaa, tilgav mig og glemte min Uret. Men jeg har
indtil denne Dag endnu ikke glemt disse Bønner, som
jeg troede saa godt skjulte, men som desuagtet kom for
Dagen igjen.

Netop saaledes er det med enhver anden Brøde,
som vi begaa; thi Gud siger: "Ederes Synd skal finde
Eder" (4. Mos. 32, 23), hvor megen Umage I end
gjøre Eder for at skjule den.

Din Synd finder Dig allerede nu. Din Sam-
vittighed taler til Dig. Der gives Ting, om hvilke
Du ikke gjerne hører tale, og som sætte Dig i en
mismodig Stemning. Du vilde gjerne kvæle denne
Røst, men desuagtet lader den sig bestandig paanhøre.
Du kan hos Andre vække et falsk Skin, men
for Dig selv kan Du ikke skjule Sandheden.

Din Synd skal finde Dig i din Dødsstund.
Der gives maaske Mennesker, som hele Livet igjennem
kunne skjule deres Synder og paalægge deres Sam-

vittighed Taushed, men Døden vil rive ethvert Dække bort; for Evighedens Port, for Guds Trone ville dine Synder møde Dig igjen for at anklage Dig.

Din Synd skal finde Dig paa Dommens Dag. Paa den Dag vil din Samvittighed knuge Dig til Jorden, og Ingen vil bedømme og fordømme Dig med saa stor Retfærdighed og Strengheid som den.

Din Synd skal finde Dig i Helvede. Ofte høre vi, at Fanger søge at gjøre en Ende paa deres Stam, idet de berøbe sig selv Livet. Men Du kan ikke undgaa din Samvittigheds Skrig, selv om Du griber til dette skræffelige Middel; uafsladelig vil i Evigheden den syndige og derfor sorgelige Fortid staa for Dig, uden at Du kan vende Djnene bort derfra. Uden Ophør vil Du gjense de forsmættede gode Lejligheder, de foragtede gode Raad, de mange med let Samvittighed begaaede Synder. Det er vistnok Helvedes værste Pine: en skyldbethnget Samvittighed, hvis Røst ikke lader sig kvæle. Der er der ingen Fester og ingen Morstaber til at bedøve den, der er der Intet mere, som kun for et Øjeblik vilde kunne bringe den til Taushed. Uophørlig vil den foreholde Dig dine Synder, igjennem alle Evigheder vil din Samvittighed pine Dig.

Der er kun ét Sted, hvor vore Synder ikke ville finde os og anklage os — det er under Jesu Christi Kors. Al derhen, Du skyldbethngede Synder, saa er Du fri til evig Tid!"

„Ingen se paa sit Eget!“

(1. Cor. 10, 24).

Walter Bagster er Navnet paa en Missionær, som døde i Afrika i Aaret 1882. Fra denne Mand's Barndom fortælles et smukt lille Træt, som her skal meddeles.

En Aften gav hans Moder ham to mindre Pengestykker, som vi efter deres omtrentlige Værdi vel kunne nævne med den danske Benævnelse „Tiører“, og sagde med det Samme: „Ikke sandt? Den ene af dem vil Du give til Missionen, for at ogsaa Du kan hjælpe til med at faa de stakkels Hedninger omvendte?“

Drengen gjorde ingen Indvendinger, men vilde dog først lege lidt med Pengestykkerne, inden han puttede det ene i Missionskassen og det andet i sin Sparebøsse.

Snart derefter kom han grædende til sin Moder og sagde: „Mo'er, min ene Tiøre er trillet fra mig, og jeg kan slet ikke finde den igjen.“

„Nu, lille Walter,“ spurgte Moderen, „hvilken af de to Tiører er det, Du har tabt: din egen eller den, som var bestemt til Hedningemissionen?“

Den lille Fyr betænkte sig lidt paa, hvorledes han skulde besvare dette vanskelige Spørgsmaal. Omfider erklærede han raft: „Min egen Tiøre har jeg endnu; det var den anden, der blev borte.“

„Ja, nu er Klokken mange,“ sagde hans Moder; sig nu Godnat og gaa i Seng! Men tænk kun nøje over Sagen en Gang endnu! Smorgen tidlig kan Du faa komme og sige mig, hvilken af de to Tiører det var, Du tabte.“

Med et alvorligt Ansigt, der røbede, at Overvejelsen allerede var begyndt paany, gav han Moderen sit Godnat-Kys.

Næste Morgen — tidligere end han plejede at staa op — kom han glædesstraalende springende hen til sin Moder og udbrød: „Mo'er, det var alligevel min egen Tiøre, jeg tabte; de stakkels Hedninger skal nok faa den anden!“

Moderen smilede og sagde: „Ja, det tænkte jeg jo nok. Men se, ogsaa din Tiøre er i Behold; da Du i Aftes var gaaet i Seng, fandt jeg den inde under Skabet — her har Du den!“

50.

„Jeg er fyldt med Trøst.“

(2. Cor. 7, 4).

I Slutningen af det forrige og langt ind i dette Aarhundrede (indtil 1834) levede der i Berlin en meget berømt Læge, Ernst Ludvig Heim, der var kjendt af Alle i den store By og altid gik under Navnet „Gamle Heim.“ At denne Mands Navn blev saa bekjendt ikke blot i Berlin, men langt ud over Landet, hidrørte dog ingenlunde alene fra hans store Dygtighed som Læge, men lige saa meget og maaske endnu mere fra hans milde og elskelige Sind, fra hans overordentlige Godgjørenhed og fra hans oprigtige Gudsfrugt. Af flere Træk fra hans Liv, som stadfæste, at han, den berømte Læge — i Mod sætning til saa mange

af denne Stand — kjendte den store himmelske Læge og hentede Raad hos ham, naar intet Menneske kunde hjælpe, skal her et enkelt ansøres.

Trods sin store Godgjørenhed havde Heim dog efterhaanden ved sin vidt strakte Lægepraxis erhvervet sig en betydelig Formue. En stor Del af denne var anbragt i en Handelsforretning; men en skøn Dag gik Handelshuset fallit, og Heims Penge vare tabte.

Kort Tid efter Katastrofen kom en af hans Standsfæller, hans gode Ven Dr. Hufeland, for at bevidne ham sin Deltagelse.

„Ja,“ svarede Heim, „det er mig forøbrigt slet ikke behageligt, at De drager denne Pengehistorie frem igjen, thi jeg har nu, Gud ske Lov, faaet den under Gud.“

„Hvorledes har De baaret Dem ad dermed?“ spurgte Dr. Hufeland forundret.

„Jo, jeg har gjort, som jeg plejer at gjøre, naar jeg ikke selv kan hjælpe mig. Og det kunde jeg ikke her. Jeg kunde slet ikke glemme den ulukkelige Sag; jeg tænkte paa den baade Dag og Nat. Den store, smukke Pengesum, saa møjsommeligt fortjent og nu paa en Gang tabt — det var jo skammeligt! Selv mine stakkels ukyldige Patienter led derunder; thi jeg var bestandig adspredt og kunde ikke samle mine Tanker. Heller ikke i mit Hjem havde jeg nogen Glæde mere; min kjære Hustru, der ellers er saa munter og glad, sad hele Dagen og lod Hovedet hænge, endog saa ved Maaltiderne, hvor Mennesker dog ellers oplive sig efter deres anstrengende Gjerning; vi sad stumme og surmulende overfor hinanden, og vore Børn, der ellers ere fulde af Liv og Lyst, saa' helt forstræmte paa os. Saaledes kunde og maatte det ikke blive ved — det følte jeg godt. De kjære Penge vare nu en Gang borte, men med dem havde vi tillige tabt Livets første Gode: Tilfredsheden. Idet jeg saaledes var ude af Stand til at hjælpe mig selv ud af denne Nød, tog jeg

arme Knyb min Tilflugt til den Almægtige. Jeg ilede op paa mit Sovestue, lukkede Døren i efter mig, faldt ned paa mine Knæ og bad Herren af mit inderste Hjerte, at han dog igjen vilde give mig Kraft og Mod, Glæde og Fred i min Sjæl. Da var det, som om den kjære Gud viste sig for mig og sagde: „Du er en Søn af en fattig Præst, og jeg har velsignet Dig i dit Kald, saa at Du sidder lunt inden Døre. I en Række af Aar har jeg ladet Dig lege med de Penge, som Du nu har tabt. Vær nu ingen tøstet Dreng, Heim, og hold op med din Klynken! Ellers tager jeg ganske anderledes alvorligt fat paa Dig. Jeg har Nøglerne til alle Pengesækker og kan med Lethed give Dig Erstatning for dit Tab. Vær derfor ved godt Mod igjen og giv mig din Haand paa, at Du igjen glad og tilfreds vil leve for dit Kald!“ Dette har jeg nu lovet Herren; Hustru og Børn ere ogsaa igjen muntre og glade; jeg har nu glemt det Hele, har det under Fod og er igjen lykkelig og fornøjet i min Gud. Saa meget formaaer en Bøn, naar den er alvorlig. Men — lad os nu tale om noget Andet!”

51.

„En glad Giver.“

(2. Cor. 9, 7).

Sidste Aaste — saaledes skriver en Missionær i 1893 i et tydsk Søndagsblad — skulde jeg hjælpe en stærkt optagen Landsbypræst i Schweiz, der ikke blot

har et varmt Hjerte for sin Menigheds indre og ydre Fornødenheder, men ogsaa for Guds Riges Udbredelse blandt Hedningerne. Netop i sidstnævnte Henseende kan denne Menighed, der boer i en dyb Dal, kaldes en „Stad paa Bjerget“, som afgiver et bestæmmende og lysende Exempel for andre Menigheder.

Under mit Ophold paa dette Sted skete det, at en fattig, syg og forældreløs Fabrikarbejderste en Dag efter Gudstjenesten kom ind i Præstegaarden, lagde en i Papir indvøbt Pengesum paa Bordet og sagde: „Det er til Missionen.“ Hurtigt vilde hun ile bort igjen, men Præsten holdt hende tilbage og sagde: „Bliv dog og sig Missionæren, hvorfra De har disse mange Penge!“ Da Præsten skulde skynde sig bort i en Embedsforretning, kaldte han mig udenfor Døren og sagde mig, at denne Pige allerede i flere Aar havde bragt ham næsten al sin Fortjeneste som Gave til Missionen, idet hun kun havde anvendt en ringe Del deraf til at skaffe sig Føde og Klæder for, og at han kun havde turdet modtage en Del af disse Pengegaver, medens han, trods Giverindens Protest, havde anbragt en anden Del deraf i en Sparekasse, for at hun kunde have Noget at tære paa, hvis hun i kommende Dage skulde blive stedt i Nød. Han bad mig nu at forhandle med Pigen og saa nærmere Oplysning om de mange Penge, hun denne Gang havde bragt.

Paa mit Spørgsmaal til hende fik jeg at vide, at hendes Forældre vare døde, og at hun netop for to Dage siden havde faaet udbetalt sin Arv efter dem, 220 Francs (c. 160 Kroner). Hele denne Arv vilde hun nu give til Missionen. I Betragtning af hendes Fattigdom og svage Helbred erklærede jeg, at vi ikke turde tage imod alle disse Penge, og at det var hendes Pligt at sørge for, at hun kunde have Noget i Baghaanden, naar Sygdommens og Alderdommens Dage kom. Men det var, som om jeg talte til en Sten. Atter og atter kom hun med den samme Indvending: „Pengene

tilhøre Missionen; jeg vil ikke have en Hvid deraf; mig har Herren hidtil forsynet, og jeg har den fulde og faste Tillid til ham, at han ogsaa fremdeles vil gjøre det." Da jeg tilsidst sagde til hende, at jeg vilde modtage en Del af Pengene, men at Resten af dem vilde Sognepræsten sætte i Sparekassen for hende, erklærede hun, at vi kunde anbringe Pengene paa hvilken Maade, vi vilde, men at de tilhørte Missionen, og at hun Intet som helst vilde have deraf, da hun havde, hvad hun behøvede.

I Begyndelsen ansaa' jeg denne Pige for ikke at være fuldt tilregnelig; men da jeg var bleven overbevist om det Modsatte, maatte jeg ret skamme mig over denne Tanke. Men saaledes er det i vor selvshge, pengegridske Tid — naar Noget „fortærer sit Guds med Skjøger," det kunne vi forstaa; men naar stundom et Menneske af Taknemmelighed og Kjærlighed vil give Herren alt sit Guds, saa tænke vi, at han maa vist være forrykt. — Skal et saadant Exempel paa Uegennyttighed og Offervillighed ikke være os en Spore til ogsaa at gjøre, hvad vi kunne? I den indre og ydre Missions Kasser kommer der alle Slags Penge fra alle Slags Folk; ved Siden af Skærven fra den fattige Enke, der har givet Alt, hvad hun ejer, er der Plads nok ogsaa for Summerne fra de Rige, som yde af deres Overflod. „Enken" — i dette Tilfælde den forældreløse Pige — har bragt sit Offer, og Frelseren har set det — men han sidder endnu ved „Tempelkisten" og venter paa, at Du og jeg skal komme, og naar vi komme, saa ser han, hvad vi lægge i den.

52.

„Bærer hverandres Byrde!“

(Gal. 6, 2).

Da den berømte Stanley i Slutningen af 1874 tiltraadte sin store Opdagelsesrejse gennem „det mørke Fastland“ (Afrika), maatte han forinden leje sig 300 Mand, af hvilke de fleste skulde bruges til at bære den vældige Bagage, som han førte med sig, og som navnlig ved en Rejse i det Indre af Afrika maa blive uhyre stor, fordi det er nødvendigt at medføre en Mængde Sager, Klædningsstoffer, Perler, alle Slags Glitterstads m. m., der gives til de Indfødte som Betaling for Levnetsmidler.

Blandt de Personer, som Stanley saaledes tog i sin Tjeneste, vare ogsaa to sorte Brødre fra Den Sansibar, Uledi og Schumari, den Første 25 Aar, den Anden 16 Aar gammel, begge frigivne Slaver og Muhammedanere. Uledi skulde dog ikke blot være Lastdrager, men tillige være Fører af en Baad, naar Karavanen naaede saa vidt frem, at Rejsen kunde fortsættes tilvands.

Paa Grund af sin Dygtighed og Behændighed, sin Snarraadighed og Uforsærdethed blev Uledi snart en af Stanley's mest betroede Mænd, ja, blev endog Fører af Hovedbaaden „Lady Alice“, som var ført med fra England. Paa den lange og faresfulde Rejse gjorde han ofte Expeditionen uvurderlige Tjenester; altid var han rede, naar der var Fare paa færde, og satte mange Gange sit Liv paa Spil, naar det gjaldt om at redde en Andens.

Hans Heltemod var stort — men med hans Uerlighed stod det mindre godt til.

Paa en Tid, da Varesorraadet var stærkt svundet ind, og Stanley selv maatte indskrænke sig i høj Grad, iagttog han til sin Forsærdelse, at det paa en foruroligende Maade svandt i hans Forraad af Berler. Der maatte være en Tyv i Expeditionen. Rigtigt! En Aften meldte en Dreng, at der var stet et Berletyveri, og at Tyven var — Uledi, Baadsføreren! Stanley var som lynslagen. Strax blev Uledi kaldt frem. Han nægtede at være Tyven — men da man undersøgte hans Sager, fandt man iblandt dem fem Bund af de smukkeste Berler, hvis Værdi var stor nok til at underholde hele Expeditionen i to Dage.

Stanley, som ved slige Lejligheder havde for Skik at lade sine Folk selv fælde Dommen, kaldte nu Mandstabet sammen og lagde den bedrøvelige Sag frem for det. Efter i en kraftig Tale at have betonet, hvor skammeligt et Tyveri netop under de forhaandenbærende trange Aar var, opfordrede han Hovedansføreren for hele Expeditionen, Manda Sera, til først at afgive sin Dom. Denne vilde i Begyndelsen ikke ud med Sproget. Omfider sagde han dog: at dersom det havde været en af de mange dovre og fejge Personer, der aldrig havde indlagt sig nogen Fortjeneste, men ved enhver Lejlighed kun tænkte paa at vogte deres eget Skind, saa vilde han have stemt for, at Forbryderen fik en stor Sten bunden om Halsen og derefter blev kastet i Floden; men da det netop var Uledi, saa vilde han foreslaa, at han fik en god Portion Rottingslag til Stræk og Advarsel for Andre. Denne Dom vandt Bifald hos de tre Fjerdedele af Forsamlingen.

Nu vendte Stanley sig til Baadsmandstabet, der havde staaet under Uledi's særlige Kommando. Den mest ansætte af disse Mænd erklærede: „Mester, dette er et højt vanskeligt Spørgsmaal. Uledi er som vor ældre Broder, og at give vor Stemme for, at han affstraffes, vilde være det Samme som at bede om vor egen Affstraffelse. Men Folkets Fædre have krævet, at

han skal have Rottingslag, og jeg ligner kun en Dreng ved Siden af dem. Nu, Mester — giv ham da en lille Smule Brngl!"

"Og Du, Schumari" — vedblev Stanley — "Du, som er Uledi's Broder, hvilken Straf skal jeg tildele denne Thy, der vilde lade os Alle, ogsaa Dig og mig, sulte ihjel?"

"Alt, dyrebare Mester," lød Svaret, "dine Ord ere som Blø. Skaan ham! Det er sandt, at Uledi har stjålet, og han har gjort stor Uret deri. Han har altid haft Hang til Thyveri, og jeg har ofte skjældt ham ud derfor. Jeg har aldrig stjålet, og jeg er dog kun en Dreng, og Uledi er meget ældre end jeg. Men da Førerne sige, at han skal have Rottingslag, saa beder jeg, Mester: Vær saa god at give mig Halvdelen af Slagene; da jeg véd, at jeg tager dem for Uledi, saa vil jeg ikke mærke Noget til dem."

"Nu, Whywa, Du er hans Fætter, hvad siger Du? Bør vi ikke give Uledi den haardeste Straf for at afskrække Andre fra at stjæle?"

"Vil min Herre tillade en Slave at tale frit ud?" spurgte Whywa.

"Ja, Whywa, sig kun Alt, hvad Du har paa Hjertet."

Den unge Whywa traadte frem, knælede ned, omfavnede Stanley's Fødder og sagde:

"Mesteren er viis. Alt, hvad der sker, skriver han i en Bog. Hver Dag bliver der skrevet Noget. Vi Sorte vide Intet og have heller slet ikke nogen Huskommelse. Hvad vi saa' igaar, er glemt idag. Men vor Mester glemmer Intet. Maaſke vil han, naar han ser i sine Bøger, finde Noget om Uledi: hvad Uledi gjorde paa Tanganika-Søen, hvorledes han reddede Zaidi's Liv paa Randen af Vandfaldet, hvorledes han frelst mange Mænd, hvis Navne jeg ikke mere kan huske, fra at omkomme i Floden, hvorledes han paa Baadene arbejdede mere end tre Mand tilsammen, hvor-

Iedes han var som en Fader for Drengene paa Baaden — og meget Andet endnu. Sammen med Uledi, Mester, ere Drengene paa Baaden gode og beredvillige, uden ham ere de Intet. Uledi er Schumari's Broder og min Fætter. Naar Uledi efter Føernes Forlangende skal straffes, og Schumari siger, at han vil tage Halvdelen af Slagene paa sig, saa giv Wywa den anden Halvdel og lad Uledi gaa fri!"

Dybt rørt over denne Offervillighed erklærede nu Stanley, at han benaadede Schumari og Wywa, og for deres Skyld gav han Uledi fri. Da traadte Uledi frem og sagde: „Mester, det var ikke Uledi, som stjal, men Djævelen, der var trængt ind i hans Hjerte. Uledi vil for Fremtiden være god, og naar han tidligere har tilfredsstillet sin Herre, saa vil han i endnu langt højere Grad stræbe efter at gjøre det i de kommende Tider.“

Og Uledi holdt Ord.

53.

„Fader os ikke blive trætte!“

(Gal. 6, 9).

En forhenværende Munk i Spanien, ved Navn Ramon Monsalvatye, som kom til Erkjendelse af Katholicismens Uholdbarhed og gik over til Protestantismen, har fra sin senere Virksomhed som Bibel-Kolportør fortalt følgende Oplevelse:

Blandt de 600 Spaniere, som jeg besøgte i Montpellier og tilbød Guds Ord, var der en formuende og meget anset Mand, som havde tjent som Officer i Armeen og nu havde truffet sig tilbage i Hvilestand. En Dag kom jeg ind i hans Hus og sagde til ham, at jeg havde taget mig den Frihed at fremstille mig for ham i den Hensigt at tilbyde ham Guds Ord.

„Aa," sagde han, „jeg kender Dig nok; jeg har hørt om Dig. Du er en Person, som ingen Ting duer til!"

„Meget sandt," svarede jeg; „jeg føler det mere og mere. Og denne Bog har lært mig, hvem jeg er, og hvem den Frelser er, som jeg har behov; den har ydet mig en saadan Trøst og Undervisning — —"

Han tillod mig ikke at tale færdig, men gav mig i sin Brede et Spark med Foden og jog mig ud af sit Hus. Jeg gik min Vej; men næste Dag gik jeg igjen til ham. Jeg fik næppe Tid til at sige mit Erinde, før han løftede en Paraply, som han havde i Haanden, i Vejret og gav mig et kraftigt Slag i Hovedet. Jeg gik, kom næste Dag igjen for tredje Gang, men havde lige saa lidt Held med mig som de to første Gange. Jeg besøgte ham derefter fjerde, femte, sjette Gang og gjentog mine Forsøg indtil fjortende Gang; men jeg maa tilstaa, at jeg skjælvede hver Gang, naar jeg gik op ad Trappen, idet jeg ventede at blive overdænget med Grovheder eller endog med Slag. Den sidste Gang blev han aldeles rasende over min Ufortrødenhed og tilføjede mig et saa voldsomt Slag, at jeg faldt til Jorden og bagefter saa' mig nødsaget til at blive flere Dage hjemme i min Stue.

Den første Dag, paa hvilken jeg igjen kunde forlade Bærelset, hørte jeg, at denne mod mig saa fjendtligt stemte Mands Hustru var syg. Da jeg mødte ham paa Gaden, besluttede jeg derfor at tiltale ham.

„Min Herre," sagde jeg, „jeg har hørt en bedrøvelig Nyhed."

„Hvad for en Nyhed?“ spurgte han i en foragtelig Tone.

„At Deres Hustru er meget syg.“

„Hvad kommer det Dig ved?“

„Jo, det vedkommer mig, min Herre, thi jeg ønsker at bede for hende. Vil De ikke modtage denne Bog, Guds Ord, som har givet min Sjæl Fred og vil give ogsaa Dem og Deres Hustru Fred, naar De vil tage det til Hjerte?“

For at blive mig kvit tog han imod Bogen, betalte den og skyndte sig bort.

Fem Dage senere, som jeg sad i min Stue, saa' jeg denne Herre komme hen imod Huset med Testamentet i Haanden. Jeg tænkte, at han kom for at give mig Bogen tilbage igjen og mishandle mig, hvorfor jeg skyndsomst lukkede Døren af. Jeg forholdt mig rolig, og han gik sin Vej. En Time senere saa' jeg ham komme igjen, og snart lagde jeg Mærke til, at han skød en Lap Papir ind under min Dør. Jeg tog den og læste følgende Ord: „Jeg ved vel, at jeg er uværdig til at tale med Dem; men dersom De vil komme til mit Hus, saa ville min Hustru og jeg være glade ved at høre Dem bede for Deres Fjender.“

Jeg tog Billetten med hen til min Ven, Præsten, for at raadføre mig med ham. Han ansaa det for uklogt af mig at vove mig alene hen til Mandens Hus, og jeg tog derfor en troende Skolelærer med mig.

Saa snart Officeren saa' mig, omfavnede han mig og sagde: „Jeg har læst højt for min Hustru af Bogen, og nu beder jeg Dem om Forladelse for den raa Maade, hvorpaa jeg har behandlet Dem. Tilgiv mig!“

Jeg svarede: „Kjære Herre, det er ikke mig, De skal takke, men Gud — lader os bede til ham!“

Da vi havde gjort dette, tog jeg Testamentet og læste et Kapitel, hvilket han hørte med den største Opmærksomhed og Alvor. Ogsaa hans Hustru tog hjertelig imod mig.

Da jeg forlod Huset, sagde Officeren til mig: „Et Ønske har jeg endnu, som De maa love mig at opfylde, og det er: Naar De igjen salbyder denne Bog til et lignende Uhyre som mig, der fjorten Gange viser den fra sig — gaa saa til ham ogsaa den femtende Gang!“

54.

„Det er en Guds Gave.“

(Eph. 2, 8).

Den bekjendte franskt-reformerte Præst Theodor Monod, Broder til den endnu mere bekjendte, forlængst afdøde Adolph Monod, meddeler i sin Bog „Guds Gave“ følgende lille Fortælling, som er fortalt ham af en af hans Venner.

Læreren ved en Søndagsskole vilde en Dag gjøre det begribeligt for Børnene, som han underviste, hvori „Guds Gave“ bestaaer, og hvorledes man kan faa den i Gje. Han trak sit Uhr op af Lommen, gik hen og holdt det frem for et af Børnene og sagde: „Dette Uhr er til Dig.“

Barnet gjorde store Øjne, men rakte ikke sin Haand ud for at tage imod det. Læreren gik til et andet Barn og gjentog sit Tilbud: „Dette Uhr er til Dig;“ men den Lille rørte sig ikke.

Paa denne Maade gik Læreren hele Klassen igjennem og tilbød ethvert Barn Uhret. Nogle saa' forundrede paa ham, andre bleve forlegne, atter andre lo, men ingen af Børnene tog imod Uhret. De ældre Børn,

der slet ikke kunde begribe den hele Sag, have vel sagten tænkt: „Hvorledes kan Læreren sige, at han vil give os sit Uhr? Det er jo ganske sikkert ikke saaledes ment, men hvad mener han da dermed?“ Medens de tænkte saaledes, blev Uhret tilbudt ogsaa dem, men de lode det gaa forbi.

Endelig, da Tilbudet blev gjort en ganske lille Fyr, rakte denne strax Haanden ud og tog imod Uhret. Læreren gav ham Kjæden med, og saaledes kom baade Uhr og Kjæde i Drengens Besiddelse.

Helt sikkert i sin Sag var den Lille dog ikke og spurgte derfor: „Ja men, Hr. Lærer, tilhører det nu ogsaa virkelig mig?“

„Ja vist saa,“ var Svaret, „det tilhører Dig.“

Da Læreren derefter igjen indtog sit Sæde, spurgte de ældste af Børnene: „Skal han da virkelig beholde Uhret?“

„Ja vist saa; jeg har jo sagt, at det tilhører ham.“

„Havde jeg bare vidst det,“ udbrød et af Børnene, „saa havde jeg rigtignok taget imod det!“

„Ja, men har jeg ikke sagt Dig, at det var til Dig?“

„Jo, men jeg troede ikke, at det var Deres Alvor.“

„Desto værre for Dig,“ svarede Læreren; „han, den Lille derhenne, troede det, og nu er Uhret hans.“ —

Det er just ikke min Mening at raade Enhver til, paa denne Maade at ofre sit Uhr, men alligevel mener jeg, at de Benge, som det omtalte Uhr var værd, bleve satte ud til høje Renter. Lektionen var gavnlig for mange af Børnene i hin Søndagsskole, og naar dette lille Træk fortælles her, kan det maaske have den velsignede Følge, at ogsaa mange yngre, ja gamle Menneſker, som paa Grund af deres sneverhjertede Forestillinger og deres Fornuftgrunde i lange Tider have ladet Guds Naadegave gaa forbi, nu ville lade sig bevæge til ganske simpelt at tage imod, hvad Gud tilbyder i Kristus.

Ja, som Du troer, saaledes faaer Du.

55.

„Han døde for os.“

(1 Thessf. 5, 10).

Paa Kirkegaarden i Buffalo (Nordamerika) staaer der et pragtfuldt Marmorkors. Paa Bænten lige overfor det sidder der en gammel Mand med hvidt Haar, hvis Hænder hvile foldede i Skjødets, medens hans Dine stadigt ere fæstede paa Korsjet, og klare Taarer rinde ned ad hans Kinder. Han og mange Andre sidde ofte paa denne Plads med dybt bevægede Hjerter. Og naar Du spørger dem, hvorfor de ere bevægede, pege de paa Marmorpladen, som er anbragt paa Korsjets Soffel. Paa denne staaer der skrevet med forgyldte Bogstaver: „Taknemmelige Passagerer paa „Svalen“ satte Styrmand John Maynard dette Minde. Han døde for os.“

Og naar Du spørger videre, fortælle de Dig med bævende Læber og fugtige Dine Følgende:

„John Maynard var Styrmand paa en Damper, der sejlede fra Detroit til Buffalo, og vi vare Passagerer. Det var en smuk Sommereftermiddag, og hele Skibet var fuldt af Mennesker. Da steg nogen Røg fra neden op paa Dækket, og Kaptajnen raabte: „Simpson, gaa ned og se, hvad det er.“

Manden kom ligbleg tilbage og sagde: „Kaptajn, Skibet brænder,“ og snart lød Rædselsraabet overalt: „Ild ombord! Ild ombord!“

Hele Mandstabet blev nu kaldt op paa Dækket, og Strømme af Vand bleve udgydte over Ilden — men forgjæves. Der fandtes en Mængde Harpir og Tjære i Skibet, og derfor var al Møje spildt. Passagererne styrtede hen til Styrmanden og spurgte:

„Hvor langt ere vi endnu fra Buffalo?“

„Halvanden Mil.“

„Hvor længe varer det, før vi kunne naa dertil?“

„Tre Kvarter med denne Fart.“

„Er der Fare paa Færde?“

„Fare? — Se, hvorledes Røgen bryder frem. Gaa dog for Guds Skyld ud i Forstævnen, om I ville redde Eders Liv!“

Alle styrte hen imod Forstævnen, Passagerer og Mandskab, Mænd, Kvinder og Børn. Men John Maynard stod ved Roret. Ilden brød nu igjennem i brede Flammetunger, og Røgen hævede sig i tætte Skyer. Kaptajnen raabte gjennem sit Talerør: „John Maynard!“

„Her, Hr. Kaptajn!“

„Er De ved Roret?“

„Ja, Hr. Kaptajn!“

„Hvilken Retning?“

„Sydøst til Øst, Hr. Kaptajn!“

„Styr mod Sydøst — lige mod Land!“

Kysten kom nærmere og nærmere, og atter raabte Kaptajnen: „John Maynard!“

Svaret kom svagt: „Her, Hr. Kaptajn!“

„Kan De holde ud fem Minutter endnu, John?“

„Jeg vil forsøge det — med Guds Hjælp.“

Den gamle Mands Haar var affvedet indtil Hovedbunden, hele hans Legeme forbrændt, den højre Haand næsten forfullet. Men med den venstre Haand paa Roret stod han som en Klippe i Ild og Røg og førte Skibet til Land. Alle bleve reddede, Mænd, Kvinder og Børn; kun han selv sank ned paa Kysten, og Manden forlod det forbrændte Hylster — han døde for os. Vi stode omkring Liget med dyb Smerte i Hjertet, og Alles Dine vare fulde af Taknemmelighedstaarer. Her have vi begravet ham. Hele Mandskabet, alle Passagerer, næsten hele Byen fulgte hans Baare; og da Kysten sænkedes ned i Graven, hørtes der rundt

omkring en lydelig Hullen. Mindestenen have vi Passagerer sat ham — den vil forgaa og smuldre hen. Men hans Minde lever i vore Hjerter — o, vi ville aldrig glemme ham, thi han døde for os." —

Kjære Læser, se mod Golgatha, hvor de tre Kors staa, af hvilke det midterste bærer den Smertens Mand, om hvem Profeten vidner: „Visseelig, han har taget vore Sygdomme paa sig og baaret vore Smerter; han er saaret for vore Overtrædelser og knust for vore Misgjerninger; Straffen er lagt paa ham, at vi skulle have Fred, og vi have faaet Lægedom ved hans Saar.“ Hans Thukommelse leve i vore Hjerter, lader os aldrig glemme ham, thi — han døde for os!

56.

„Herren er trofast.“

(2. Thess. 3, 3).

I en tidligere Fortælling (Nr. 24) have vi efter Bogen „C. H. Spurgeons Liv og Gjerning“ meddelt et Træk af den engelske Præst James Spurgeons Liv, saaledes som det er fortalt af hans Sønnesøn, den berømte Baptistpræst. Her ville vi — efter samme kilde — fortælle endnu en Historie om den gamle Mand, der i lige høj Grad viser hans Tillid til det guddommelige Forsyn og Guds Trofasthed imod ham, naar han var i Nød.

Hans store Familie og ringe Indtægt som Præst gjorde det vanskeligt for ham at komme ud af det;

men han elskede sin Herre og sit Arbejde og vilde under ingen Omstændigheder opgive sit Embede for en mere indbringende Stilling andensteds. Han prøvede da paa at hjælpe paa sine Indtægter ved at dyrke nogle faa Acres Land og holde en Ko, der forsynede Familien med Mælk. En Dag, da han gik ud for at se til Koen, fandt han den liggende død paa Marken.

„O, James,“ sagde Fru Spurgeon til sin Mand, da han bragte hende dette Budskab, „hvorledes vil Gud nu sørge for de stakkels Børn? Hvor skulde vi nu faa Mælk fra?“

„Mo'er,“ svarede han, „Gud har sagt, at han vil sørge for os, og jeg troer, at han kunde sende os 50 Køer, dersom det behagede ham.“

Den selvsamme Dag, da dette gik for sig i det affides Stambourne, vare en Del Herrer, hvoraf flere kjendte Præsten i Stambourne, samlede i London for at uddеле en Understøttelse til fattige Præster. Gamle Spurgeon havde aldrig været blandt Ansøgerne; han foretrak ved streng Økonomi og ved Arbejde paa sin Jord at slaa sig igjennem uden at henvende sig til Andre. Da man nu havde uddelt Penge til alle dem, der havde bedet om Hjælp, var der endnu 5 Pund Sterling (ca. 90 Kr.) tilbage. Hvad skulde man gjøre ved dem?

„Nede i Stambourne i Essex“ — sagde En — „er der en Pastor Spurgeon, en fattig Mand, der trænger til Hjælp.“

„Na, ham kjender jeg,“ sagde en Anden, „det er en prægtig Mand; jeg vil lægge 5 Pund Sterling til.“

„Jeg vil ogsaa gjerne give 5 Pund,“ sagde en Tredie, „hvis der er Nogen, der vil lægge endnu 5 Pund til, saa vi kunne gjøre det Hele til 20 Pund.“

Den næste Morgen fik Spurgeon et Brev, som der skulde betales 9 Pence for. Den gamle Fru Spurgeon knurrede over at skulde give 9 Pence for et Brev; men da det blev aabnet, fandt man, at det indeholdt 20 Pund

Sterling (ca. 360 Kroner). Da den gamle Præst saa' Bengene, sagde han til sin Hustru: „Der ser Du det — Du, som ikke kunde tiltro Herren, at han vilde give os en Ro igjen!“

Da hans Sønnesøn, C. H. Spurgeon, en Gang ved et Møde fortalte denne Historie, bemærkede han: „Jeg tænker paa min gamle Bedstefader, og hvad han plejede at sige. Hvis han var her i Aften — jeg er glad over, at han ikke er her, fordi han er i Himmelen, og det er et meget bedre Sted for ham — men hvis han kunde komme ned fra Himmelen, og han kunde tale, som han plejede at gjøre her paa Jorden, vilde han sige: „O, min Dreng, jeg har fundet, at vor Gud er sandelig en trofast Gud.““

57.

„En god Jesu Christi Tjener.“

(1. Tim. 4, 6).

I Sommeren 1864 — saaledes fortalte i 1895 en Indsender i et kristeligt Søndagsblad — gif jeg ombord paa et af de mange Skibe, som fare frem og tilbage mellem Nordamerika og Liverpool, for efter et længere Ophold i den nye Verden igjen at vende tilbage til det gamle Hjem. Jeg havde ikke været ret mange Timer ombord, før jeg var klar over, at hverken Kaptajnen eller mine Medrejsende vilde kunne være Noget for mig med Hensyn til at bestyrke og fremhjælpe min Tro, som netop dengang var i sin første

Vorden, og saaledes saa' jeg da i denne Henseende en meget ubehagelig Rejse imøde. Med Anger tænkte jeg paa, at jeg ikke nær ivrigt nok havde benyttet Ordets Prædiken, den hellige Nadvære og Samfundet med andre Troende, disse Midler til Troens Fremvæxt, som jeg hidtil havde haft saa rigelig Udgang til, men som jeg her saa fuldstændigt maatte savne.

Da hørte jeg (det kunde vel være den anden eller tredie Dag efter vor Udgang fra Amerika), hvorledes Kaptajnen spottede over Opvarteren, en allerede ældre Neger, fordi han var saa „forhippet“ paa at bede og synge, og truede ham med at lade en Klokke ophænge over Indgangen til hans Kahyt som Tegn paa, at der her var en Kirke. Medens nu Passagererne spottede med, trængte der sig ind i min Sjæl en Straale af glædeligt Haab om, at der dog var ét Menneske ombord, med hvem jeg kunde tale om aandelige Ting. Den Sagtmodighed og venlige Opmærksomhed, hvormed den sorte Opvarter betjente Alle, navnlig de Rejsende, havde jeg ganske vist allerede lagt Mærke til, men at jeg skulde finde en christen Broder i en Mand, hvis Stand og Rald i endnu højere Grad end en Hotel-opvarter paa Landjorden plejer at være til Skade for det indre Liv, det havde jeg ikke drømt om.

Jeg skyndte mig nu hurtigst muligt at give mig tilkjende for ham som en Rejsesælle paa den store Evighedsrejse og oplevede fra det Øjeblik af mange velsignede Timer i det lille Lukas, som den spottende Kaptajn vilde pryde med en Klokke, idet jeg modtog mangan en Belæring for mit Christenliv af denne kjære Mand, der var langt dybere rodfæstet i Troen og langt rigere paa Erfaring end jeg.

Dog ikke blot i denne ensomme Krog af Skibet helligede den kjære Negerbroder sig til mig, men som en Moder vaagede han alle vegne og til enhver Time paa Dagen over mig, idet han med christelig Visdom og Langmodighed formanede eller advarede eller irette-

fatte mig. Jeg var, som allerede sagt, dengang endnu en meget ung Begynder i Christendommen og vilde ofte give efter for Fristelsen til at fornægte min Herre overfor hans spottende Tjender; men fra den Stund af, da jeg havde lært Negeren at kjende, turde jeg aldrig tie stille til mine Rejsesællers vantro Otringer, aldrig lade være at udtale min Misbilligelse af deres Ord — ellers gav min trofaste Vejleder mig strax et opmuntrende Ord, som gav mig Mod dertil. Jeg ser ham endnu, hvorledes han, naar han vartede op ved Bordet, saa' paa mig med et Blik fuldt af Medlidenhed og Sorg, hver Gang jeg vilde stamme mig ved min Herre og hans Ord. Saa snart det lod sig gjøre, tog han mig derpaa affides og sagde: „O Masja, paa denne Maade faaer De aldrig Fred! Masja, man finder ingen Fred, saalænge man stammer sig ved sin Jesus.“ Men hans irettesættende Bemærkninger vare altid saa skaansomme, saa høflige og hjertelige, at man ikke kunde beklage sig over dem.

Det var dog ingenlunde mig alene, der saaledes var Gjenstand for Sjælesorg fra hans Side. Ogsaa for Kaptajnen, Passagererne og hver Enkelt af Mandstabet pegede han fra Tid til anden paa den Vej, som fører til Livet. Hans frimodige Bekjendelse af Sandheden og det kjærlige Hjerte, som derigjennem lagde sig for Dagen, berøvede fuldstændigt hans Formaninger den saarende Braad, som de maaske vilde have haft i en Andens Mund, og da ogsaa hans hele Færd stemmede overens med hans Ord, saa var Enhver tvungen til i alt Fald at respektere ham.

Jeg, der havde saa megen Velsignelse af Omgangen med ham, sluttede mig med stedse varmere Kjærlighed til ham. Ofte tænkte jeg paa, hvor svært det dog maatte være for ham at bevare sin Christentro: Dag ud og Dag ind maatte han omgaaes med vantro og ligegyldige Menneſter, med raa og ryggesløse Matroser, med en Kaptajn, der gjorde sig en Glæde af

offentlig at forhaane den gamle Skibsovparter og hans Fromhed, og saa godt som aldrig kunde han saa Lejlighed til at overvære en Gudstjeneste i Herrens Hus. Jeg spurgte ham derfor en Gang, hvorledes han dog var kommen til denne Bestilling.

Da svarede han: „Jeg ved det ikke selv, men Gud har kaldet mig til den.“

„Saa, men jeg undrer mig over,“ bemærkede jeg, „at De bliver i den; De kunde dog vist lettere tjene Gud i ethvert andet Kald.“

Da sagde han med et Smil: „Gjætter De det ikke, kjære Massø? Ser De: paa hver Rejse har jeg en ny Menighed; hver Gang kan jeg prædike Evangeliet for nye Mennesker.“

Nu forstod jeg, hvorfor min sorte Ven stadig vedblev at være Opvarter paa det samme Skib. Snart derefter maatte jeg skilles fra ham, men hans Iver for at forkynde sin Herres Pris og bane Vej for Fredens Evangelium har i de mange Aar, jeg siden hin Tid har levet, altid staaet for mig som et opmuntrende Forbillede.

58.

„En Rod til alt Ondt.“

(1. Tim. 6, 10).

I de Efterretninger, som „Bymissionen“ i Berlin udgiver om sin Virksomhed, meddelte for et Par Aar siden en af denne Missions Arbejdere en Erfaring, som paa en rystende Maade giver Vidnessbyrd om,

hvilken dæmonisk Magt dog Gjerrigheden er, og hvor vidt den kan føre sine ulukkelige Slaver.

En 84aarig Kone gik sit Endeligt imøde. Hun havde havt tre Mænd, og fra det andet Egtteskab stammede en betydelig Formue, der ved Konens eksempel-løse Gjerrighed vistnok var voget til mere end det Dobbelte. At tænke paa Ordet i den hellige Skrift: „Falder Rigdom Eder til, da sætter ikke Hjertet dertil!“ (Psalme 62, 11), faldt hende saa meget mindre ind, som hun ved sin umættelige Higen og Tagen efter Mammon var bleven ganske fremmed for Guds Ord og Kirken. Hjertet var under alt dette blevet saa koldt, at hun uden Spor af Medlidenhed indtil sin høje Alderdom kunde udplyndre og udsuge de stakkels Menneſter, som vare komne i hendes Kløer, for at se sin Pengeafgud voxe mere og mere op til et Ræmpe-uhyre og have sin eneste Fryd og Glæde i ham. Ja, som en Sten var den stakkels Kones Hjerte blevet; den fattige Syerske, der paa Grund af den lave Løn havde maattet anstrænge sig over al Maade og derved havde paadraget sig Tæring, kunde hun med koldt Blod fratage Symaskinen, naar den stakkels Pige ikke mere kunde betale Lejen af den til den bestemte Tid.

Hvem vilde holde det for muligt, at en saadan Iſfigur endnu havde Taarekilder i sine Øjne? Og dog var der det, der kunde bringe Taarerne til at flyde i formelige Strømme ned over hendes kolde Ansigt. Dette Særſyn viste sig nemlig, naar hun en Gang imellem ikke kunde slippe for at rykke ud med et lille Pengestykke. Da kunde hun græde og jamre hele Dagen, og Ingen var i Stand til at trøste hende over Tabet. At saa blot en eneste Dre reven løs fra hendes Hjerte til Fordel for Guds Rige var en umulig Ting.

Da jeg en Gang gjorde Forsøg paa at komme hende nær, iagttog hun først min Skikkelse gennem den aflaaſede Dørs Nøglehul, og da hun formodentlig derved har faaet Indtryk af, at jeg ikke var nogen

Gavthv, indlod hun sig saa vidt med mig, at hun aabnede Døren paa Klem (dog uden Fare for, at jeg skulde presse den op, da Sikkerhedstjæden var hængt for) og spurgte mig, hvad jeg ønskede. Saa snart hun imidlertid hørte, at jeg vilde besøge hende i min Egen- skab af Arbejder for Guds Rige, smækkede hun Døren i uden at sige et Ord, som om hun havde staaet Ansigt til Ansigt med Pesten. Det havde været mit alvorlige Forsæt at forsøge paa at aabne den stakkels Kones Dje, saa at hun kunde komme til at se sin skrækelige Gjerrighed.

Da omsider den frygtelige „Rædslernes Konge“ nærmede sig hende og gjorde hende det klart, at hun skulde dø og forlade sit Mammon, blev hun greben af en navnløs Angst, ikke fordi hendes arme Sjæl nu skulde stedes for sin Dommer, men kun fordi hun skulde overlade sin Pengeafgud til Andre. I denne Angst strakte hun sine Knokkelhænder ud imod et Skab og forlangte, at hendes Børn af de tre Ægtefæber skulde helde den der opbevarede kontante Beholdning af Guld og Sølv ud paa hendes Dødsfeng. Men netop ved Børnene og paa dem skulde nu i hendes Dødsstund den Forbandelse, som hvilede over hendes Gjerrighed og Mammonstrældom, blive aabenbar i sin hele Grusuldhed. Datteren af andet Ægtefæb, fra hvilket den store Formue væsentligt stammede, opfyldte Moderens Begjæring. Medens nu denne, kæmpende med Døden, frampagtigt greb omkring Pengefyngen, dræbte Satan i de tre Børns Hjerter ethvert Spor af menneskelige Følelser og Hensyn. Pengebegjærligheden vaagnede i dem og brød frem med ustyrlig Vælde. Idet hver især var fuld af Angst for at komme tilkort, styrtede de sig alle tre samtidigt over det blinkende Guld. Datteren af andet Ægtefæb gjorde Fordring paa Livens Part. Den fattige Søn af første Ægtefæb mente imidlertid at være berettiget til at arve lige med Halvsøsteren efter den fælles Moder og stræbede

dygtigt til sig; og Datteren af tredie Egtestab udstødte et Hyl af Raseri, da hun saa', at kun den ringeste Del blev tilbage til hende. Intet Blik paa den døende Moder, ingen Tanke paa hendes stakkels Sjæl, end ikke Tanken om den frygtelige Skam, som faldt paa dem ved den Scene, som de opførte ved Moderens Dødsleje, kunde holde dem tilbage fra deres sørgelige Afsærd. De faldt over hinanden og sloge hinanden med Næverne, medens Moderens gjerrige Sjæl flygtede ud af sit hentørrede Hylster og maatte træde frem for den retfærdige Guds Domstol. I deres vanvittige Færd havde de næppe agtet paa Moderens Død. Det gjaldt om at gjøre sig til Herre ogsaa over den sidste Stump Bytte, som endnu var tilbage: tre Ringe rede de af den Afsdødes Fingre og sloges paany om Besiddelsen af dem.

Paa dette rystende Drama fulgte et ejendommeligt Efterspil. Sønnen af første Egtestab, der mente sig højlig forurettet, udpønsede en Hævn over de tvende Søskende saa vel som over den døde Moder. Trods den Bestemmelse i Moderens Testament, at ingen Præst maatte fungere ved hendes Begravelse, gik han til en Præst, fortalte ham den hele Historie, idet han naturligvis med Hensyn til sin egen Person stak Præsten en Mængde Blaar i Djinene, og bestilte ham til at forrette Begravelsen. Efter Alt, hvad der var gaaet forud, kunde man have ventet, at der nu ogsaa paa Kirkegaarden vilde blive opført et lignende Skuespil, som det ved Konens Dødsleje. Ved Guds Førelse skete det dog ikke, saa at Præsten fik Lejlighed til at tale Guds Ord i dets hele, fulde Alvor til disse stakkels Menneſter.

„Troens fulde Forvisning.“

(Hebr. 10, 22).

Under den saakaldte „Krimkrig“, som i Aarene 1853—56 førtes imellem Rusland paa den ene Side og Tyrkiet med dets Forbundsfæller, England, Frankrig og Sardinien paa den anden Side, havde Russerne oprettet et stort Hospital i Badschi-Seraï, en lille By Nord for Sebastopol paa Halvøen Krim, hvor deres Syge og Saarede bleve plejede. I dette Hospital virkede ikke blot russiske „Søstre“, men ogsaa protestantiske Diaconisser. En Dag bemærkede en af disse sidste blandt de nye indbragte Dsre en Døende, hvis Ansigt havde et i høj Grad lidende Udtryk. Flere Gange forsøgte hun at faa ham til at udtale sig, men forgæves; stiv og ubevægelig blev han liggende paa sit Leje. Efter nogle Dages Forløb brød han dog pludseligt sin Tausshed, idet han sth og undseligt bad Søsteren om dog at give ham Svar paa et Spørgsmaal, som pinte ham.

„Og hvad er det for et Spørgsmaal?“ spurgte hun venligt, idet hun følte sig lykkelig ved endelig at kunne være ham til Tjeneste.

„Kan et Menneske,“ spurgte han, „blive fuldt vis paa, at Gud har forladt ham alle hans Synder?“

Søsteren forfærdedes. Dette Spørgsmaal havde hun endnu aldrig forelagt sig selv, og nu vidste hun ikke, hvorledes hun skulde svare denne Døende, der saa' paa hende med et Ansigt, hvis Udtryk vidnede om stor Angst. Hun følte, at hun ikke turde gaa af Vejen for dette Spørgsmaal, men at hun maatte træde den for-

pinte Sjæl imøde med Guds eget Ord. Hun traf sig derfor tilbage paa sit Værelse, tog sin Bibel frem, søgte efter det ønskede Svar — og fandt det uden Møje; ja, Svaret forekom hende at staa skrevet paa hvert Blad i Bibelen. Der stod det jo med rene og klare Ord: „Jeg skriver til Eder, mine Børn, thi Eders Synder ere Eder forladne formedelt hans Navn“ (1. Joh. 2, 12). — „Dersom vi bekjende vore Synder, er han trofast og retfærdig, at han forlader os Synderne og renser os fra al Uretfærdighed“ (1. Joh. 1, 9). — „I hvem (Jesus Christus) vi have Forløsning formedelt hans Blod, Syndernes Forladelse“ (Eph. 1, 7). — „Af Naade ere I frelst formedelt Troen, og det ikke af Eder, det er en Guds Gave“ (Eph. 2, 8). — „Gud har tilgivet Eder i Kristus“ (Eph. 4, 32) o. s. v.

„Det er dog forunderligt,“ tænkte hun, „at jeg endnu aldrig har bemærket alt dette! Jeg haabede, at Gud en Gang i Fremtiden vilde tilgive mig og frelse mig, men jeg vilde have regnet det for Hovmod at sige, at jeg allerede var frelst.“

Og uden at hun behøvede at anstille yderligere Undersøgelser, randt der hende nu en Mængde Exempler fra den hellige Skrift i Hu. Jesus havde sagt til den Bærbudne: „Søn, vær frimodig, dine Synder ere Dig forladne“ (Matth. 9, 2). Synderinden, som græd ved Jesu Fødder, hørte Frelseren sige: „Dine Synder ere forladne, gik bort med Fred!“ (Luk. 7, 48. 50). Røveren, der var korsfæstet ved Siden af Jesus, modtog af ham dette Tilsagn: „Sandelig siger jeg Dig: idag skal Du være med mig i Paradis“ (Luk. 23, 43).

„Alle disse,“ sagde Diakonissen til sig selv, „have dog haft Visshed om deres Synders Forladelse, ellers vilde de jo have været ligesom vantro.“

Idet alle disse Billeder fra Bibelen stege op i hendes Erindring, undrede hun sig over, at hun hidtil kun saa lidet havde forstaaet Guds Ord, og en salig

Vished om, at ogsaa hun selv havde Forladelse for sine Synder, gennemstrømmede hendes Hjerte. Lykkelig over den nye gjorte Opdagelse og mægtigt styrket i sin egen Tro, vendte hun tilbage til den Døendes Beje for at fortælle ham hine Exempler og meddele ham hine bestemte Udsagn i Guds Ord. Medens hun talede, forklarede den Syges Ansigtstræk. Han havde nu Svaret paa det Spørgsmaal, som havde fyldt hans Hjerte med saa stor Angst. Han tilegnede sig Forjættelserne i Tro og overgav sig med fuld Fortrøstning til ham, der ved sit Blod havde renset ogsaa ham fra al hans Synd.

I en og samme Time vare to Sjæle trængte igjennem fra Nat til Dag, den Ene for snart at indgaa til den evige Hvile, den Anden for endnu en Tidlang i sin fulde Livskraft at arbejde paa at meddele Andre den Betsignelse, som hun selv havde modtaget.

60.

„Han frngtede ikke for Kongens Vrede.“

(Hebr. 11. 27).

Preusserkongen Frederik den Store, der regerede fra 1740—1786, var, som bekjendt, en Fjende af levende Christendom og udstøtte ikke saa sjældent, naar Lejlighed gaves, sin Spot over dens Bekjendere, hvorfor det vel med Rimelighed tør antages, at det i Regelen har staaet daarligt til med Bekjendelsen af Sandheden ved denne Konges Hof. Smidlertid fandtes der dog én

Mand, som turde sige Kongen Sandheden lige i Dine, og som ved adskillige Lejligheder afslagde Vidnesbyrd om, at han havde „erhvervet sig stor Frimodighed i Troen paa Christus Jesus“ (1. Tim. 3, 13). Denne Mand var Hofpræsten Frederik Gottfr. Sack. Et Exempel paa hans frygtløse Vidnesbyrd overfor Kongen skal fortælles i det Følgende.

En Prins, ved Navn Ferdinand, skulde en Gang have en Søn døbt, og Frederik den Store skulde være Fadder. Daaben skulde finde Sted i Prinsens Bolig, og Sack var kaldet til at udføre den hellige Handling.

Alt var rede til Daabshandlingen, da Kongen traadte ind. Han gik strax hen til Sack, fæstede sit Ørnøjeblik paa ham og sagde: „Nu kan han begynde, men han maa gjøre det kort!“

Sack holdt nu en Daabstale, som var kort, men som alligevel var Frederik for lang. Han blev utaalmodig, agtede ikke mere paa, hvad Sack sagde, men begyndte en temmelig højroftet Samtale med Prinsen, som stod ved Siden af ham.

Sack fæstede et alvorligt, men roligt Blik paa Kongen, og da Kongen ikke lagde Mærke dertil, men fortsatte Samtalen — tav han stille. Forfærdede vendte alle de Tilstedeværende deres Blikke paa Sack, idet de frygtede for, at han pludselig var bleven syg. Ogsaa Kongen vendte sig nu om, saa' paa Sack og spurgte: „Fejler han Noget?“

„Nej, Deres Majestæt,“ svarede Sack rolig og fast, „jeg befinder mig fuldstændig vel.“

„Hvorfor holder han da op med at tale?“ spurgte Kongen rast.

„Naar Deres Majestæt taler,“ svarede den modige Præst, „saa er det Tjenerens og Undersaattens Pligt at tie.“

Frederik følte det Tilrettevisende i disse Hofpræstens Ord og sagde: „Hold han nu bare op med at brumme og se til at saa en Ende paa Sagen!“

Sack begyndte nu roligt og værdigt sin Daabstale forfra og holdt den, uden en eneste Gang at blive afbrudt af Kongen. Derefter skulde Daabshandlingen finde Sted, og Barnet blev lagt i Frederik den Stores Arme for at holdes over Daaben af ham. Men idet Kongen traadte frem for den i Salen opstillede Døbefont med Barnet, var han saa voldsom og uforsigtig i sine Bevægelser, at Frrynserne paa Barnets langt nedhængende Dragt kom i Berøring med et af de tændte Lys og begyndte at brænde i Lys Lue. Barnet tog dog ingen Skade, da nogle Hofdamer øjeblikkeligt ilede til og slukkede Ilden.

Efter at Højtideligheden var sluttet, vilde Kongen give den dristige Præst et „Tak for sidst,“ traadte derfor rask ind paa Livet af ham, saa' med sine store Djne gjennemborende paa ham — aabenbart for at gjøre ham bange — og sagde: „Ser han! Han har døbt med Vand, men jeg har døbt med Ild,“ idet han med disse Ord hentydede til det Sted i Guds Ord, hvor det hedder: „Jeg døber Eder vel med Vand til Omvendelse, men den, som kommer efter mig, er stærkere end jeg, hvis Sko jeg ikke er værdig at bære; han skal døbe Eder med den Hellig Aand og Ild“ (Matth. 3, 11).

Sack stod fast og mandig overfor den vældige Konge, saa' ham roligt ind i Øjet og sagde: „Ja, Deres Majestæt, men ikke med den Hellig Aands Ild!“

Frederik den Store vendte sig bescæmmet om og havde ikke et Ord mere at sige.

61.

„Broderkjærligheden blive ved!“

(Hebr. 13, 1).

Frederik den Store var, som Enhver véd, en rigtig Krigsmand, og hans Underofficer Thomas var det ikke mindre — hvad maaske ikke Enhver véd. Denne fælles Egenstabs gjorde, at de to Mænd, trods den uhyre Rangsforstjæl, følte sig tiltrukne af hinanden, og at Underofficeren kunde glæde sig ved at staa i særegen Gunst hos Kongen. Thomas exercerede sine Rekrutter, saa det havde Skik, og saa det var en Lyst for „gamle Frits“ at se derpaa. Venstabet imellem de To gik saa vidt, at Kongen endog en Dag forhørte sig om sin Underofficers Fødested samt om, hvorledes hans Forældre vare stillede, og hvilket Kirkesamfund han selv tilhørte.

„Jeg hører til de mæhriske Brødres (Herrnhuternes) Menighed,“ svarede Underofficeren paa det sidste Spørgsmaal, „og besøger deres Forsamling i Vilhelmsgade.“

„For mig gjerne,“ sagde Kongen. „Glem kun ikke derover din Pligt overfor mine Soldater, saa blive vi To ved at være gode Venner!“

Fra nu af var det Kongens sædvanlige Hilsen, naar han fik Dje paa denne sin Underofficer: „Naa, Thomas, hvordan gaaer det? Besøger Du endnu flittigt Vilhelmsgade?“ Kongen glemte aldrig sin Ven, holdt stadigt Dje med ham og forsømte aldrig, naar der havde været Parade, at forhøre sig om ham hos Regimentskommandøren.

„Thomas skal forfremmes til Officer,“ sagde den gamle Herre en Gang til hans Oberst, „saa snart en Plads bliver ledig.“

Den godmodige Oberst meddelte Thomas denne hans Konges naadige Hensigt med ham, idet han mente, at dette vilde anspore og opmuntre ham til, ogsaa fremdeles villig og tro at opfylde sine Pligter for ikke at forspilde Kongens Gunst.

Og Thomas lod det ikke være sagt forgjæves; han var og blev Soldat med Liv og Sjæl, og en dygtigere Underofficer end ham kunde den preussiske Armé ikke opvise.

Men med Besøget i Vilhelmsgade var det helt forbi, efterat han havde faaet at vide, hvad der forestod ham. Hvad enten Grunden nu var, at de to Ting „mæhrst Broder“ og „vordende preussisk Officer“ ikke kunde rime sammen i hans Hjerne, eller at han haabede at vinde sin Konges særegne Gunst derved — nok sagt: han blev borte fra Vilhelmsgade.

„Mit Hjerte er hos mine Brødre,“ sagde han til Præsten, da han meldte sig ud af Samfundet, „men jeg frygter for at falde i Unaade hos min Konge, dersom jeg vedbliver at besøge deres Forsamlinger.“ — Præsten rystede paa Hovedet og udtalte sin Frygt for, at det bedrageriske Hjerte spillede Thomas et Puds; men denne gik sin Vej og kom ikke mere i Forsamlingen.

Efter nogen Tids Forløb mødte Kongen igjen Underofficeren og rettede som sædvanligt sit venlige Spørgsmaal til ham: „Naa, Thomas, hvordan gaaer det? Og hvorledes befinde dine Venner i Vilhelmsgade sig?“

„Deres Majestæt tilgive mig — jeg ved det ikke,“ var Svaret.

„Ved det ikke? ved det ikke?“ udbrød Kongen. „Er Du da raget uklar med dem?“

„Nej,“ svarede Thomas, „men jeg finder det ikke nødvendigt at gaa derhen saa ofte, som tidligere.“

„Saa er Du altsaa dog ikke saa stor en Sværmer, som jeg troede,“ bemærkede Kongen. Og med det samme skød han Underlæben noget højere i Vejret end sædvanligt, gjorde et Par korte, betydningsfulde Nix med Hovedet — og gik pludseligt sin Vej.

Kort Tid derefter blev en Officerspost ledig. I denne Anledning gjorde Obersten Forespørgsel hos Kongen, om Thomas nu skulde forfremmes og have Pladsen. „Nej, nej,“ skrev Kongen tilbage, „han skal ikke have den, thi han besøger ikke mere Vilhelmsgade saa ofte, som tidligere.“

Forundret opsogte Obersten Underofficeren, der nu troede at skulle modtage Melding om sin Forfremmelse, men i Stedet derfor kun fik Meddelelse om Kongens Ytring, som Obersten ikke formaaede at udthde. Men Thomas formaaede det; han forstod, at den „gamle Frits“ havde villet give ham en Lektion over den Text: „Hvo som ikke forbliver tro mod sin Gud, vil heller ikke blive tro mod sin Konge.“

Og Thomas tog imod Lektionen. Med et dybt ydmyget Hjerte begyndte han igjen at søge Forsamlingerne i Vilhelmsgade — det fik saa gaa med hans Konges Gunst, som det vilde. Om han senere er bleven Officer eller alle sine Levedage er vedbleven at være Underofficer, er for saa vidt ligegyldigt, naar han bare histoppe er kommen i Rang med Kaptain (Hovedsmand) Kornelius!

„Kaster al Eders Sorg paa ham!“

(1. Pet. 5, 7).

Deres Sjæles evige Frelse ere alle troende Christne enige om at overlade til Herren, fuldt forvissede om, at han alene kan fuldsøre dette Værk, og at han ogsaa vil gjøre det. Det timelige Livs Ansliggender betragte derimod mange af dem som Noget, Herren ikke befatter sig med; de forsøge derfor at bære dem paa deres egne Skuldre. Hvor lykkeligt imidlertid et Menneske bliver, naar det faaer Djnene opladte til at se, at et Guds Barn har Lov til at kaste ogsaa al sin timelige Sorg paa Herren, derom fortæller en Forfatter, der skjuler sig bag Bogstaverne H. W. S., i en lille Bog, der bærer Titlen: „Fra Tro og Liv“, saaledes:

„Jeg kjendte en Gang en Dame, der maatte bære paa en meget tung, timelig Byrde, som berøvede hende baade Søvn og Appetit, saa at der var Fare for, at den fuldstændigt vilde nedbryde hendes Helbred. En Dag, da hendes Byrde forekom hende endnu tungere end ellers, fik hun tilfældigt fat paa en lille Traktat, der førte Titlen: „Hannes Tro“. Tiltrukken af Overskriften, begyndte hun at læse det lille Skrift, uden at ane, at det skulde frembringe en hel Omvæltning i hendes hele Erfaring.

Historien handlede om en fattig Kone, som triumferende var bleven baaret igjennem et paa Trængsler usædvanlig rigt Liv. Denne Kone fortalte en Gang en Ven, der besøgte hende, sit Livs Historie, og da hun var færdig, udbrød Vennen deltagende: „O Hanne, jeg begriber ikke, hvorledes Du kunde bære saa megen Nød!“

„Jeg har den slet ikke,“ var det raske Svar, „Herren har den for mig.“

„Ja,“ sagde Vennen, „det er den rette Vej. Vi maa bringe vore Sorger frem for Herren.“

„Vist saa,“ svarede Hanne, „men vi maa gjøre mere endnu: vi maa lade dem blive der. De fleste Menneſter“ — fortsatte hun — „bringe nemlig nok deres Byrder til ham, men de tage dem med sig tilbage igjen og ere saa akkurat lige saa plagede og uhyggelige, som de vare i Forvejen; men jeg bærer mine hen til Herren og lader dem blive hos ham og kommer saa tilbage og glemmer dem. Sker det saa, at de vende tilbage til mig, saa bærer jeg dem endnu en Gang til Herren, og dette bliver jeg ved at gjøre Gang efter Gang, indtil jeg tilſidſt virkelig glemmer, at jeg har Sorger, og er fuldkommen rolig.“ — —

Dette var Indholdet af den lille Traktat. Den Fremgangsmaade, hvorom der deri fortaltes, gjorde et dybt Indtryk paa min Veninde, og hun besluttede at gaa hen og gjøre ligesaa. Sit Livs ydre Forhold kunde hun ikke ændre; men hun bragte dem til Herren, overgav dem til hans Styrelse i Tro paa, at han virkelig overtog Styrelsen af dem, og overlod ham alt Ansvar, al Møje og Bekymring. Hver Gang de vendte tilbage og igjen vilde hvile paa hende, bar hun dem paany til Herren, og Resultatet var, at hendes ydre Forhold vel vedbleve at være de samme, men at hun bevarede fuld Fred i sin Sjæl midt i al sin timelige Nød. Hun følte, at hun havde opdaget en salig Hemmelighed, og fra den Tid af forsøgte hun aldrig mere selv at bære en eneste af sine Byrder eller selv at styre Nogetsomhelst.“

„Tro indtil Døden.“

(Aabenb. 2, 10).

I en christelig Kalender fortalte den berømte Professor G. H. Schubert for mange Aar siden om et Besøg, som en forlængst afdød Biskop af London, Porteus, saa Dage før sin Død i Januar 1811 af lagde hos den daværende Prins af Wales, den senere Kong Georg den Fjerde. Denne Fortælling, der tillige skulde være et Indlæg til Forsvar for Søndagen, kan maaske fortjene at drages frem paany i en Tid som den nuværende, hvor Banhelligelsen af Herrens Dag har taget saa sørgelig Overhaand ogsaa blandt dem, der dog ville kaldes Christne.

Prinsregenten havde til Hensigt at afholde en stor Soldaterrevue og havde berammet denne til en Søndag. Biskoppen laa dengang allerede paa sit Dødsleje og var sin Opløsning saa nær, at hverken han selv eller nogen Anden havde tænkt sig den Mulighed, at han endnu en Gang i levende Live skulde forlade Sygehøuset. Alligevel lod han, saasnart han fik Kundskab om Prinsens Forehavende, sin Vogn spænde for og kjørte til Slottet. Han fik strax Audienz hos Hans kongelige Højhed og blev modtagen med stor Venlighed; man ledsagede ham hen til en Vænestol, i hvilken den dødsfyge Olding tog Sæde.

„Hvad der har ført mig til Dem, Sire,“ begyndte Biskoppen, idet han henvendte sig til Prinsen, „er den Højagtelse, som jeg nærer for Deres kongelige Højhed selv, for Deres Hr. Fader og for denne store Nation, som giver Algt paa ethvert af Deres offentlige Skridt.

Jeg staaer ved Enden af min Løbebane gennem Tiden; mit Øje ser ikke mere, hvad der ligger bagved mig; Tanken om et menneskeligt Væsens Gunst eller Ugunst har for mig ingen Betydning mere. Jeg er kommen for at advare Deres kongelige Højhed mod de alvorlige Følger af et Skridt, ved hvilket De staaer i Begreb med helt at tilintetgjøre den Afgørelse, som den Dag, der af alle Tings Skaber og Herre er helliget til hans Tjeneste, endnu nyder fremfor andre Dage."

Biskoppen talte derpaa meget alvorligt om det store Ansvar, som hviler paa et Menneskes Gjøren og Læden, hvem Gud har beskikket til Fyrste over et Folk, og om den store Magt, som en Fyrstes Exempel har, idet han ved at holde sig de Bud for Øje, som Kongernes Røge har givet, kan blive en Velsignelse, men ogsaa, ved at foragte disse Bud, kan blive en Ulykke og Forbandelse for Millioner af udødelige Menneskesjæle — og derpaa sluttede han sin Tale til Prinsen med følgende Ord:

"De véd det selv, Sire, i hvor høj Grad Deres Hr. Fader, der dog med Hensyn til aandelige Evner og Kræfter staaer saa langt tilbage for Dem, er bleven alle sine Omgivelser, ja, sit hele Folk en Velsignelse derved, at han har gjort det til sit Livs højeste Formaal at erkjende og udføre sin Guds Villie, trofast at fremme sit Folks Vel og give Verden Exempel paa et Liv efter Guds Bud. Georg den Tredie har ved disse gode Egenskaber erhvervet sig almindelig Højagtelse hos sine Samtidige. Han har gjort Meget — men De, hans Efterfølger, kunde med Deres fortrinlige Gaver og med Deres indtagende Væsen, der har saa let ved at vinde Folkets Hjerte, gjøre endnu langt mere. Det er umuligt, Sire, at De ret længe kan blive staaende i Deres nuværende haltende Stilling; enten maa De rejse Dem til den Kamp, som Herren kalder alle Sine til, og med Deres indflydelsesrige Exempel gaa foran Millioner af Deres Medmennesker paa den Vej, som

behager Gud, eller ogsaa vil De snart styrte ned i en Afgrund og rive Skarer af Menneſteſjæle med i Deres tunge, dybe Fald. — Og nu, dersom jeg havde Kraft til at rejſe mig fra min Plads, eller dersom der var Noget her, ſom kunde holde mit ſammensyntende Begeme oprejſt, vilde jeg gjerne med en døende Mands hele Inderlighed meddele Deres kongelige Højhed min Afſtedsvelſignelſe."

Prinſen braſt ved diſſe Ord i Graad; han knælede ned foran Oldingen, der bredte ſine rhyſtende Hænder ud over hans Hoved og udtalte Velſignelſen. Derpaa løſtede han med den ømmefte Barsomhed Biſkoppens op fra Læneſtolen, ledsagede ham ved ſin Arm ud ad Døren og hjalp ham med egen Haand ind i Vognen. At der ingen Revue blev holdt den næſte Søndag, men at den blev berammet til en anden Dag i Ugen, behøver vel næppe at tilføjes.

Den gamle Biſkop vendte tilbage til ſit Sygeleje, fra hvilket han fra nu af ikke rejſte ſig mere; han døde den femte Dag efter ſit Beſøg hos Prinſen. Lykkelige Mand! Han havde indtil det Sidſte bevist ſig ſom en tro Bogter for Iſraels Hus; han havde i Følge Ezeſ. 3, 17—21 ſin Sjæl frelſt.

Da man bragte Prinſen Budſkabet om Biſkoppens Død, lukkede han ſig inde paa ſit Værelſe, og hans Tjenere i Forværelſet hørte ham ſukke og hulke ſom En, der er greben af en dyb Smerte. Men Mindet om den døende Oldings Advarſel og Velſignelſe ledsagede ham gjennem hans hele Liv.

64.

„Se, jeg staaer for Døren og banker.“

(Aabenb. 3, 20).

For nogle og tyve Aar siden — skriver en Pastor Treplin i Bladet „der Nachbar“ — var jeg Hjælpepræst i en Storstadsmenighed og havde megen Lejlighed til at træde i nærmere personlig Berøring med Folt af alle Stænder. Saaledes var jeg da ogsaa bleven bekendt med en Skomagerfamilie, hvis Bolig jeg dog hidtil mere havde betraadt som Kunde end som Sjælesørger. Vel vidste jeg, at Mesteren saavel som hans Kone og hans højt bedagede Moder vare Mennesker, der vare fuldstændig fremmede for Kirken, men jeg havde ikke fundet noget Tilknætningspunkt for en Samtale, i hvilken jeg kunde faa Lejlighed til en Gang at bringe Guds Ord til dem. Da blev jeg omfider paa en af vore store Højtidsdage uden nogen ydre Anledning tvungen dertil af en indre Drift.

Det var, om jeg ikke tager fejl, en første Paaske dag. Jeg havde i Herrens Hus sunget og bedet med Menigheden og sammen med den lyttet til Engelenes Budskab om den store Kjendsgjerning, at Jesus er opstanden fra de Døde. Varm om Hjertet og tilskyndet i Samvittigheden til at gjøre Noget for en saadan Herre, kom jeg hjem fra Kirke. Da steg det Spørgsmaal, som jeg saa ofte tidligere havde gjort mig selv, igjen levende op i min Sjæl: „Hvorfor i al Verden berøbe dog saa uendelig mange Mennesker sig selv den uudsigelige Belsignelse, der strømmer til os fra Guds Ord? Det er dog en usigelig Dnk, at det er saaledes! Hvad bethder selv en Kirkegængersfare, der fylder Guds Hus

indtil Trængsel, i Sammenligning med disse Tusinder og atter Tusinder, som leve Ar ud og Ar ind uden nogenfinde mere at overvære en Gudstjeneste?"

Medens jeg sad i disse bedrøvelige Tanker, steg Billedet af den omtalte Skomagers gamle Moder ganske tydeligt op for min Aands Øje. Og nu lod med det Samme den Paamindelse i mit Indre: „Du skal gaa hen til denne Gamle og bringe hende Guds Ord?" Jeg kunde ikke Andet end finde et saadant Besøg underligt, da der slet ikke forelaa nogen særlig Anledning, der kunde have tjent som Tilknætningspunkt: Ingen i Skomagerens Familie var syg, ja jeg kunde ikke en Gang bruge en eller anden Skavank ved mit Fodtøj som en Bro over til denne Familie. Alligevel kunde jeg ikke modstaa den indre Tilskyndelse og begav mig afsted.

Trods den høje Helligdag fandt jeg Mesteren og hans Svend arbejdende med fuld Kraft. De bankede med deres Skomagerhamre paa Læderet, som om der aldrig havde eksisteret en Frelser, der paa Opstandelsedagen træder ind iblandt sine Disciple og siger: „Fred være med Eder!" og dermed giver dem den Paamindelse: Stands dog en Gang denne hvileløse Tægen efter jordisk Mammon og vær stille for mig!

Bed Raskelovnen sad den gamle Moder i en lav Lænestol. Efter en kort Hilsen sagde jeg til den Gamle: „Jeg vil læse Lidt for Dem af Guds Ord."

Der fulgte ikke fra nogen Side noget Svar, hverken et bifaldende eller et afværgende; kun lagde jeg Mærke til, at den Gamle, hvem jeg direkte havde henvendt mig til, begyndte at skjælve over hele Legemet. Jeg lod, som om jeg ikke hørte Hamrenes Banken og ikke saa' den Gamles Skjælven (der nok kom fra et bankende Hjerte), trak mig en Stol tæt hen til den Firsindstyveaarige, satte mig ned og læste højt for hende af mit Ny-Testament. Jeg husker ikke mere, hvilket Sted det var, heller ikke, hvad jeg føjede til som Forklaring

af det Læste: derimod huffer jeg tydeligt, at de tvende Skomageres Banken snarere blev stærkere end svagere, medens jeg læste og talede, og at den Gamles Bæven efterhaanden blev til en formelig Rysten. Ganske sikkert kom der ikke et eneste haardt eller skarpt Ord over mine Læber, men Herrens Ord kan ogsaa i sine blideste Toner fare løs som en Hammer, der knuser Klipper. Nu begyndte jeg at bede — først en fri Bøn. Mester og Svend bankede videre, den Gamles Hænder foldede sig sitrende. Derpaa gik jeg over til Fadervor. Nu lod Mesteren Hammeren hvile — Svenden bankede videre. Efter at have sluttet bød jeg Farvel og gik min Vej. Intet uwilligt Ord, men heller intet takkende Ord blev givet mig med paa Vejen.

Hvem mon der havde banket stærkest, Gudsordets Hammer eller Skomagerhammeren? Jeg kan ikke sige det. Kort Tid derefter forlod jeg den omtalte Menighed og har aldrig senere set disse Mennesker eller hørt Noget om dem. Men hin Oplevelse har senere altid staaet for mig som et Billede paa den vældige Kamp, i hvilken de to største Magter, der gives, vedblivende tørne sammen. Paa den ene Side kamperer Syndens Helvedsmagt og har taget vore Hjerter til Fange. Fra den anden Side rykker vor Frelser's himmelske Magt frem for at fravriste hin trodsige Modstander Menneskehjerterne, som ere dens lovlige Ejendom. Og nu begynder der en levende Kammen og Banken paa begge Sider, — hist for at overdøve Redningsmandens indtrængende Røst og lydelige Kalde — her for at gjennebrude Fjædverens Modstand. „Se, jeg staaer for Døren og banker,“ siger Herren; „dersom Noget hører min Røst og lukker Døren op, til ham vil jeg gaa ind“ (Mat. 3, 20). Er det allerede lykkedes ham hos Dig, kjære Læser, saa at Du paa hans Banken har lukket Døren vidt op og raabt ud til ham: „Kom herind og bliv hos mig som min Sjæls bedste Ven!“ Eller kalde dine Familieinteresser, din Forretning, dit

Agerbrug, dit Haandværk, dit Embede, Værtshusets Lystighed, dine sanselige Lidenstaber's hede Puls-slag paa Dig med en Røst, der overdøver Herrens? Hvem banker stærkest for dine Dren? Af Svaret, som Du giver paa dette Spørgsmaal, afhænger tilsidst intet Mindre end — din hele Lykke, din evige Salighed.

65.

„Jeg hørte en stærk Røst.“

(Aabenb. 12, 10).

„Medens jeg var Militærpræst i Kolberg“ — skriver Franz Splittgerber i sin Bog „Fra det indre Liv“ — havde jeg stiftet egen Husstand, og der var ogsaa mit første Barn født, en kraftig og overmaade livlig Dreng, som voldte mig megen Glæde. Han havde allerede fyldt sit første Aar og befandt sig i den Overgangsalder, hvor han vel ikke endnu kunde gaa, men dog dels ved at krybe, dels ved at rulle sig afsted, temmeligt hurtigt kunde bevæge sig fra det ene Sted til det andet. Paa Grund af sin naturlige Livlighed sad han næsten aldrig noget Djæblig stille, men bevægede sig uophørligt fra én Ende af Stuen til en anden. Men naar han nogensteds saa' en aaben Dør, smuttede han, før man mærkede det, som en Bi ud igjennem den for at undersøge, hvorledes der saa' ud i den for ham tillukkede Del af Verden. Af den Grund var han naturligvis, som alle Børn i hin Overgangsalder, meget vanskelig at passe paa.

Nu var det en smuk Sommerdag blevet overdraget mig af min Hustru at have Dje med ham, medens hun var beskæftiget i Kjøkkenet. Jeg befandt mig dengang i den lykkelige Stemning, der kun er ejendommelig for den unge Alder. Livet ligger da fortrinnsvis i Solskinsbelysning for En, medens de mørke Belymringernes og Anfægtelsernes Skyer endnu staa i det Fjerne, og tunge Sorger kun have været iagttagne hos Andre, men ikke kjendes af egen Erfaring. — Nok sagt, medens jeg gik frem og tilbage i Værelset og fra Tid til anden gav Agt paa Barnets Bevægelser, sang jeg halvhøjt en glad Sang, og Intet laa mig fjernere end at tænke paa nogen Ulykke, som kunde true mit legende Barns Liv.

Imidlertid havde Drengen fra Sovestammeret, i hvilket vi begge hidtil havde befundet os, begivet sig ind i den tilstødende Dagligstue, da Døren imellem disse to Værelser paa Grund af Sommertiden stod aaben paa vid Gab. Da intet Slemt kunde tilstøde ham derinde, havde jeg ganske roligt ladet ham krybe derind, medens jeg ubekymret fortsatte min Vandring frem og tilbage i Sovestammeret, stadigt endnu syngende min glade Sang. Det var imidlertid aldeles undgaaet min Opmærksomhed, at Tjenestepigen, som for en Tid siden var gaaet ud af Dagligstuen, med sædvanlig Forsømmelighed havde ladet Døren, som førte ud til Gangen, staa aaben. Men derude, tæt foran Døren, befandt sig den stejle Trappe, som førte ned til Stueetagen.

Næppe havde nu min Dreng bemærket, at Døren stod aaben, før han øjeblikkelig var krøben ud ad den og saaledes kommen ud paa Gangen, medens jeg endnu bestandig, uden at ane Noget om den aabne Dør, nok saa glad i Sind gik op og ned i Sovestammeret. Men da følte jeg mig pludselig, midt i min glade Sang, greben af en uimodstaelig Angst, der som en Gysen julte mig gennem Marv og Ben og bragte Blodet til at stivne i mine Arter. Jeg vidste det lige paa Stedet, at en eller anden stor Ulykke truede

Drengen; thi jeg hørte i mit Indre tydeligt en advarende Stemme, der raabte til mig: „Stynd Dig at redde dit Barn!”

I et Nu var jeg inde i Dagligstuen — nu først saa' jeg den aabne Dør! Med Lynets Fart ilede jeg ud paa Gangen og fandt der Drengen liggende paa Kanden af Trappen, netop som han var i Begreb med at styrte paa Hovedet ned i Dybet. Jeg kom lige tidnok til i det sidste Øjeblik at kunne gribe fat i hans Klæder og saaledes frelse ham fra det frygtelige Fald. Var jeg kommen blot et Øjeblik senere, saa vilde en hurtig Død have gjort Ende paa hans Liv, eller han vilde have taget saadan Skade af Faldet, at han maaske var bleven en Krøbling for hele Livet.

At jeg derefter af mit inderste Hjerte takkede Herren for, at han ved hin advarende Stemme netop i det afgjørende Øjeblik kaldte mig hid til at redde mit Barns Liv, behøver jeg ikke at forsihre.”

